

Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků v základní škole speciální „ Naše nová škola speciální „

Díl I + II

(Díl I – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)

Cílová skupina: Žáci 1.-10. ročníku ZŠ speciální – středně těžké mentální postižení a souběžné postižení více vadami

(Díl II - vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami).

Cílová skupina: Žáci 1.-10. ročníku ZŠ speciální – těžké mentální postižení a souběžné postižení více vadami

Č.j. ZŠMŠH / 209 /2022

Platnost dokumentu od: 1. září 2022

Školská rada projednala ŠVP dne 31. srpna 2022

Podpis ředitele :

Razítko školy :

Školní vzdělávací program (ŠVP) s motivačním názvem „Poznávej svět“ vznikl rozpracováním Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální do konkrétních podmínek školy.

OBSAH

	Název programu	1
	Obsah	2
1.	Identifikační údaje	3
2.	Charakteristika školy	4
2.1	Komplexní charakteristika školy	4
2.2	Charakteristika základní školy speciální	5
3.	Charakteristika ŠVP ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým MP	10
3.1	Zaměření školy	10
3.2	Pojetí a cíle vzdělávání	11
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.4	Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	17
3.4.1	Kombinace s těžkým sluchovým postižením	17
3.4.2	Kombinace s těžkým tělesným postižením	20
3.4.3	Kombinace s těžkým zrakovým postižením	22
3.4.4	Kombinace s pervazivními vývojovými poruchami	25
3.5	Začlenění průřezových témat	28
3.5.1	Osobnostní sociální výchova	29
3.5.2	Multikulturní výchova	30
3.5.3	Environmentální výchova	31
4.	Učební plán	34
4.1	Tabulace učebního plánu pro Díl I	34
4.2	Tabulace učebního plánu pro Díl II	35
4.3	Podpůrné terapie	36
4.4	Strategie naplňování klíčových kompetencí	39
5.	Učební osnovy Díl I	44
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	45
5.2	Matematika a její aplikace	90
5.3	Informační a komunikační technologie	109
5.4	Člověk a jeho svět	121
5.5	Člověk a společnost	140
5.6	Člověk a příroda	155
5.7	Umění a kultura	173
5.8	Člověk a zdraví	195
5.9	Člověk a svět práce	227
6.	Charakteristika ŠVP pro žáky s těžkým MP a souběžným postižením více vadami	242
7.	Učební osnovy Díl II	246
7.1	Rozumová výchova	246
7.2	Řečová výchova	253
7.3	Smyslová výchova	258
7.4	Hudební výchova	267
7.5	Výtvarná výchova	273
7.6	Pohybová a zdravotní Tv	277
7.7	Pracovní vyučování	280
8.	Hodnocení žáků	290
8.1	Hodnocení žáků se středně těžkým mentálním postižením	290
8.2	Hodnocení žáků s těžkým MP a souběžným postižením více vadami	294
9.	Evaluační škola	297
10.	Seznam zkratk	306

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní školu speciální

Motivační název programu

Naše nová škola speciální

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095
Adresa školy:	Studentská 1095, 753 01 Hranice
Ředitelka školy:	Mgr. Jarmila Theimerová
Telefon, fax:	581 601 749, 603 994 558
E-mail:	skola@zsstudentska.cz
Web:	www.zsstudentska.cz
Statutární zástupce:	Mgr. Jana Divišová
Telefon, fax :	581 602 306
E-mail:	skola@zsstudentska.cz
Zařazení do sítě škol:	1.1.1995
IČO:	61985988
REDIZO:	600 027 040
Zřizovatel:	Olomoucký kraj
Vedoucí odboru školství:	Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA
Telefon:	585 508 857
E-mail:	m.gajdusek@kr-olomoucky.cz
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Jana Divišová Mgr. Marie Trundová
Platnost dokumentu:	od 1. září 2022

Projednáno ve školské radě dne: 31. 8. 2022

2. Charakteristika

2.1 KOMPLEXNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola pod názvem Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095 byla zapsána do školského rejstříku s účinností od 1. 9. 2017 na základě dodatku č. 13 zřizovací listiny Čj. KUOK/63889/2017/ vydaného dne 19. 6. 2017.

Hlavním účelem zřízení organizace je uskutečňovat vzdělávání a výchovu dětí a žáků podle vzdělávacích programů.

Předmět činnosti organizace:

- poskytuje předškolní vzdělávání – děti přípravné třídy základní školy
- poskytuje základní vzdělání – žáci ZŠ
- poskytuje základy vzdělání – žáci základní školy speciální

Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095 se nachází v klidné a snadno dostupné části města s výhodnou dopravní obslužností. Velká většina žáků dojíždí ze spádových oblastí samostatně, část v doprovodu zákonných zástupců. Žákům s obtížnou orientací a pohyblivostí škola zajišťuje doprovod z autobusového stanoviště při cestě tam i zpět. Kapacita budovy je 90 žáků. Aktuálně je ve škole 7 tříd.

V současné době jsme částečně bezbariérovou školou (pouze přízemí školy s vyhovujícím zařízením a vybavením jednotlivých učeben. V prostorách školy jsou na každém patře odpočinkové zóny, rehabilitační koutky. Stravování žáků i pedagogických pracovníků je zajištěno smluvně, výdejnu škola nemá. V budově školy se v současné době nachází 9 tříd s barevně odlišným nábytkem, odborné pracovny, školní dílny, cvičná kuchyň, počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí. Součástí školy je školní poradenské pracoviště, které nabízí služby metodika primární prevence a výchovného poradce. Kolem budovy školy je menší zahrada, která je využívána pro výuku pracovních činností. Školní hřiště škola nemá, ale využila přilehlé školní hřiště blízké základní školy s umělohmotným povrchem a běžeckou dráhou. V přízemí školy je poměrně velká aula, která slouží k celoškolním akcím, pro relaxaci, kulturní i společenské aktivity.

2.2 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Obsah vzdělávání:

Škola vzdělává žáky s těžkým mentálním postižením, žáky s více vadami a žáky s artismem způsobem, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem ve smyslu ustanovení § 16 odst. 6. a odst. 8 školského zákona.

Základní škola speciální uskutečňuje vzdělávání podle vzdělávacího programu ve smyslu ustanovení § 7 odst. 2, § 44, § 45 a § 48 školského zákona. Při své činnosti se řídí zejména vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Poskytuje poradenské služby dle § 7 vyhlášky MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Škola poskytuje vzdělávání žákům s takovou úrovní rozumových schopností, které jim neumožňují zvládat požadavky vzdělávacích programů základní školy a základní školy praktické, ale umožňuje jim, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky.

Zaměřuje se na rozvíjení komunikace žáků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, osobní hygieny, přiměřených poznatků a pracovních dovedností s předměty denní potřeby. Nedílnou součástí činnosti školy jsou nejrůznější integrační aktivity zaměřené na začlenění žáků mezi zdravé děti. Integrace probíhá převážně formou společných akcí a zájmové činnosti. Škola umožňuje terapeutickou činnost v zájmových kroužcích, odborný informační a poradenský servis pro rodiče.

Úplnost a velikost školy

Obor základního vzdělávání **Základní škola speciální** má nejvyšší povolený počet žáků 37. Vzdělávání žáků základní školy speciální probíhá v jedné třídě v přízemí školy s označením ZŠS v současné době podle vzdělávacího programu **DÍL I : vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a DÍL II : vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.**

Ve třídě pracuje jeden speciální pedagog a dva asistenti pedagoga. Výuka probíhá ve třídě,

kde jsou zároveň vyučováni žáci více postupných ročníků. Žáci jsou do třídy zařazováni s ohledem na jejich věk a míru postižení. V základní škole speciální jsou vzděláváni žáci se středně těžkým mentálním postižením, s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Žáky Základní školy speciální jsou nejen děti místní, ale i z přilehlých obcí, neboť se jedná o školu spádovou. Děti sem bývají zařazeny většinou v průběhu školní docházky ze základní školy nebo jsou vřazeny přímo na základě doporučení poradenského pracoviště.

Vybavení tříd:

Třída základní školy speciální - ZŠS– učebna č. 62 má typizovaný školní nábytek jako v ostatních třídách, který se skládá z uzavřené policové skříně, žákovských lavic jednomístných **polohovacích lavic a polohovacích židlí**. Součástí třídy je vytvořené **pracovní místo se strukturovanou výukou pro žáky s těžkým kombinovaným postižením**. Dále je vybavena kobercem s velkým polohovacím polštářem. Součástí je i stůl s počítačem PC s dotykovou obrazovkou a speciálně upravenou klávesnicí. PC programy – Méd'a, Alík, Všeználek,, Dětský koutek „, Mentio“. Brepta, Znak do řeči, CD disky a komunikátor.

Jsou využívány speciální stimulační pomůcky, výukové materiály a hračky k zajištění spec. péče. Žáci se učí a procvičují své schopnosti a dovednosti za pomoci různých didaktickými pomůcek. Nejrůznější vibrační, ozvučné hračky se světelnou signalizací, hračky reagující na zvuky, vkládačky, bludiště, puzzle, mozaiky, párové obrázky, sady do sebe zapadajících kelímků, barevné kostky, půlené obrázky, stínové obrázky, vršky z PET lahví, větší korálky, kroužky, klíče a zámky, vhodné zvukové hračky, zrcadlo, dřevěné, hmatové domino, hmatové krabice, hmatové pytlíčky, taktilní disky, stavebnice, obrázková kvarteta, pexesa, lota, fotografie, provlékadla, stavebnice, foukadla, pískový stůl, manipulační tabule.

K alternativní komunikaci využívány nejrůznější trojrozměrné zástupné předměty obrázky, fotografie, piktogramy, koberec, kobercové pásy, lišta pro strukturovanou výuku dle piktogramů, krabice na strukturovanou výuku. Laminovací přístroj, laminovací fólie, samolepící suché zipy, fotoaparát.

Psychorelaxační místnost je vybavena terapeutickým kuličkovým rohovým bazénem s barevnými míčky, sedací relaxační vaky, rehabilitační míče, velké masážní míče, overbally, polohovacími tvary (balanční disky, čočka s bodlinami, antistresové ,míčky, rehabilitační ježci, ozvučné míče, tenisáky a malé relaxační míčky), relaxační polštáře, rehabilitační houpačka, běžecký trenažér, padák, stan s tunelem, nástěnné motorické labyrinty a nástěnné desky pro nohy..

Muzikoterapeutické hudební nástroje - tibetská mísa, šamanský buben, dešťová hůl, chrastila a zvonky.

Orffovy nástroje – dřívka, triangel, činely, tamburína, trumpetka, bubínek, palička, různé šterchala, zvonečky, rolničky.

Materiální vybavení školy

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna . Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně a pravidelně doplňovány .

Technické podmínky

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů je určena učebna ICT , která má 15 stanic + 1 učitelský a interaktivní tabuli s připojením na internet.

Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovně a v kabinetech. Ve škole jsou k dispozici kopírky a laserové tiskárny. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Škola po technické stránce disponuje kvalitně vybavenou učebnou školních dílen, keramickou dílnou, včetně keramické pece, cvičnou kuchyňkou pro výuku vaření.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání

Pro odpočinek je k dispozici školní družina pro mladší žáky, dojíždějící a žáky ze speciálních tříd. Žáci mají přístup do auly v době velké přestávky, stoly pro stolní tenis a odpočinkové zóny v prostorách tříd a chodeb. Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. Hygienické vybavení školy je v souladu s příslušnými normami. Kontrolní orgány z Krajské hygienické stanice Olomouc, pracoviště Přerov neshledaly žádné závažné nedostatky .

Třídy odpovídají hygienickým normám, jsou prostorné, světlé a čisté. Všechny třídy mají polohovatelný nábytek odpovídající velikosti a potřebám žáků. Režim vyučování je sestavován s ohledem na hygienu učení a věk žáků. Vyučování probíhá ve vyučovacích hodinách a střídá se s pracovním a odpočinkovým režimem. Učitelé kladou důraz na dostatek relaxace a aktivní pohyb. Podle věku a individuálních potřeb žáků je stanoven stravovací a pitný režim. Všechny prostory ve škole jsou upraveny pro bezpečný pohyb žáků, je pravidelně dodržována kontrola zařízení a vybavení školy z hlediska jejich bezpečnosti. V případě úrazu jsou dostupné lékárničky, které jsou vybaveny materiálem k poskytnutí první pomoci. Učitelé jsou každoročně proškoleni v oblasti poskytování první pomoci. Pedagogické dohledy na chodbách a v jídelně jsou zveřejněny a v praxi jsou důsledně dodržovány. Pedagogické dohledy ve třídách vykonávají kmenoví pedagogové po celou dobu dopoledního a odpoledního vyučování. **Pedagogičtí pracovníci školy při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vychází zejména z rizik** možného ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň je přihlíženo k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu. **Pravidelně seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví** tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí, vztahujících se k ochraně zdraví žáků a jejich bezpečnosti.

Psychosociální podmínky

Ve škole se snažíme vytvářet příjemné prostředí, poskytovat žákům zdravé učení a nabízet otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Vzdělávání, které poskytujeme našim žákům, je propojené se skutečným životem. Žáci si osvojují to, **co má pro ně praktický smysl, co je vede k praktické zkušenosti**. V rámci vzdělávání naplňujeme potřeby žáků k jejich všestrannému prospěchu. Ochraňujeme žáky před násilím, šikanováním i proti dalšímu rizikovému chování. Vytváříme příznivé sociální klima, přistupujeme k otevřenosti, úctě, toleranci, spolupráci a pomoci druhému.

Personální podmínky

Ve třídách většinou vyučují dva pedagogové, jeden speciální pedagog a jeden asistent pedagoga. Pedagogové tvoří tým, který spolupracuje mezi sebou. Do týmu pedagogů na ZŠ speciální patří výchovný poradce, který pomáhá především vycházejícím žákům a jejich

rodičům při rozhodování o dalším vzdělávání nebo o dalších možnostech života mladých lidí. Metodik prevence rizikových jevů chování a koordinátor EVVO spolupracují s pedagogy a se žáky.

Charakteristika žáků

V základní škole speciální jsou vyučováni žáci se speciálně vzdělávacími potřebami. Školu navštěvují žáci především s **kombinovaným postižením** (mentálním, tělesným, smyslovým, s vadami řeči), s **mentálním postižením** – středně těžké a těžké postižení a s **poruchami autistického spektra (PAS)**.

Většina žáků je vzdělávána podle individuálního vzdělávacího plánu minimálně z jednoho předmětu nebo ze speciálně pedagogické péče (logopedická péče, zdravotní tělesná výchova, rehabilitační tělesná výchova, smyslová stimulace, dorozumívací dovednosti). Rozsah a časová dotace je dána individuálními potřebami žáků.

Spolupráce s rodiči

Od května 2005 působí na škole školská rada. Školská rada je orgán školy umožňující rodičům a zákonným zástupcům našich nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům a zřizovateli podílet se na správě školy.

Rada Olomouckého kraje stanovila 3 členy školské rady:

- třetinu členů školské rady jmenovala rada Kraje Olomouckého
- třetinu členů volili zástupci nezletilých žáků
- třetinu členů volili pedagogičtí pracovníci

V celoročním plánu práce školy jsou zakomponovány akce, na nichž se členové školské rady budou podílet. Ve škole pracuje Sdružení rodičů a přátel školy. V souladu se zákonem 561/2004 Sb. (školský zákon) rozhoduje ředitelka školy o přijetí žáků, dále rozhoduje o zařazení žáka, o převedení žáka do vzdělávacího programu upraveného pro žáky s mentálním postižením rozhoduje ředitelka na základě doporučení školského poradenského zařízení se souhlasem zákonných zástupců. Zákonné zástupce podrobně informuje o rozdílech ve vzdělávacích programech.

Krátkodobé a dlouhodobé projekty

Škola se dlouhodobě zapojuje do projektových aktivit zejména projekty primární prevence. Téma projektů volí metodické kabinety i ostatní vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné školní. Projekty realizují vyučující se svými žáky. Jsou pro daný školní rok upřesněny v ročním plánu podle podmínek školy a potřeb žáků. Přehled, realizace a hodnocení projektů je pravidelnou součástí Výroční zprávy školy pro daný školní rok.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

3.1 Zaměření školy:

Základní škola speciální je dle Školského zákona škola samostatně zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, což jsou žáci se zdravotním postižením zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Obsah, formy a metody vzdělávání musí odpovídat jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. Cílem školy je vytvořit těmto žákům takové podmínky, aby jejich vzdělávání bylo úspěšné. Proto se ŠVP opírá nejen o kvalitní pedagogickou činnost vyučujících, ale využívá co nejvíce pomoci pedagogických asistentů.

Obor vzdělání *základní škola speciální* umožňuje žákům dosáhnout stupně *základy vzdělání*. Pokud žák s ohledem na své postižení nesplní požadavky ŠVP během stanovených deseti let, povoluje ředitelka školy na podkladě žádosti ZZ pokračování vzdělávání do dvacátého roku věku, případně v souladu se zákonnou normou až do dvacátého šestého roku věku.

Vzděláváme především žáky se středním mentálním postižením a na základě integračního posudku poradenského zařízení vzděláváme i žáky s těžkým a hlubokým mentálním postižením. Pro tyto žáky je vždy vypracován individuální vzdělávací plán. Žáky základní školy speciální jsou i děti s poruchou autistického spektra a dysfázií v kombinaci se středně těžkým mentálním postižením.

3.2 Pojetí a cíle vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením

ŠVP „Naše nová škola speciální“ je zpracován dle RVP pro obor vzdělání *základní škola speciální*, dílu I. – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením.

Vzdělávání navazuje na výchovu v rodině, popřípadě na přípravný stupeň ZŠS nebo na MŠ speciální. Při odborné speciálně pedagogické péči si žáci osvojují základní vědomosti a dovednosti, návyky potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Základní škola speciální je desetiletá a dělí se na I. a II. stupeň. I stupeň tvoří 1. – 6. ročník, II. stupeň 7. – 10. ročník. Při vyučování se uplatňují speciální formy práce přizpůsobené možnostem a schopnostem žáků. Základem výchovně vzdělávacího procesu je **STRUKTUROVANÉ VYUČOVÁNÍ**, které se uplatňuje v každé vyučovací hodině, během celého dne i roku. Využíváme i další speciálně pedagogické metody vzdělávání, jako jsou globální metoda čtení, činnostní učení, sociální učení u některých žáků s PAS využíváme alternativní formy komunikace (VOKS, jednoduchý znakový systém **Makaton, Znak do řeči**) postaveného na gestech, kterými doprovázíme a vizualizujeme řeč. komunikátory a další počítačové programy).

Cílem ŠVP je rozvíjet u každého žáka jeho osobnost a individualitu. Vzhledem k individuálním možnostem našich žáků preferujeme individuální vzdělávání. Přesto lze říci, že obecně klademe největší důraz na trivium (čtení, psaní, počítání) a praktické činnosti, neboť tyto znalosti a dovednosti budou základem jejich pozdějšího aktivního a úspěšného začlenění do společnosti. Učivo je redukováno na základní vědomosti a dovednosti, praktické činnosti a pracovní dovednosti.

Nejdůležitější cíle základů vzdělání jsou:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k myšlení, na podkladě názoru a k řešení problému
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně chránit vlastní zdraví i zdraví jiných
- vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi

- pomáhat žákům poznávat své schopnosti i možnosti a využívat je v osobním i pracovním životě

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Jde o společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

KOMETENCE K UČENÍ

- učitel předkládá studijní materiály a zdroje ve výuce v dostatečném výběru a dostupným způsobem, aby žáci pracovali s učebnicemi, učebními materiály, učebními pomůckami
- učitel zadává úkoly a náměty, při kterých žáci dodržují návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- učitel využívá pochvalu jako motivaci k dalšímu učení žáka, žák má zájem o získávání nových poznatků
- učitel vytváří příležitosti, při kterých žák uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- učitel zařazuje takové metody (především názorné), aby žák chápal a používal termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- prostřednictvím přiřazování, třídění a výběru na pokyn vedeme žáka k porozumění pojmům, znakům a symbolům.
- využíváme analytické i syntetické činnosti k rozvoji myšlení.
- pojmy a symboly, které odpovídají úrovni porozumění žáka zařazujeme do všech činností tak, aby je žák mohl aktivně používat a propojovat s životními situacemi
- využíváme strukturované úkoly, názorné pomůcky a makety, činnostní učení, globální čtení, sociální čtení a sociální počty
- zapamatování pojmů a symbolů podporujeme multisenzorickým přístupem, vícenásobným opakováním, intenzivní zpětnou vazbou a uspořádáním do vzájemných souvislostí v praktickém životě. Zařazujeme hry pro rozvoj sluchové a zrakové paměti.

- vycházíme z konceptu neoddělitelnosti tělesných a duševních procesů, využíváme facilitačních technik ke zlepšení pohybových schopností žáků a k zabránění fixaci patologických pohybových vzorů.
- polohováním, fyzickým vedením, dopomocí a stimulací hrubé a jemné motoriky podporujeme motorické plánování a schopnost nápodoby.
- úpravou, strukturalizací a výrobou vlastních individualizovaných pomůcek podporujeme samostatnost žáků v jejich používání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy, které vedou žáka k vnímání problémových situací a k jejich řešení s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností a překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem
- učitel navozuje známé a opakující se situace, které žák řeší na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- učitel zadává úlohy rozvíjející tvořivost, učí žáka nenechat se při řešení problému odradit nezdarem
- učitel v modelových situacích seznamuje žáka s tím, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problému
- poskytujeme žákům diferencovanou a strukturovanou nabídku podnětů a úkolů tak, abychom podpořili pochopení a samostatné plnění úkolů či řešení situací
- záměrně a cyklicky navozujeme situace k samostatnému řešení, ukazujeme postup řešení a poskytujeme přiměřený stupeň pomoci
- naučené postupy přenášíme do dalších životních situací ve spolupráci s rodinou.
- pro rozvoj porozumění řeči používáme jednoduché věty, nezahlcujeme žáka množstvím informací a využíváme zrakovou podporu.
- manipulací, hrou a činnostním učením vytváříme u žáků představy o základních prostorových pojmech
- zrakovou podporou a opakováním známých situací vedeme žáka k samostatnému pohybu v prostorech školy
- pro každého žáka vytváříme strukturovaný režim dne v symbolické podobě, která odpovídá jeho stupni porozumění a tím podporujeme jeho časovou orientaci

- využíváme různé rituály pro zahájení a ukončení činnosti
- vedeme žáky k uvolnění a seberealizaci, snižujeme psychomotorický neklid.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- učitel navozuje situace pro komunikaci žáka s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem, při nichž žák využívá běžné informační a komunikační prostředky
- učitel vytváří příležitosti k vyjádření názorů a postojů žáka a jejich obhajování vhodnou formou
- učitel vybízí žáka k vyjadřování svých pocitů, prožitků a nálad vhodným způsobem
- učitel předkládá různá sdělení, kterým žák rozumí a reaguje na ně podle svých možností
- učitel pomáhá žákovi využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- komunikujeme s žáky podle jejich individuální komunikační úrovně a využíváme k tomu verbálních i neverbálních prostředků a podle potřeby
- prostřednictvím praktických nácviků, přiřazování a výběrem na pokyn podporujeme poznávání osob v nejbližším prostředí ve skutečnosti i na fotografiích
- v průběhu dne zařazujeme hry, činnosti a fázová cvičení zaměřené na rozvoj funkcí komunikace
- navozujeme příležitosti a podporujeme komunikaci nejen mezi žákem a dospělými, ale i mezi vrstevníky
- záměrně využíváme a navozujeme situace, které podněcují žáka ke spontánní komunikaci
- zajišťujeme vhodné vzájemné postavení popř. polohu obou komunikačních partnerů a vizuální podporu
- žákům poskytujeme dostatek času k signalizaci potřeby, pocitu či sdělení, nepředcházíme touhu dítěte ke komunikaci a vždy odpovídáme na jeho projevy a pokusy o komunikaci
- zařazujeme rituály na přivítání a rozloučení se žákem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- učitel vnímá a respektuje každého žáka, vytváří příležitosti k prokazování získané sebedůvěry při vystupování v neznámém prostředí
- učitel využívá vzniklých situací a vytváří takové modelové situace, ve kterých žák získává základní představu o vztazích mezi lidmi
- učitel zařazuje metody, při kterých žák dochází k rozpoznání nevhodného a rizikového chování, seznamuje se s jeho možnými důsledky, uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- učitel pomáhá žákovi navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky a respektovat druhé
- učitel vštěpuje žákovi základní návyky společenského chování a jejich uplatňování
- učitel ukazuje žákovi konkrétní způsoby vhodného zapojení do skupiny, aby se dokázal podílet na jednoduchých sociálních aktivitách
- prostřednictvím somatických, vibračních a vestibulárních podnětů utváříme u žáků vědomí vlastní osoby
- zařazujeme napodobování pohybů i rytmické prvky s hrou na tělo a tím podporujeme vnímání jednotlivých částí těla
- přiřazováním fotografií, pojmenováním a přímou interakcí podporujeme poznávání členů rodiny a osob z nejbližšího okolí žáků
- upozorňujeme na charakteristické znaky pohlaví a úzce spolupracujeme s rodinou v oblasti sexuální výchovy
- individualizovaným přístupem a jednáním se žákem zajišťujeme atmosféru jistoty a bezpečí jako základ pro vytváření vztahu s učitelem a spolužáky
- podporujeme rozvoj hry jako prevenci autostimulací a žáky vedeme k toleranci a střídání, popř. vzájemné pomoci
- využíváme denní fáze cvičení k nácviku dovedností nebo reakcí na sociální kontakty a k odstranění nefunkčních vzorů chování
- naučené vzory chování přenášíme do nových prostředí (i ve spolupráci s rodinou – rodinné návštěvy, dovolená atd.)
- využíváme různých příležitostí k procvičování naučených sociálních dovedností (výlety, nákupy, návštěvy v restauraci, divadelní představení atd.)

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- hodnocením chování v konkrétních situacích vede učitel žáka k využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení do společnosti
- učitel vytváří povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- využíváním konkrétních situací a zařazováním vhodných aktivit učitel procvičuje dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- učitel se žákem nacvičuje chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, aby v případě potřeby dokázal správně reagovat a jednat podle pokynů kompetentních osob
- učitel zařazuje praktické činnosti k ochraně vlastního zdraví žáka, k dodržování naučených stereotypů chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vhodným výběrem činností a motivováním vykonávané práce rozvíjí učitel u žáka soustředění na pracovní výkon a schopnost vytrvat při jeho plnění
- učitel v režimu dne pravidelně upevňuje osvojené hygienické návyky a zvládání sebeobsluhy žáka podle svých možností
- pravidelným hodnocením a rozбором činností učitel posiluje u žáka schopnost přijímat posouzení výsledků své práce
- používáním srozumitelných a jednotných pokynů učitel umožňuje žákovi plnit podle instrukcí zadané jednoduché úkoly
- komunikujeme s žáky podle jejich individuální komunikační úrovně a využíváme k tomu verbálních i neverbálních prostředků a podle potřeby
- prostřednictvím praktických nácviků, přiřazováním a výběrem na pokyn podporujeme poznávání osob v nejbližším prostředí ve skutečnosti i na fotografiích
- v průběhu dne zařazujeme hry, činnosti a fázová cvičení zaměřené na rozvoj funkcí komunikace
- navozujeme příležitosti a podporujeme komunikaci nejen mezi žákem a dospělými, ale i mezi vrstevníky
- záměrně využíváme a navozujeme situace, které podněcují žáka ke spontánní komunikaci

- zajišťujeme vhodné vzájemné postavení popř. polohu obou komunikačních partnerů a vizuální podporu
- žákům poskytujeme dostatek času k signalizaci potřeby, pocitu či sdělení, nepředcházíme touhu dítěte ke komunikaci a vždy odpovídáme na jeho projevy a pokusy o komunikaci
- zařazujeme rituály na přivítání a rozloučení se žákem

Zabezpečení výuky žáků s individuálními vzdělávacími plány:

Individuální vzdělávací plány (dále IVP) vytváříme na doporučení poradenských zařízení žákům integrovaným, žákům, kteří vzhledem k míře svého postižení nezvládají učivo předepsané ŠVP, dále i dětem, které svými znalostmi v některém předmětu převyšují rámec osnov daného ročníku.

3.4 Zabezpečení výuky žáků s kombinovaným postižením

Při vzdělávání žáků s kombinovaným postižením upravujeme vzdělávací obsah ŠVP podle potřeb a možností žáků. Dále zařazujeme předměty speciálně pedagogické péče např. individuální logopedickou péči, alternativní komunikaci, zrakovou stimulaci, canisterapii, muzikoterapii a rehabilitační tělesnou výchovu, které jsou součástí vyučovacích bloků v rámci disponibilní hodiny. **Konkrétní obsah a rozsah úprav a zařazení speciálních předmětů uvádíme u každého žáka v IVP.** Při diagnostikování a posuzování možností žáka spolupracujeme, se souhlasem rodičů, se speciálně pedagogickými centry. V případě potřeby umožňujeme působení pedagogického asistenta nebo osobního asistenta ve třídě, kde se vzdělávají žáci s kombinovaným postižením.

3.4.1 Kombinace s těžkým sluchovým postižením (neslyšící nebo žáci se zbytky

sluchu) - úpravy se týkají těchto vyučovacích předmětů: komunikace, smyslová výchova, hudební výchova

Komunikace : upravujeme školní očekávaný výstup:

- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby (upravujeme na – zvládnout předverbální dovednosti a nesymbolickou komunikaci)

Smyslová výchova : vypouštíme celý tematický okruh Sluchové vnímání a v IVP posilujeme rozvoj kompenzačních smyslů

Hudební výchova : veškeré hudební činnosti propojujeme s proprioceptivním a vibračním vnímáním.

Logopedická péče

Logopedická péče je zařazena mezi předměty speciálně pedagogické péče a je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu pro většinu dětí. V rámci logopedické péče pracuje učitel se žáky se středním a těžkým mentálním postižením, se žáky s poruchami autistického spektra, které je většinou provázeno těžšími řečovými vadami, popř. neverbálním projevem. Vzhledem k tomu se prioritou logopedické péče stává rozvoj obsahové stránky řeči. Cílem péče je rozvíjení mluvního projevu žáka v rámci sociální upotřebitelnosti s ohledem k individuálním schopnostem každého žáka.

Dílčí cíle logopedické péče:

- Rozvíjet u žáků porozumění řeči podle individuálních schopností (rozvíjení pojmové zásoby, tvoření vět, odpovědi na kladené otázky, jednoduchý rozhovor, praktické zvládání činnosti na základě slovního pokynu, neverbální porozumění na základě alternativních a augmentativních způsobech komunikace)
- Verbální (neverbální) reakce na mluvený projev
- Návěst modelových vět pro zvládání různých sociálních a komunikačních situací
- Dodržovat zásady zdravé komunikace
- Rozvíjet komunikaci u nemluvícího dítěte prostřednictvím alternativní a augmentativní komunikace

Obsah náplně logopedické péče je rozpracován v individuálním vzdělávacím plánu žáka. Prolíná celým výchovně - vzdělávacím procesem. Časová dotace je přizpůsobena potřebám žáka a je uvedena v individuálním plánu. Logopedická péče má nejbližší vazbu s předmětem čtení, psaní a řečová výchova.

Struktura logopedické péče:

- dechová, fonační a artikulační cvičení
- rozvoj motoriky (hrubá i jemná motorika)
- rozvíjení fonemického sluchu
- rozvíjení zrakového vnímání
- průpravná artikulační cvičení k vyvození a procvičování jednotlivých hlásek podle individuálních schopností žáka
- rozvíjení slovní zásoby

- nacvičování komunikačních scénářů v různých situacích (odmítnutí, prosba, omluva, řešení konfliktů)
- seznamování s technikami neverbální komunikace (řeč těla, řeč zvuků)
- rozvíjení individuálních dovedností pro spolupráci (souhlas, prosba)
- používání předmětů, fotografií, symbolů nebo gest pro komunikaci
- využívání netradičních metod nonverbální komunikace (výuka obrázkového komunikačního systému)

Hodnocení práce:

Žáci jsou hodnoceni prokazatelně formou symbolů v deníčku. V průběhu péče jsou žáci vedeni k sebehodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák podle svých individuálních možností a schopností používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života a uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích. Učitel vede žáka k posuzování vlastního pokroku, vytváří modelové situace z praktického života, kde si žák hravou formou procvičuje a upevňuje získané zkušenosti

Kompetence k řešení problémů

Žák podle svých individuálních možností a schopností řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností a řeší je s pomocí naučených stereotypů. Učitel předkládá žákovi osvědčené metody a postupy, navozuje problémové situace ve škole nejen v rámci výuky. Vede žáka k samostatnému řešení standardní situace

Kompetence komunikativní

Žák podle svých individuálních možností a schopností komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem rozumí sdělení a reaguje na ně. Podle svých možností vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady. Chápe jednoduché, běžné užívané texty a využívá komunikační prostředky. Učitel vede žáka k projevu v rámci jeho individuálních možností a schopností a navozuje komunikaci řízeným dialogem. Používá jednoduché a srozumitelné pokyny a dbá na přiměřenou odpověď, podporuje jakoukoliv formu komunikace.

Kompetence personální a sociální

Žák se podle svých individuálních možností a schopností orientuje v prostředí, ve kterém žije a podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách. Učitel pomáhá žákovi při orientaci ve známém prostředí třídy, školy a umožňuje žákovi vyřizování jednoduchých vzkazů ve třídě, ve školním prostředí.

Kompetence občanské

Žák podle svých individuálních možností a schopností využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti a dodržuje základní společenské normy komunikace a pravidla soužití. Učitel rozvíjí u žáka dodržování norem a pravidel společenského chování, zajišťuje praktický nácvik způsobů společenského chování a připravuje žáka na chování v situacích mimo školu.

Kompetence pracovní

Žák podle svých individuálních možností a schopností pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly. Učitel navozuje pracovní příležitosti, ve kterých žák aplikuje naučené pracovní postupy v praxi.

3.4.2 Kombinace s těžkým tělesným postižením (imobilní žáci) – úpravy se týkají

těchto předmětů: rozumová výchova (rozvíjení grafických schopností), pracovní výchova, a rehabilitační tělesná výchova

Rozumová výchova : Rozvíjení grafických schopností - vypouštíme školní očekávaný výstup týkající se vybraných tiskacích písmen a číslic.

Pracovní výchova : Výstupem jsou pouze základy pracovních činností.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Do somatopedické péče jsou zařazováni žáci s trvalými odchylkami tělesného vývoje, tělesné stavby a zdravotního stavu. Jsou to především žáci s různými formami dětské mozkové obrny, s vrozenými nebo získanými vadami pohybového aparátu, smyslovými vadami, nervovými a neuropsychickými chorobami. Péče vychází z odborné lékařské diagnózy a doporučení lékaře. Je realizována jako individuální forma rehabilitační tělesné výchovy a je rozpracována v individuálním vzdělávacím plánu pro každého žáka podle jeho specifických potřeb.

Časová dotace v jednotlivých ročnících:

Rozsah a časová dotace je upravena podle individuálních potřeb a zdravotního stavu žáka a s ohledem na organizační možnosti školy

Cíle:

- Zmírnit důsledky zdravotního oslabení
- Uvolnit svalové kontraktury
- Protáhnout a posílit jednotlivé svalové skupiny
- Působit na zmírnění svalové nerovnováhy
- Zlepšit svalovou sílu, rychlost, obratnost, vytrvalost a rovnováhy
- Rozvíjet pohybovou koordinaci a prostorovou orientaci
- Pozitivně ovlivnit vadné držení těla a hybné stereotypy
- Osvojit používání kompenzačních pomůcek
- Zabezpečit fyziologické nastavení pohybového aparátu polohováním

Struktura péče (podle druhu postižení):

- pasivní protahování a uvolňování zkrácených svalových skupin
- posilování ochablých svalových skupin
- aktivní protahování svalů s tendencí ke zkracování
- cvičení na míčích
- cvičení s náčiním a na náradích
- cvičení koordinační, dechová, relaxační a rytmická
- nácvik správných pohybových stereotypů (s kompenzačními pomůckami)
- pasivní korekce polohováním

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák podle svých individuálních možností a schopností dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na cvičení. Napodobí a provede požadovaný pohyb a uplatňuje získané pohybové dovednosti v praktických činnostech. Učitel používá vhodné metody s přihlédnutím na stupeň a druh postižení žáka. Vede žáka k soustředění, pozornosti a sebekontrolě.

Kompetence k řešení problémů

Žák podle svých individuálních možností a schopností překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem. Provede samostatně opakující se pohybové činnosti na základě nápodoby. Zvládá samostatně postupy při řešení sebeobslužných činností. Učitel vede žáka k řešení známé a

opakující se pohybové činnosti na základě nápodoby, pomáhá žákovi k vyřešení jednoduchého problému.

Kompetence komunikativní

Žák podle svých individuálních možností a schopností komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem. Učitel podporuje všestrannou komunikaci, navozuje oční kontakt a dbá na přiměřenou odpověď. Vede žáka k vyjadřování svých prožitků doprovázených pohybovou aktivitu.

Kompetence personální a sociální

Žák se podle svých individuálních možností a schopností podílí na jednoduchých sociálních aktivitách. Učitel rozvíjí u žáka vnímání vlastní osoby, sebehodnocení, sebedůvěru a umožňuje žákovi prožitek spokojenosti a úspěchu ze cvičení.

Kompetence občanské

Žák podle svých individuálních možností a schopností osvojuje si pohybové návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti. Učitel respektuje individualitu každého žáka a vede žáka k ochraně svého zdraví.

Kompetence pracovní

Žák si podle svých individuálních možností a schopností osvojuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu. Učitel vede žáka k osvojování hygienických návyků a ke zvládání sebeobsluhy podle jeho možností.

3.4.3 Kombinace s těžkým zrakovým postižením (nevidomí a žáci se zbytky

zraku) – úpravy se týkají těchto vyučovacích předmětů: rozumová výchova, smyslová výchova

Rozumová výchova :

- a) Rozvíjení poznávacích schopností - upravujeme školní očekávaný výstup:

- řadit obrázky podle zadaných kritérií (slovo *obrázky* upravujeme na *předměty*)

b) Rozvíjení logického myšlení – vypouštíme školní očekávaný výstup:

- zvládnout složení dějových obrázků

c) Rozvíjení grafických schopností – vypouštíme školní očekávané výstupy:

- nakreslit různé druhy čar
- poznat grafickou podobu písmen
- napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic

Smyslová výchova : vypouštíme celý tématický okruh Zrakové vnímání a v IVP posilujeme rozvoj kompenzačních smyslů. Na zrakové stimulace se klade zásadní důraz při práci se žáky slabozrakými, se zbytky zraku nebo nevidomými. Cílem péče je využití zraku v co nejvyšší možné míře v závislosti na druhu a stupni postižení a rozvoj všech kompenzačních smyslů k dosažení maximální možné míry samostatnosti každého žáka a jeho zapojení do běžného života.

Struktura péče a časové pokrytí:

Obsah péče je zpracován v individuálním vzdělávacím plánu každého žáka. Součástí individuálního vzdělávacího plánu jsou:

- vstupní pedagogická diagnostika (aktuální stupeň dosažených vědomostí, dovedností, návyků)
- priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka/žákyně
- pedagogické postupy (metody a formy práce)
- používané učební materiály a pomůcky
- způsob hodnocení
- spolupráce se zákonnými zástupci
- časový a obsahový plán vzdělávání
- cíle péče

Individuální vzdělávací plán vypracovává třídní učitel s metodickou podporou tyflopeda SPC a jeho obsah je konzultován s rodiči.

Struktura péče:

Důraz je kladen na:

- rozvíjení zrakového vnímání
- rozvíjení sluchového vnímání

- rozvíjení hmatového vnímání
- rozvíjení čichového a chuťového vnímání
- prostorovou a směrovou orientaci

Všechny tyto okruhy se vzájemně prolínají a doplňují.

Organizace péče:

Stimulace probíhají jako forma:

- individuální práce se žákem ve třídě, skupinové činnosti ve třídě. U žáků se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami se zásady zrakové hygieny a prvky stimulací uplatňují při vzdělávání ve všech předmětech, s ohledem na typ a stupeň vlastní zrakové vady, a to po celou dobu jejich povinné školní docházky. Podle individuálních potřeb žáka může být zařazena individuální péče. Předkládané učební texty a probíraná látka jsou vždy přizpůsobeny individuálním možnostem každého žáka.

Hodnocení práce:

Forma hodnocení je volena konkrétně pro každého žáka tak, aby fungovala jako motivační prvek výchovně – vzdělávacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák podle svých individuálních možností a schopností aktivně používá učební a speciální pomůcky a uplatňuje získané zkušenosti v praxi. Učitel umožňuje žákovi aktivní používání učebních a speciálních pomůcek a předkládá žákovi učební materiály vhodně upravenou formou. Učitel a asistent pedagoga vytváří pro žáka podnětné prostředí a podporuje u žáka praktické využití dovedností práce s PC.

Kompetence k řešení problémů

Žák podle svých individuálních možností a schopností řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností

Učitel vytváří podmínky pro řešení známých situací na základě opakování a nápodoby. Vede žáka k požádání o pomoc v situaci, kterou neumí zvládnout samostatně.

Kompetence komunikativní

Žák podle svých individuálních možností a schopností komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem, rozumí sdělení a využívá získané komunikační dovednosti. Učitel podpo-

ruje žáka při dorozumívání se s druhými lidmi, používá jednoduché a srozumitelné pokyny a dbá na přiměřenou odpověď.

Kompetence sociální a personální

Žák podle svých individuálních možností a schopností navazuje vztahy s vrstevníky a orientuje se v prostředí, ve kterém žije. Učitel podporuje u žáka kamarádké vazby a vztahy k druhým lidem v jejich okolí.

Kompetence občanské

Žák podle svých individuálních možností a schopností chrání své zdraví a dokáže se chovat v krizových situacích. Učitel dbá na to, aby žák dodržoval zásady zrakové hygieny a vede žáka k chápání a rozpoznání nebezpečí na základě smyslového vnímání.

Kompetence pracovní

Žák podle svých individuálních možností a schopností má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností a zvládá základní pracovní dovednosti. Učitel vede žáka ke zvládnutí jednoduchých sebeobslužných úkonů a k samostatné manipulaci s předměty běžné denní potřeby.

3.4.4 Kombinace s pervazivními vývojovými poruchami

- úpravy se týkají celkového přístupu k dětem s pervazivními vývojovými poruchami a specifickým přizpůsobením prostředí. Vzdělávání probíhá podle zásad **TEACCH programu**. Jedná se především o **strukturalizaci** (přesné vymezení místa, času i způsobu vykonávání jednotlivých činností), **vizualizaci** (maximální podpora procesu učení pomocí konkrétních předmětů, fotografií, piktogramů nebo nápisů) a **individualizaci** (individuální přístup ke každému jedinci).

Tato péče je určena pro žáky s poruchou autistického spektra, kam se řadí dětský autismus, atypický autismus, Aspergerův syndrom, dětská dezintegrační porucha, Rettův syndrom, hyperaktivní porucha sdružená s mentální retardací a stereotypními pohyby, jiné pervazivní vývojové poruchy. Vzhledem k různé míře autistické symptomatiky, různé míře mentálního postižení a dalším přidruženým poruchám (smyslové postižení, tělesné postižení) je nezbytný individuální přístup. Při práci s těmito žáky je uplatňována metodika strukturovaného učení. Základem je strukturalizace prostoru a činností a vizuální podpora, jejichž forma je vždy závislá na míře autistické symptomatiky, stupni mentální retardace a z toho vyplývající úrovni adaptability a porozumění. Strukturu a vizuální podporu od sebe nelze oddělit, vždy se

vzájemně doplňují a ovlivňují. Dalším důležitým prvkem při práci s žáky s PAS je zajištění předvídatelnosti. Vytvoření struktury poskytuje dítěti pocit jistoty, zklidnění a podporuje u něj samostatnost při plnění úkolů i při běžném pohybu.

Cílem je :

- Zlepšení adaptability
- Vytváření a rozvoj základních komunikačních dovedností verbálně i s využíváním systémů augmentativní a alternativní komunikace
- Rozvoj receptivní složky řeči
- Navazování sociálních kontaktů adekvátním způsobem
- Vytváření a upevňování vhodných způsobů chování
- Přenášení vzorců chování nacvičených v modelových situacích do reálných situací v praktickém životě
- Orientace v prostoru
- Orientace v čase (práce s režimem dne)
- Nácvik výběru
- Nácvik organizace volného času - nácvik volby z různých možností

Organizace a časová dotace:

Zásady metodiky strukturovaného učení jsou dodržovány všemi pedagogy, kteří s těmito žáky pracují, při všech činnostech a ve všech vyučovacích předmětech. Péče o žáky s poruchou autistického spektra je tak realizována v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu v prostorách kmenové třídy i při aktivitách mimo třídu a školu, a nelze proto vymezit její časovou dotaci. Učitelé školy spolu při péči o žáky s PAS úzce spolupracují. Spolupracují i se speciálními pedagogy SPC, pracujícími s dětmi s poruchami autistického spektra. Pravidelná spolupráce a metodické vedení přispívá ke kvalitě výchovně vzdělávací práce. Důležitá je i spolupráce s rodinou, uplatňování jednotného přístupu ve školním i domácím prostředí.

Struktura péče o žáky s PAS zahrnuje:

- vytvoření strukturovaného prostoru na úrovni školy i třídy - vytvoření míst pro sebeobslužné činnosti, pro pracovní a relaxační činnosti, místa jsou zvýrazněna barevně nebo označena symboly - dle úrovně porozumění
- vizualizace a struktura času - vytvoření denních režimů

- využívání strukturovaných činností - strukturované uspořádání úkolu
- vytváření procesuálních schémat pro sebeobslužné i pracovní činnosti
- reflexe - zjišťování porozumění mluvené řeči
- učení možnosti volby
- přenášení naučených vzorců chování, jednání do dalšího sociálního prostředí
- vedení a vyhodnocování záznamů nežádoucího chování (dle potřeby)

Hodnocení:

Individuální pokroky žáků dosažené specifickým přístupem hodnoceny v rámci jednotlivých předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života a uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích. Učitel rozšiřuje pasivní i aktivní slovní zásobu žáků ve vazbě na konkrétní předměty a situace a vede žáky k aktivnímu používání augmentativní a alternativní komunikace.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem, ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů. Učitel motivuje žáka k řešení jednoduchých problémů praktického života a nacvičuje s žáky řešení standardních problémových situací. Vede žáky k požádání o pomoc v situaci, kterou neumí zvládnout samostatně.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem a chápe jednoduché, běžné užívané texty, záznamy a obrazové materiály. Učitel vytváří podmínky pro používání augmentativní a alternativní komunikace u žáků, u kterých je verbální komunikace nedostatečná nebo nemožná. Vytváří pro žáky komunikační scénáře pro standardní situace a vede žáky k jejich využití v praktickém životě. Učitel používá jednoduché a srozumitelné pokyny a dbá na přiměřenou odpověď. Nacvičuje s žáky základní společenské konvence a dbá na jejich dodržování.

Kompetence sociální a personální

Žák se dle svých individuálních možností orientuje v prostředí, ve kterém žije a podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách. Žák navazuje a dodržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi. Učitel seznamuje žáky se základními pravidly chování k druhým lidem, s pravidly slušné-ho chování a vede žáky k pochopení vztahů v rodině, ve školním prostředí. Učitel seznamuje žáka se základními normami společenského chování, motivuje žáka a vytváří modelové situace, ve kterých žáci nacvičují praktické používání základních norem společenského chování.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti, dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití. Učitel se snaží o přenesení nacvičených komunikačních scénářů a vzorců chování do praktického života a seznamuje žáky se základními společenskými normami. Vede žáky k chápání nebezpečí a k jednání v krizové situaci.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly. Učitel vytváří procesuální schémata ke zvládnutí sebeobslužných úkonů a jednoduchých pracovních postupů.

3.5 Začlenění průřezových témat

Vyučující si konkretizuje průřezová témata podle složení žáků ve třídě, podle zdravotního stavu žáků a podle dalších okolností, které mohou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu nastat. Projektové aktivity žáků se středním mentálním postižením budou realizovány formou integrace s žáky ze základní školy. Zpracované bloky průřezových témat jsou součástí přílohy. Do výuky jsou zařazena následující průřezová témata.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí základní dovednosti komunikace a napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá posilovat celkovou osobnost žáka a přispívá k utváření kamarádským vztahům nejen ve škole, ale i mimo ni.

Tematické okruhy průřezového tématu

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – žáci rozvíjí schopnosti poznávání, smyslového vnímání, prohlubují dobu pozornosti a koncentrace na činnost, cvičí dovednosti zapamatování
- **Sebepoznání a sebepojetí** – žáci formují vztahy k druhým lidem, utvářejí zdravé sebevědomí a vnímají vlastní tělo, rozvíjejí schopnosti sebehodnocení
- **Seberegulace a sebeorganizace** – žáci cvičí sebeovládání, učí se uvědomovat si vhodné a nevhodné projevy svého chování, snaží se orientovat v posloupnosti denních aktivit ve škole a mimo školu
- **Psychohygienu** – žáci rozvíjí dovedností relaxace a uvolnění, zkušenostmi navozují pocit důvěry.

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – žáci rozvíjí schopnost naslouchání a komunikace se svými vrstevníky ve třídě, ve škole i mimo školu
- **Mezilidské vztahy** – žáci se učí vzájemnému respektování ve skupině, naslouchání, podporování spolupráce při činnostech, zařazení skupinové a týmové práce do výuky
- **Komunikace** – žáci rozvíjí účelnou komunikaci, rozvíjí dovednosti pro sdělování verbální i neverbální formy (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, žádost...)
- **Spolupráce a soutěživost** - žáci se učí vyjadřovat souhlas a nesouhlas při skupinové práci, rozvíjí sociální dovednosti pro spolupráci (podřízení se)

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – žáci rozvíjí schopnosti vyhodnotit problém a požádat o pomoc druhou osobu, učí se řešit problémové situace ve škole v rámci výuky, správně reagovat na aktuální situaci ve třídě
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – žáci posilují povědomí o odpovědnosti, respektování, dovednosti rozhodování v situacích všedního dne.

3.5.2 Multikulturní výchova

Multikulturní výchova vede žáky, nenásilnou formou, k odbourávání posuzování člověka na základě jeho vnějších atributů se současným respektováním jednotlivých odlišností každého člověka. Zvláště v období získávání prvotních životních zkušeností, třídění názorů a vytváření hodnotového systému.

Multikulturní výchova učí žáky základní orientaci v lidských hodnotách, ukazuje, které lidské vlastnosti jsou důležité a které méně důležité. Téma nabízí základní poznatky týkající se vývoje člověka jako celku i jednotlivých kultur. Seznamuje žáky s odlišnostmi v oblasti fyzické, sociální i kulturní. Představuje klady i zápory odlišností jednotlivých lidí.

Multikulturní výchova prolíná všemi vyučovacími předměty, zejména věcným učením, čtením a řečovou výchovou.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívají k získávání základních informací o vztazích mezi lidmi
- poskytují možnosti k získávání informací o kulturních, sociálních a fyzických odlišnostech lidí

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede žáka k formování názoru na to, které lidské vlastnosti jsou důležité, které méně,
- vede žáka ke komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- k uplatňování svých práv a respektování práv druhých lidí
- vede žáka k prezentaci svých názorů a postojů v praktických životních situacích

Tematické okruhy průřezového tématu

- **Kulturní rozdíly** – žáci poznávají, že všichni lidé nejsou stejní, seznamuje se se zvláštnostmi různých etnik, kultur
- **Lidské vztahy** – žáci si uvědomují sounáležitost s vlastní rodinou, získávají kladný vztah ke spolužákům, získávají základy slušného chování, komunikují, dle možností, s dětmi z jiných sociokulturních prostředí
- **Etnický původ** – žáci si uvědomují různost i zajímavost lidí z rozdílných kultur

3.5.3 Environmentální výchova

Environmentální výchova vede žáky v k rozvoji spolupráce, hravosti a fantazie, k získávání základních znalostí o přírodě. Klade důraz na pobyt žáků v přírodě, učí žáky vnímat přírodu a své prostředí pomocí všech smyslů a pomáhá vytvářet pozitivní zkušenosti z kontaktu s přírodou, se zvířaty. Vychovává žáky k utváření základů zdravého životního stylu. Seznamuje žáky se základy třídění odpadů. Žáci si díky EVVO vytváří pozitivní vztah k okolnímu životnímu prostředí. Environmentální výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, nejvíce oblastí Člověk a svět, Člověk a zdraví, Člověk a příroda.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- poskytuje žákovi znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí

V oblasti postojů a hodnot průřezového téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí

Tematické okruhy průřezového tématu

- ***Ekosystémy*** – žáci se seznamují s pojmem les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo a kulturní krajina. Učí se pochopit význam slov, učí se chápat vztahy k okolí. Dokážou základní pojmy vysvětlit.
- ***Základní podmínky života*** – žáci se učí chápat a pochopit pojmy voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie a přírodní zdroje. K pochopení těchto pojmů budou směřovat vycházky, exkurze, vzdělávací pořady. Šetří energii ve škole i doma.
- ***Lidské aktivity a problémy životního prostředí*** – žáci poznávají základní prvky zemědělství a životního prostředí. Seznamují se s vlivem dopravy na životní prostředí, třídí odpady ve třídě a ve škole. Účastní se některých akcí, které jsou motivovány ochranou přírody a kulturních památek.
- ***Vztah člověka k prostředí*** – žáci se učí o svém bydlišti a životním stylu. Seznamují se

se základními ekologickými problémy. Učí se uvědomovat důležitost čistoty vzhledem ke zdraví a postupně si uvědomují kulturní odlišnosti jednotlivých národů. Dokážou dodržovat pravidla ochrany životního prostředí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. období	2. období	3. období
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ			
Rozvoj schopností poznávání	M	M	M, PV
Sebepoznání a sebepojetí	ČaS	TV	ČaS
Seberegulace a sebeorganizace	ČaS	TV	ČaS, PV
Psychohygiena	TV		VZ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ			
Poznávací schopnosti	ČJ, ČaS	ČaS	ČJ
Mezilidské vztahy	ČaS	ČaS	ČaS
Komunikace		ČJ	ČJ
Spolupráce a soutěživost		TV	TV
MORÁLNÍ ROZVOJ			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČaS	ČaS	VkZ
Hodnoty, postoje, praktická etika	TV	ČaS	ČaS

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1. období	2. období	3. období
Kulturní rozdíly	HV	HV	ČaS
Lidské vztahy	ČaS		ČaS
Etnický původ		ČaS	ČaS

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

NÁZEV TEMATICKÉHO OKRUHU	1.období	2. období	3. období
Ekosystémy	PČ	ČaS	ČaS
Základní podmínky života		ČaS	ČaS

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaS		ČaS
Vztah člověka k životnímu prostředí		ČaS	ČaS

Všechna průřezová témata budou zpracovávána v rámci vyučovacích předmětů, viz tabulka, forma a způsob realizace budou aktuálně upravovány dle podmínek školy a charakteru žáků a konkrétní podoba bude zahrnuta v učebních a tématických plánech.

4. UČEBNÍ PLÁN*pro vzdělávání žáků se středním mentálním postižením***4.1 Tabulace učebního plánu pro díl I.**

Vzdělávací oblast	Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
	Psaní	1 + 1	1 + 1	2	2	2	2	2	2	2	1 + 1
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	1	1	1 + 1	3	3	3	3	3	3	3
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1	1	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	3	3	3				
Člověk a společnost	Vlastivěda							2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1
Člověk a příroda	Přírodověda							3	3	3	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1 + 1	1 + 1	1	1 + 1	1	1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví									1	1
	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Člověk a svět práce	Pravovní výchova	3 + 1	3 + 1	3	4	4 + 1	4 + 1	5 + 1	5 + 1	6	6
Povinná týdenní časová dotace		20	20	21	24	25	25	28	28	29	29
Disponibilní časová dotace *		10						11			
Průřezová témata		P						P			
Celková povinná časová dotace		135						114			

*) Disponibilní časová dotace je na prvním stupni využita k navýšení hodin Matematiky po 1 hodině v 3. ročníku. K navýšení hodin vyučovacího předmětu Hudební výchova po 1 hodině v 1., 2., 4. ročníku. a k navýšení hodin vyučovacího předmětu Pracovní výchova po 1 hodině v 1., 5., 6. ročníku. Na druhém stupni je disponibilní časová dotace využita k navýšení hodin Psaní po 1 hodině v 10. ročníku. Hudební výchovy po 1 vyučovací hodině v 7. až 10. ročníku, k navýšení hodin vyučovacího předmětu Vlastivěda po 1 hodině v 7. až 10. ročníku a k navýšení hodin vyučovacího předmětu Pracovní výchova po 1 hodině v 7. a 8. ročníku.

4.2 Tabulace učebního plánu pro Díl II

UČEBNÍ PLÁN

pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Rozumová výchova (Rv)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Řečová výchova (Řv)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Smyslová výchova (Sv)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Hudební výchova (Hv)	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pohybová a zdravotní Tv (PZTv)	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Pracovní výchova (Pv)	2	2	2	2	2	2 + 2	2 + 2	2 + 2	2 + 2	2 + 2
Povinná týdenní časová dotace	19+1	19+1	19+1	19+1	19+1	19 + 3	19 + 3	19 + 3	19 + 3	19 + 3
Disponibilní časová dotace	8						12			
Celková povinná časová dotace	210									

Poznámky k učebnímu plánu :

Předmět Komunikace obsahově odpovídá vzdělávacímu oboru Řečová výchova a zahrnuje verbální i neverbální komunikaci.

Režim dne obsahuje pravidelné střídání výuky a odpočinku či hry. Vyučování se nerealizuje pouze ve třídě, ale obsahuje také učení v blízkém okolí (vycházky, nákupy, divadelní představení atd.)

IVP umožňuje úpravu týdenní časové dotace podle individuálních potřeb a zdravotního stavu.

Volitelné a nepovinné předměty se na škole nevyučují.

Komplexnost péče je zajištěna:

- zrakovou stimulací – individuální forma vzdělávání
- péči o žáky s PAS – dodržování zásad metodiky strukturovaného učení při všech činnostech a všemi vyučujícími

- individuální péči o se žáky se sluchovým postižením - individuální forma vzdělávání.

Jde o snahu zmírnit či kompenzovat postižení komplexním působením. Žáka lze zařadit do několika druhů speciálně pedagogické péče. U této péče nelze vymezit přesnou časovou dotaci, neboť vychází z aktuálního stavu žáka.

Doplňkové terapie

- canisterapie

Vyučovací předmět Pohybová a zdravotní **tělesná výchova** je realizován:

- v kmenové třídě (skupinová forma)

Zařazení speciálně pedagogické péče není zřejmé, uplatňujeme jiné formy, než je vyučovací hodina. Týdenní časová dotace pro jednotlivé žáky je upravena podle individuálních potřeb a zdravotního stavu žáka a s ohledem na organizační možnosti školy.

Vyučování probíhá v blocích i jako samostatná vyučovací hodina (45 minut). Během vyučování se střídají pracovní a relaxační činnosti v závislosti na aktuálním zdravotním a psychickém stavu žáků, je dodržován pohybový a pitný režim.

Vyučování probíhá v kmenových třídách, speciálně pedagogická péče ve specializovaných prostorách (tělocvična, relaxační místnost).

Disponibilní časová dotace byla využita pro výuku pracovní výchovy po 2 hodinách v 6. až 10. ročníku a po 1 hodině v hudební výchově

v 1. až 10. ročníku. Vzhledem k tomu, že se jedná o stěžejní předmět vedoucí žáka k získání elementárních pracovních dovedností a návyků a tím k dosažení určitého stupně samostatnosti v závislosti na druhu a stupni postižení a pro výuku hudební výchovy vzhledem k tomu, že se jedná o předmět umožňující žákům odreagování napětí, překonávání únavy, zlepšování nálady a tím zlepšování koncentrace pozornosti.

4.3 Využívané podpůrné terapie při výuce žáků

Canisterapie

je podpůrná terapie, která využívá odborných metod založených zejména na interakci mezi člověkem a psem, jejichž posláním je zlepšit kvalitu osob znevýhodněných po stránce fyzické, psychické a sociální. Psi se využívají k polohování za účelem uvolnění spasmů a k relaxaci. Zároveň mají velký vliv na psychiku a přispívají k duševní rovnováze.

Psychorelaxace

je terapie určená především žákům s těžkým kombinovaným postižením, která přispívá k vytváření a posilování pozitivních sociálních vazeb mezi žákem a pedagogem, případně mezi členy rodiny.

Muzikoterapie

Léčba hudbou a organizovanými zvuky. Je to záměrná a cílevědomá terapeutická činnost, která u žáků pomáhá navodit stav uvolnění, nonverbální komunikace mezi posluchači a

muzikoterapeutem a otevření se k proudění energií. U žáků s těžším tělesným postižením dochází k viditelnému uvolnění napětí. Probíhá většinou pasivní formou, kdy posluchači naslouchají hře, zpěvu a pohybům muzikoterapeuta a pak často spontánně reagují gesty, zvuky, zpěvem, rytmickými pohyby těla, rukou apod. Další formou muzikoterapie je forma aktivní, při které jsou účastníci vtaženi do samotné terapie svým vlastním projevem – hrou na nástroje, které si sami vyberou, tancem, intuitivním zpěvem, kde již naplno dokáží vyjádřit své pocity, nálady, prožitky a emoce.

Strukturované učení

je metodika vycházející z TEACCH programu, která se již řadu let úspěšně používá v zahraničí při výchově a vzdělávání dětí s autismem. Tyto děti mají velmi malou schopnost předvídat a plánovat, okolní svět je pro ně chaotický, neorientují se v prostoru ani v čase. Naše škola se snaží dětem s autismem upravit prostředí tak, aby nabyly větší jistoty a mohly si osvojovat nové znalosti a dovednosti.

Základní principy strukturovaného učení:

- 1/ Individuální přístup (každé dítě s autismem je jiné)
- 2/ Strukturalizace (jasné vytyčení místa pro denní aktivity- pro výuku, hru, hygienu)
- 3/ Vizualizace (vizualizovaný denní program tvořený fotografiemi, piktogramy apod.)

VOKS

je výměnný obrázkový komunikační systém. Jedná se o komunikační systém určený pro méně komunikativní děti a pro děti autistické. Základem je výměna fyzické věci – nejprve pamlsku, následně různých potřeb – za obrázek. Tato komunikace je velmi motivující, protože dítě dostává to, co opravdu chce. Jakmile pochopí princip výměny, nahrazuje se „odměna“ smysluplnými komunikačními symboly. Metoda je vhodná i pro těžce mentálně postižené děti.

Dramatická výchova

Formou hry se děti seznamují s různými příběhy a pohádkami. Ty jsou následně zpracovány do divadelního tvaru. S představením prezentují školu na různých akcích, a tím se začleňují do společnosti. Socializace probíhá při samotném nácviku, protože se setkávají děti z různých tříd, i při vystoupeních v mimoškolním prostředí.

Rehabilitační canisterapie

Canisterapie je metoda, při níž se využívá kontaktu pejska s klientem. V naší škole využíváme nepravidelných hodin k celostnímu rozvoji osobnosti dítěte. Je zdrojem nových podnětů, které vedou k rozumovému rozvoji dětí, učí správným návykům chování ke psům i zvířatům obecně. Rozvíjí komunikaci i vyjadřovací schopnosti, vede k rozšiřování slovní zásoby, umožňuje nácvik komunikace s cizími osobami /psovodky/. Usnadňuje kontakt s obtížně komunikujícími dětmi. Canisterapie má nesporný vliv na citový rozvoj dítěte, vede rovněž k pohybovému rozvoji dětí. Přináší pozitivní dotekovou stimulaci, rozvíjí hrubou i

jemnou motoriku. Motivuje k pohybu, rozvíjí koordinaci pohybu a orientaci v prostoru. Pes je obrovským motivačním faktorem pro fyzickou aktivitu žáků. U nepohyblivých dětí využíváme pejsků k polohování, při kterém dochází k uvolnění spasmů, snižuje se třes svalstva, uvolňují se křeče.

Rehabilitační canisterapie na naší škole probíhá nepravidelně, za dětmi přichází psovoda se psy..

Hodina má 3 základní části. Po přivítání se s pejsky začínáme:

1. rozumovou a smyslovou výchovou, kdy děti:

- poznávají barvu psa, obojku, vodítka
- počítají pejsky, nožičky, čumáčky, uši ocásky
- pojmenují a ukáží jednotlivé části těla na pejskovi i na sobě, na psovodce apod.
- zjišťují, který pes je větší – menší
- poznávají pejska na fotografii – přiřadí jej správné psovodce

2. následuje pohybová část, zahrnující:

- rozcvičku – pejsci předvádějí, děti napodobují
- překážková dráha – koordinace pohybů, využití náradí (švédská bedna, lavička, kuželky, různé překážky)
- házení aportu
- procvičování povelů – ke mně, přines, sedni, lehni
- hry – vláček, zlatá brána, hry s míči v kruhu

3. relaxační část, procvičování jemné motoriky

- zklidnění na koberci
- česání pejsků
- zapínání a rozepínání obojků
- hledání drobných předmětů

Míčkování

Míčková facilitace neboli míčkování je fyzioterapeutická metoda, jejíž pomocí se dají odstranit různé zdravotní problémy u dětí. Jedná se o jednoduchou metodu prováděnou speciálními molitanovými míčky o různých velikostech.

Hlavní zásady techniky: míček vedeme vždy pod mírným tlakem, aby se před ním tvořila kožní řasa, míčkem pohybujeme pomalu a plynule, rychlostí asi 1 cm na sekundu a každý tah opakujeme 3x. Tento způsob nijak nezasahuje do organismu dítěte a probíhá naprosto přirozeně. Pomáhá především astmatickým dětem při zvládání jejich nemoci, je vhodný též na uvolnění svalů zad, hrudníku, při vadném držení těla, k zlepšení spasticity u dětí s dětskou mozkovou obrnou apod. U dětí je míčkování velmi oblíbené a berou je spíše jako hru. Vyspělejší žáci zvládají samomíčkování vlastního těla.

4.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

Klíčové kompetence Profil absolventa	Výchovné a vzdělávací strategie	Cíle základního vzdělávání,
Kompetence k učení Žák na konci základního vzdělávání: · Rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat · Poznává a rozlišuje základní piktogramy · Poznává tiskací písmena · Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti · Používá učební pomůcky	- prostřednictvím přiřazování, třídění a výběru na pokyn vedeme žáka k porozumění pojmům, znakům a symbolům. Využíváme analytické i syntetické činnosti k rozvoji myšlení. - pojmy a symboly, které odpovídají úrovni porozumění žáka zařazujeme do všech činností tak, aby je žák mohl aktivně používat a propojovat s životními situacemi - využíváme strukturované úkoly, názorné pomůcky a makety, činnostní učení, globální čtení, sociální čtení a sociální počty - zapamatování pojmů a symbolů podporujeme multisenzorickým přístupem, vícenásobným opakováním, intenzivní zpětnou vazbou a uspořádáním do vzájemných souvislostí v praktickém životě. Zařazujeme hry pro rozvoj sluchové a zrakové paměti. - vycházíme z konceptu neoddělitelnosti tělesných a duševních procesů, využíváme facilitační techniky ke zlepšení pohybových schopností žáků a k zabránění fixaci patologických pohybových vzorů. - polohováním, fyzickým vedením, dopo-mocí a stimulací hrubé a jemné motoriky podporujeme motorické plánování a schopnost napodoby. - úpravou, strukturalizací a výrobou vlastních individualizovaných pomůcek podporujeme samostatnost žáků v jejich používání.	· Rozvinout pozornost, vnímavost a poznání · Rozvinout pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích · Rozvinout komunikační dovednosti žáků využíváním systémů alternativní komunikace · Rozvinout u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony

Klíčové kompetence Profil absolventa	Výchovné a vzdělávací strategie	Cíle základního vzdělávání,
Kompetence k řešení problémů Žák na konci základního vzdělávání: · Řeší známé situace na základě nápodoby či opakování · Chápe a plní jednoduché příkazy · Orientuje se v okolním prostředí · Orientuje se v časovém režimu dne · Překonává pocity strachu	-Poskytujeme žákům diferencovanou a strukturovanou nabídku podnětů a úkolů tak, abychom podpořili pochopení a samostatné plnění úkolů či řešení situací. -Záměrně a cyklicky navozujeme situace k samostatnému řešení, ukazujeme postup řešení a poskytujeme přiměřený stupeň pomoci. - Naučené postupy přenášíme do dalších životních situací ve spolupráci s rodinou. -Pro rozvoj porozumění řeči používáme jednoduché věty, nezahlcujeme žáka množstvím informací a využíváme zrakovou podporu. -Manipulací, hrou a činnostním učením vytváříme u žáků představy o základních prostorových pojmech. - Zrakovou podporou a opakováním známých situací vedeme žáka k samostatnému pohybu v prostorách školy. -Pro každého žáka vytváříme strukturovaný režim dne v symbolické podobě, která odpovídá jeho stupni porozumění a tím podporujeme jeho časovou orientaci. -Využíváme různé rituály pro zahájení a ukončení činnosti. -Prostřednictvím konceptu snoezelen vedeme žáky k uvolnění a seberealizaci, snižujeme psychomotorický neklid.	· Rozvinout pozornost, vnímavost a poznání · Rozvinout pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích · Rozvinout komunikační dovednosti žáků využíváním systémů alternativní komunikace · Rozvinout u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony · Dovést žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti · Vytvořit u žáků potřebu projevovat pozitivní city

Klíčové kompetence Profil absolventa	Výchovné a vzdělávací strategie	Cíle základního vzdělávání,
Kompetence komunikativní Žák na konci základního vzdělávání: · Poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo neverbálními formami komunikace · Reaguje na své jméno · Reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas · Vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky · Dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem	- Komunikujeme s žáky podle jejich individuální komunikační úrovně a využíváme k tomu verbálních i neverbálních prostředků a podle potřeby - Prostřednictvím praktických nácviků, přiřazováním a výběrem na pokyn podporujeme poznávání osob v nejbližším prostředí ve skutečnosti i na fotografiích. - V průběhu dne zařazujeme hry, činnosti a fázová cvičení zaměřené na rozvoj funkcí komunikace - Navozujeme příležitosti a podporujeme komunikaci nejen mezi žákem a dospělými, ale i mezi vrstevníky. - Záměrně využíváme a navozujeme situace, které podněcují žáka ke spontánní komunikaci. - Zajišťujeme vhodné vzájemné postavení popř. polohu obou komunikačních partnerů a vizuální podporu. - Žákům poskytujeme dostatek času k signalizaci potřeby, pocitu či sdělení, nepředcházíme touhu dítěte ke komunikaci a vždy odpovídáme na jeho projevy a pokusy o komunikaci. · Zařazujeme rituály na přivítání a rozloučení se žákem	· Rozvinout komunikační dovednosti žáků využíváním systémů alternativní komunikace · Rozvinout u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony · Dovést žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti · Vytvořit u žáků potřebu projevovat pozitivní city · Dovést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu

Klíčové kompetence Profil absolventa	Výchovné a vzdělávací strategie	Cíle základního vzdělávání,
Kompetence sociální a personální Žák na konci základního vzdělávání: · Uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla · Zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí · Reaguje na své spolužáky a na své učitele · Rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec – dívka, muž – žena) · Navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím · Chová se zdrženlivě k neznámým osobám	- Prostřednictvím somatických, vibračních a vestibulárních podnětů i využitím konceptu snoezelen utváříme u žáků vědomí vlastní osoby. - Zařazujeme napodobování pohybů i rytmické prvky s hrou na tělo a tím podporujeme vnímání jednotlivých částí těla. - Přiřazováním fotografií, pojmenováním a přímou interakcí podporujeme poznávání členů rodiny a osob z nejbližšího okolí žáků. - Upozorňujeme na charakteristické znaky pohlaví a úzce spolupracujeme s rodinou v oblasti sexuální výchovy. - Individualizovaným přístupem a jednáním se žákem zajišťujeme atmosféru jistoty a bezpečí jako základ pro vytváření vztahu s učiteli a spolužáky. - Podporujeme rozvoj hry jako prevenci autostimulací a žáky vedeme k toleranci a střídání, popř. vzájemné pomoci. - Využíváme denní fáze cvičení k nácviku dovedností nebo reakcí na sociální kontakty a k odstranění nefunkčních vzorů chování. - Naučené vzory chování přenášíme do nových prostředí (i ve spolupráci s rodinou – rodinné návštěvy, dovolená atd.). - Využíváme různých příležitostí k procvičování naučených sociálních dovedností (výlety, nákupy, návštěvy v restauraci, divadelní představení atd.	· Rozvinout komunikační dovednosti žáků využíváním systémů alternativní komunikace · Rozvinout u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami · Dovést žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti · Vytvořit u žáků potřebu projevit pozitivní city · Dovést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu

Klíčové kompetence Profil absolventa	Výchovné a vzdělávací strategie	Cíle základního vzdělávání,
Kompetence pracovní Žák na konci základního vzdělávání: · Zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny · Poznává a používá předměty denní potřeby · Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje · Využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály · Podílí se na jednoduchých praktických činnostech	- Komunikujeme s žáky podle jejich individuální komunikační úrovně a využíváme k tomu verbálních i neverbálních prostředků a podle potřeby - Prostřednictvím praktických nácviků, přiřazováním a výběrem na pokyn podporujeme poznávání osob v nejbližším prostředí ve skutečnosti i na fotografiích. - V průběhu dne zařazujeme hry, činnosti a fázová cvičení zaměřené na rozvoj funkcí komunikace - Navozujeme příležitosti a podporujeme komunikaci nejen mezi žákem a dospělými, ale i mezi vrstevníky. - Záměrně využíváme a navozujeme situace, které podněcují žáka ke spontánní komunikaci. - Zajišťujeme vhodné vzájemné postavení popř. polohu obou komunikačních partnerů a vizuální podporu. - Žákům poskytujeme dostatek času k signalizaci potřeby, pocitu či sdělení, nepředcházíme touhu dítěte ke komunikaci a vždy odpovídáme na jeho projevy a pokusy o komunikaci. · Zařazujeme rituály na přivítání a rozloučení se žákem	· Rozvinout komunikační dovednosti žáků využíváním alternativní komunikace · Rozvinout u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony · Dovést žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti · Vytvořit u žáků potřebu projevovat pozitivní city · Dovést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu

DÍL I

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

5. UČEBNÍ OSNOVY - Díl I

5.1 Jazyková komunikace

Vzdělávací oblast :	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předmět :	ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA
Období – ročník :	1.stupeň– 1. – 6. ročník 2.stupeň– 7. – 10. ročník
Počet hodin :	1.roč. čtení – 2 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 2 hod. týdně 2.roč. čtení – 2 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 2 hod. týdně 3.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 2 hod. týdně 4.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 2 hod. týdně 5.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 2 hod. týdně 6.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 2 hod. týdně 7.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 1 hod. týdně 8.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 1 hod. týdně 9.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 1 hod. týdně 10.roč. čtení – 3 hod.týdně, psaní – 2 hod. týdně, řečová výchova – 1 hod. týdně
Učební texty :	

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Rozvíjení řečových schopností a myšlení
- Srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- Dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- Osvojení techniky čtení a psaní
- Získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- Zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření

- Získávání zájmu o čtení o rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- Zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- Praktickému využití získané dovednosti psaní

Očekávané výstupy předmětu

Na konci **1.stupně** základního vzdělávání by žák měl :

1. období

ČTENÍ

1. dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
2. číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik
3. tvořit věty podle obrázků
4. orientovat se na stránce i řádku
5. chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem

2.období

1. zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen
2. rozlišit stejně znějící slova různého významu
3. umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek
4. orientovat se ve větě
5. číst s porozuměním jednoduché věty
6. přednášet krátké říkanky a básničky

2.stupeň

1. číst všechna tiskací a psací písmena
2. zvládat čtení krátkého jednoduchého textu
3. orientovat se ve čteném textu
4. zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text
5. přednášet říkanky a básničky

6. získat pozitivní vztah k literatuře
7. orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků

PSANÍ

Na konci **1.stupně** základního vzdělávání by žák měl :

1. období

1. dodržovat správné držení psacího náčiní
2. vyvodit písmena podle obrázků
3. odlišovat délku samohlásek
4. psát velká hůlková písmena
5. psát a spojovat písmena a tvořit slabiky
6. zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním
7. napsat hůlkovým písmem své jméno

2. období

1. psát písmena která umí číst
2. opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova
3. ovládat psaní hůlkového písma
4. opsat číslice
5. psát písmena a slabiky podle diktátu
6. rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace, uvolňovací cvičení, alternativní nácvik psaní
7. směrová orientace, orientace na řádku a stránce
8. rozeznávání hlásek a písmen
9. psaní hůlkového a psacího písma, slabiky, slova i podle nápodoby, opis, přepis, psaní krátkých slovních spojení
10. základní hygienické návyky při psaní
11. psaní číslic

2.stupeň

1. dbát na čitelný písemný projev

2. psát slabiky i slova podle diktátu
3. opsat slova a jednoduché věty
4. napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy
5. přepsat krátký jednoduchý text
6. podepsat se psacím písmem
7. napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru
8. psaní číslic i podle nápovědy

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Na konci **1.stupně** základního vzdělávání by žák měl :

1. období

1. reprodukovat jednoduché básničky a říkanky
2. odpovídat na otázky slovem, větou
3. dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů
4. popsat jednoduché obrázky
5. reprodukovat krátký text podle otázek

2. období

1. reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy
2. vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku
3. popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek
4. domluvit se v běžných situacích
5. zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování
6. dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká

2.stupeň

1. dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost
2. používat věty se správnými gramatickými strukturami
3. dbát na kulturu mluveného projevu
4. komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace

5. popsat děje, jevy a osoby na obrázcích
6. vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity
7. převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení
8. dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje základy čtení
- používá učebnice, učební pomůcky a materiály

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi v rámci svých schopností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá sebeobsluhu podle svých možností

Do předmětu Čtení na 1. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace, Spolupráce a soutěživost, **Morální rozvoj** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- **Multikulturní výchova** (Lidské vztahy)
- **Environmentální výchova** (Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí)

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 1.ROČNÍK – ČTENÍ	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Listovat v dětských leporelech a časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Přečíst určené hlásky a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zrecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku	- seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - vyvození a ,A, á, Á	Modelování hlásek ve výtvarné výchově

Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou	,I,i,í,e,é,É,m,M,o,O,u,U,ú,l,L, - obrázek s písmenem, did. říkanka - a – jako spojka , skl. abeceda	Skládání hlásek pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek
---	--	---

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 2.ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Listovat v dětských leporelech a časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - vyvození t,T, v, V, s, S, y,Y, se - obrázek s písmenem, did. říkanka	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv

Přečíst určené hlásky a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zrecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře Správně modulovat hlas při přednesu a četbě	- počáteční hláska ve slovech - dané hlásky vázat do slabik, čtení slov s probranými písmeny - intonace ve větě oznamovací - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo A, I, E, M, O, U, T, V, S, - sluchová diferenciací zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky	
--	---	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 3. ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce	Čtení	

shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Listovat v dětských leporelech a časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Přečíst určené hlásky a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zrecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání	- seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - vyvození j,J,n,N,p,P,š,Š - obrázek s písmenem, did. říkanka - počáteční hláska ve slovech - dané hlásky vázat do slabik, čtení slov s probranými písmeny - intonace ve větě oznamovací - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo A,I,E,M,O,U,T,V,S,Y,Š - sluchová diferenciací zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční. písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv
---	--	---

paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	- upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	
---	--	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 4.ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Listovat v dětských leporelech a časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých	

Přečíst určené hlásky a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zrecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	samohlásek - vyvození d,D,z,Z,k,K,c,C,r,R,ř,Ř - obrázek s písmenem, did. říkanka - počáteční hláska ve slovech - dané hlásky vázat do slabik, čtení slov s probranými písmeny a jednoduchých vět - intonace ve větě oznamovací - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo A,I,E,M,O,U,T,V,S,Y,Š,D,Z,K,C,R,Ř - sluchová diferenciací zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv
<i>Výstupy ŠVP</i>	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 5.ROČNÍK - ČTENÍ <i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata,</i>

Žák by měl		mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Listovat v dětských leporelech a časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Zvládat čtení určených hlásek a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zarecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - vyvození č,Č,ž,Ž,b,B,g,G - obrázek s písmenem, did. říkanka - počáteční hláska ve slovech - dané hlásky vázat do slabik, čtení slov s probranými písmeny a jednoduchých vět - intonace ve větě oznamovací - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo A,I,E,M,O,U,T,V,S,Y,Š,D,Z,K,C,R,Ř,Č,Ž,B,G - sluchová diferenciací zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv

vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře, soustředit se na předčítání Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	- návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - pohádkové knížky od B. Němcové a K.J. Erbena - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	
---	--	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 6.ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici	

Číst v dětských časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Zvládat čtení určených hlásek a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zarecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře, soustředit se na předčítání Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	- celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - vyvození - obrázek s písmenem, didaktická říkanka - počáteční hláska ve slovech - dané hlásky vázat do slabik, čtení slov s probranými písmeny a jednoduchých vět - intonace ve větě oznamovací - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování počátečních písmen k obrázkům - hůlkové písmo - A, I, E, M, O, U, T, V, S, Y, Š, D, Z, K, C, R, Ř, Č, Ž, B, G - sluchová diferenciací zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - pohádkové knížky od B. Němcové a K.J. Erbeny - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv
---	--	---

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 7.ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Číst v dětských časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Získat schopnost čtení shluku hlásek kr, tr.. Zvládat čtení určených hlásek a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Ke každé dané hlásce přiřadit obrázek, z paměti zarecitovat didaktickou říkanku a vyvodit slovo na určenou hlásku Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - procvičování shuku hlásek – kr, tl,... ve slabikách, slovech a větách - vyvození - obrázek s písmenem, did. říkanka - počáteční hláska ve slovech - dané hlásky vázat do slabik, čtení slov s probranými písmeny a jednoduchých vět - intonace ve větě oznamovací - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře, soustředit se na předčítání Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	A,I,E,M,O,U,T,V,S,Y,Š,D,Z,K,C,R,Ř,Č,Ž,B,G - sluchová diferenciací zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - pohádkové knížky od B. Němcové a K.J. Erbeny, knihy E.Štorcha - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	
--	--	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 8.ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru	

V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Číst v dětských časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Získat schopnost čtení shluku hlásek kr, tr.. Zvládat čtení určených hlásek a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vypravování a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře, soustředit se na předčítání Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	- práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - procvičování shuku hlásek – kr, tl,... ve slabikách, slovech a větách - procvičování dosud vyvozených hlásek - počáteční hláska ve slovech - hlásky vázat do slabik, čtení slov a jednoduchých vět - intonace ve větě podle druhu věty - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo - A, I, E, M, O, U, T, V, S, Y, Š, D, Z, K, C, R, Ř, Č, Ž, B, G - sluchová diferenciacie zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - pohádkové knížky od B. Němcové a K.J. Erbena, knihy E.Štorcha - časopisy o sportu - modulace hlasu ve větě	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv
--	--	---

	- procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	
	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 9.ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Číst v dětských časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Získat schopnost čtení shluku hlásek kr, tr.. Zvládat čtení určených hlásek a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci - orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - pokus o rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek - procvičování shuku hlásek – kr, tl,... ve slabikách, slovech a větách - procvičování dosud vyvozených hlásek - počáteční hláska ve slovech - hlásky vázat do slabik, čtení slov a jednoduchých vět - intonace ve větě podle druhu věty	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv

Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře, soustředit se na předčítání Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	- vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo - A, I, E, M, O, U, T, V, S, Y, Š, D, Z, K, C, R, Ř, Č, Ž, B, G - sluchová diferenciaci zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih - beseda o dětské knize s paní knihovnicí - pohádkové knížky od B. Němcové a K.J. Erbena, knihy E. Štorcha, časopisy o rostlinách – Receptář - časopisy o sportu - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	
---	---	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – 10. ROČNÍK - ČTENÍ	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámit se s učebnicí, s orientací na stránce shora dolů, zleva doprava... Poznat rozdíly ve velikosti Rozlišit celek a část	Čtení - seznámení s učebnicí - orientace na stránce – nahoře, dole, ... - vpředu, vzadu, na začátku, na konci	

Rozpoznat délku samohlásek V jednoduchých programech na PC a interaktivní tabuli procvičit a uplatnit vyvozenou látku Číst v dětských časopisech a pojmenovávat hlásky a obrázky Získat schopnost čtení shluku hlásek kr, tr. Číst předložky před slovy, pochopit význam slov odlišených délkou samohlásky a číst je Porozumět hononymům a synonymům Zvládat čtení určených hlásek a souvisle je vázat do slabik a jednoduchých slov a vět Danou hlásku najít v textu Přečíst dané hůlkové hlásky Sluchem rozlišit dané zvuky Snažit se zahrát slovní kopanou na danou hlásku Snažit se o odstranění dvojitého čtení při vázání hlásek do slabik Při návštěvě v městské dětské knihovně projevit zájem o dětskou literaturu a pozorně	- orientace čtení obrázků zleva doprava - uprostřed, první, poslední - změny a rozdíly- velikosti, barvy, tvaru - práce na PC a interaktivní tabuli - dětská leporela a časopisy - řazení stránek v učebnici - celek - část - zleva- doprava - procvičování shuku hlásek – kr, tl,... ve slabikách, slovech a větách - předložkové vazby - slova s různou délkou samohlásky – pata – pátá - hononyma, synonyma – kohoutek, koruna... - procvičování dosud vyvozených hlásek - počáteční hláska ve slovech - hlásky vázat do slabik, čtení slov a jednoduchých vět - intonace ve větě podle druhu věty - vyhledávání hlásek v textu - přiřazování poč. písmen k obrázkům - hůlkové písmo - A, I, E, M, O, U, T, V, S, Y, Š, D, Z, K, C, R, Ř, Č, Ž, B, G - sluchová diferenciaci zvuků - pokus o slovní kopanou na počáteční písmeno - vázání hlásek do slabik, odstranit dvojité čtení - návštěva v městské dětské knihovně, prohlídka knih	Kreslení a modelování hlásek v Pv a Vv
---	--	---

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

poslouchat poutavé vyprávění a předčítání paní knihovnice. Získat pozitivní vztah k literatuře, soustředit se na předčítání Zapamatovat si obsah přečteného a jednoduše odpovídat na otázky z textu Správně modulovat hlas při přednesu a četbě Soustředit se na tiché čtení	- beseda o dětské knize s paní knihovnicí - pohádkové knížky od B. Němcové a K.J. Erbeny, knihy E. Štorcha, časopisy o rostlinách – Receptář - časopisy o sportu - modulace hlasu ve větě - procvičování souvislého čtení - upevňování čtenářských znalostí - přednášet říkanky a básničky - pokus o tiché čtení	
---	---	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ-1.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího náradí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve	- správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - nácvik – i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á - práce na PC a interaktivní tabuli - hůlkové písmo A,I,E,M,LO,U - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Dětský koutek a Těšíme se do školy

slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- psaní počátečního písmene ke slovu - opis, diktát písmen a slabik - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty	
--	---	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ- 2.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího náradí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování – i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování: hůlkové písmo A,I,E,M,LO,U - vyvození – t, v, V, s, y, Y, U a hůlkového písma T, V, S, Y - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Dětský koutek a Těšíme se do školy

	- opis, diktát písmen a slabik - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty	
--	--	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ- 3.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího nářadí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování– i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování: - hůlkové písmo A, I, E, M, L, O, U, T, V, S, Y - vyvození –j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L a hůlkového písmo A, Š, Y - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, diktát písmen , slabik a slov	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

	- zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty	
--	---	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ- 4.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího nářadí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování– i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování: hůlkové písmo A, I, E, M, L, O, U, T, V, S, Y, A, Š, Y - vyvození – d, D, z, Z, k, c, C, r, ř, R, Ř a hůlkové písmo D, Z, C, K, R, Ř - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, diktát písmen , slabik a slov	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

	- zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty	
--	---	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ- 5.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího nářadí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování– i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, D, d, z, Z, k, c, r, ř, R, Ř - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování: - hůlkové písmo A, I, E, M, L, O, U, T, V, S, Y, A, Š, Y, D, Z, C, K, R, Ř - vyvození – č, Č, ž, Ž, K, b, B, g, G - hůlkové písmo Č, Ž, B, G - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

	- psaní počátečního písmene ke slovu - opis, diktát písmen , slabik a slov - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty	
--	--	--

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ - 6.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího nářadí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování– i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, D, d, z, Z, k, c, r, ř, R, Ř, Č, č, ž, Ž, b, B, g, G - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování: - hůlkové písmo A, I, E, M, L, O, U, T, V, S, Y, A, Š, Y, D, Z, C, K, R, Ř, Č, Ž, G - vyvození – ch, Ch, h, H - hůlkové písmo – CH, H - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

Pokusit se o přepis Neustále zlepšovat písemný projev Zdokonalovat se v psaní číslic	- doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, přepis, diktát písmen , slabik a slov - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty - zlepšování písemného projevu - psaní číslic	Propojení s matematikou
---	---	--------------------------------

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ - 7.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího nářadí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování– i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, D, d, z, Z, k, c, r, ř, R, Ř, Č, č, ž, Ž, b, B, g, G - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování: - hůlkové písmo A, I, E, M, L, O, U, T, V, S, Y, A, Š, Y, D, Z, C, K, R, Ř, Č, Ž, G, ch, Ch, h, H, CH, H - procvičování dosud probraných písmen	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

Pokusit se o přepis Neustále zlepšovat písemný projev Zdokonalovat se v psaní číslic	a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, přepis, diktát písmen , slabik, slov a jednoduchých vět - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty - zlepšování písemného projevu - psaní číslic	Propojení s matematikou
---	--	--------------------------------

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ - 8.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího náradí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování a zdokonalování – i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, D, d, z, Z, k, c, r, ř, R, Ř, Č, č, ž, Ž, b, B, g, G - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování a zdokonalování -	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj Pokusit se o přepis Neustále zlepšovat písemný projev Zdokonalovat se v psaní číslic	hůlkové písmo A,I,E,M,LO,U,T, V,S,Y,A,Š,Y, D, Z, C, K,R, Ř, Č, Ž, G, ch, Ch, h, H, CH, H - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, přepis, diktát písmen , slabik, slov a jednoduchých vět - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty - zlepšování písemného projevu - psaní číslic	Propojení s matematikou
---	---	--------------------------------

	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ - 9.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Dodržovat správné sezení a držení psacího náradí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování a zdokonalování – i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, D, d, z, Z, k, c, r, ř, R, Ř, Č, č, ž, Ž, b, B,	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek

Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj Pokusit se o přepis krátkého textu Neustále zlepšovat písemný projev Zdokonalovat se v psaní číslic Znát jména spolužáků a učitelů a čitelně je napsat Napsat nebo opsat adresu na dopis, pohled, balík a čitelně vyplnit průvodní lístek na balík Dbát na správné držení těla při sezení při psaní Složit a přepsat, či opsat krátké, jednoduché sdělení	g, G - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování a zdokonalování - hůlkové písmo A,I,E,M,LO,U,T, V,S,Y,A,Š,Y, D, Z, C, K,R, Ř, Č, Ž, G, ch, Ch, h, H, CH, H - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, přepis, diktát písmen , slabik, slov a jednoduchých vět - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty - zlepšování písemného projevu - psaní číslic - jména spolužáků - jména učitelů - přání na pohled ke svátkům, jmeninám - vyplňování složenek a šeků - správné hygienické návyky při psaní - přání na pohled - krátký dopis mamince - vyplňování adresy na balík a průvodní lístek	Propojení s matematikou Propojení s věcným učením prohlídkou pošty a všech přepážek tam
--	---	---

<i>Výstupy ŠVP</i> <i>Žák by měl</i>	JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – PSANÍ 10.ROČNÍK <i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
---	--	---

Dodržovat správné sezení a držení psacího náradí Napodobit uvolňovací cviky a různé druhy čar Vyvodit písmeno podle obrázku Odlišovat délku samohlásek Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky a pokusit se opsat jednoduchou větu Pomocí jednoduchých programů na PC a jednoduchých příprav na interaktivní tabuli si procvičovat dosud vyvozená písmena Doplňovat písmena do slabik a slov Pokusit se o napsání chybějícího písmene ve slabice, slově Dodržovat hygienu při psaní a tak dbát o své zdraví a rovnoměrný vývoj Pokusit se o přepis krátkého textu Neustále zlepšovat písemný projev Zdokonalovat se v psaní číslic Znát jména spolužáků a učitelů a členů rodiny a čitelně je napsat Napsat nebo opsat adresu na dopis, pohled,	- procvičování a opakování: - správné sezení u psaní - názvy psacích potřeb, úchop - uvolňovací cviky - svislé čáry přímé, šikmé - různé druhy čar v řádcích - přípravné období – zuby na pile (1) - přípravné období - kopečky (m) - přípr. období – důlek, špička (i) - opakování a zdokonalování – i, í, e, é, o, O, l, a, A, Á, t, v, V, s, y, Y, U, j, J, T, S, a, A, p, P, I, š, Š, L, D, d, z, Z, k, c, r, ř, R, Ř, Č, č, ž, Ž, b, B, g, G - práce na PC a interaktivní tabuli - opakování a zdokonalování - hůlkové písmo A, I, E, M, L, O, U, T, V, S, Y, A, Š, Y, D, Z, C, K, R, Ř, Č, Ž, G, ch, Ch, h, H, CH, H - procvičování dosud probraných písmen a slabik a jednoduchých slov s nimi - doplňování písmen do slov - psaní počátečního písmene ke slovu - opis, přepis, diktát písmen , slabik, slov a jednoduchých vět - zlepšování písemného projevu - pravopis krátké věty - zlepšování písemného projevu - psaní číslic - jména spolužáků - jména učitelů - jména členů rodiny	Modelování čar, písma ve výtvarné výchově Skládání písma pomocí kousků špejlí v pracovní výchově Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s matematikou
--	---	--

balík a čitelně vyplnit průvodní lístek na balík Dbát na správné držení těla při sezení při psaní Složit a přepsat, či opsat krátké, jednoduché sdělení	- vyplňování adresy na balík a průvodní lístek - přání na pohled ke svátkům, jmeninám - vyplňování složenek a šeků - správné hygienické návyky při psaní - přání na pohled - krátký dopis mamince - vyplňování adresy na balík a průvodní lístek	Propojení s věcným učením prohlídkou pošty a všech přepážek tam
---	--	---

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA -1.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vyposlechnutou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

	- vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky Pohádky z pařezové chaloupky	
	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 2.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vyslechnutou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků	Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků	
---	--	--

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA -3.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vyslechnutou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků	- poslech audiokazet s vánoční tematikou - Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky - Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků	
---	---	--

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 4.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vypořechnutou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba	- procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky, vánoční a velikonoční říkanky, poslech audiokazet s vánoční tematikou Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků - formy zdravení, poděkování a prosby	
	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 5.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vypořádanou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - správná artikulace, pomalu mluvit a jasně vyslovovat - hlasová modulace, napodobování řeči jiných osob, či zvířat - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků Zvládat slovní formu společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování	- dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou - Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky - Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků - formy zdravení, poděkování a prosby	
--	---	--

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 6.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - správná artikulace, pomalu mluvit a jasně vyslovovat - hlasová modulace, napodobování řeči jiných	Obrazový materiál k pohádkám – propojení se čtením

Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vypořádanou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků Zvládat slovní formu společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování	osob, či zvířat - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vypořádané pohádky Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků - formy zdravení, poděkování a prosby	
	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 7.ROČNÍK	
<i>Výstupy ŠVP</i> <i>Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání	

Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru Dosáhnout srozumitelného slovního projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost Dbát na kulturu mluveného projevu Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vypořádanou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků Zvládat slovní formu společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování	- uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - správná artikulace, pomalu mluvit a jasně vyslovovat - hlasová modulace, napodobování řeči jiných osob, či zvířat - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou - Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vypořádané pohádky - Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků - formy zdravení, poděkování a prosby	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením
---	---	--

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 8.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru Dosáhnout srozumitelného slovního projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost Dbát na kulturu mluveného projevu Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vypořádanou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - správná artikulace, pomalu mluvit a jasně vyslovovat - hlasová modulace, napodobování řeči jiných osob, či zvířat - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků Zvládat slovní formu společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování Snažit se o zvládnutí gest, mimiky – alternativních forem komunikace	- vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků - formy zdravení, poděkování a prosby - alternativní způsoby komunikace - mimojazykové prostředky řeči-mimika, gesta	
--	--	--

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 9.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru Dosáhnout srozumitelného slovního projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost Dbát na kulturu mluveného projevu Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	- nácvik správného dýchání při řeči - prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - správná artikulace, pomalu mluvit a jasně vyslovovat - hlasová modulace, napodobování řeči jiných osob, či zvířat - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením

Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vypořádanou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků Zvládat slovní formu společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování Snažit se o zvládnutí gest, mimiky – alternativních forem komunikace	otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vypořádané pohádky Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků - formy zdravení, poděkování a prosby - alternativní způsoby komunikace - mimojazykové prostředky řeči-mimika, gesta	
--	--	--

	JAZYKOVÉ VYUČOVÁNÍ – ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 10.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zdokonalování správného dýchání, dechová	- nácvik správného dýchání při řeči	

hygiena Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Popsat jednoduché obrázky Domluvit se v jednoduchých situacích a slušně se chovat při rozhovoru Dosáhnout srozumitelného slovního projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost Dbát na kulturu mluveného projevu Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého textu, pohádek a vypravování Dramatizovat vyslechnutou pohádku, příběh ponaučení o správném chování v různých situacích Odpovídat na otázky slovem, jednoduchou větou Pokus o vypravování svých prázdninových zážitků	- prohloubené dýchání - uvolnění horní poloviny těla při řeči - prohlídka obrázku a pokus o jeho popis - správné chování při mluvení, neskákat lidem do řeči, správná modulace hlasu - správná artikulace, pomalu mluvit a jasně vyslovovat - hlasová modulace, napodobování řeči jiných osob, či zvířat - nácvik vypravování podle obrázků - Pohádka o řepě – posloupnost děje, návodné otázky, O perníkové chaloupce - poslech audionahrávky – Pohádky ovčí babičky, Brouk Pytlík, O Budulínkovi, O Smolíčkovi, Víla Amálka, - O neposlušných kůzlátkách, obsah Večerníčku, Broučci - dramatizace děje - vlastní vypravování známé pohádky - říkanky o jaru - rozpočítadla - jazykolamy - procvičování říkanek na vyvození písmen - lidové hádanky - vánoční a velikonoční říkanky - poslech audiokazet s vánoční tematikou - Vánoční pohádky – pokus o reprodukci vyslechnuté pohádky - Pohádky z pařezové chaloupky - vypravování o prázdninách podle seřazených obrázků	Obrazový materiál k pohádkám – propojení s čtením
---	--	--

Zvládat slovní formu společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování Snažit se o zvládnutí gest, mimiky – alternativních forem komunikace	- formy zdravení, poděkování a prosby - alternativní způsoby komunikace - mimojazykové prostředky řeči-mimika, gesta	
--	---	--

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast :	MATEMATIKA JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět :	MATEMATIKA
Období – ročník :	1.stupeň– 1. – 6. ročník 2.stupeň – 7. – 10.ročník
Počet hodin :	1., 2. ročník - 1 hodina týdně 3. ročník - 2 hodiny týdně 4. – 6. ročník - 3 hodiny týdně v každém ročníku 7.- 10. ročník - 3 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností.
- Rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací.
- Používání matematických symbolů
- Rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti.
- Vytváření prostorové představivosti.
- Uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě / měření, porovnávání velikosti, manipulace s penězi /
- Rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů.
- Zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

1.stupeň

ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ

1.období

- * orientovat se v pojmech všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký
- * orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře- dole
- * řadit předměty zleva doprava
- * třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu

2. období

- * orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší, širší-užší
- * rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed
- * orientovat se na ploše
- * porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků
- * třídit předměty podle pořadí ve skupinách
- * přiřazovat předměty podle číselné řady

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

1. období

- * číst, psát a používat číslice v oboru do 5
- * orientovat se v číselné řadě 1-10
- * sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5
- * znát matematické pojmy $+$, $-$, $=$ a umět je zapsat
- * umět rozklad čísel v oboru do 5
- * psát číslice 1-5 i podle diktátu

2. období

- * číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose
- * umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku
- * sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku
- * zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu
- * řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

- * umět použít kalkulačtor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

1. období

- * používat výrazy pod, nad, před, za nahoře, dole, vpředu, vzadu
- * modelovat různé situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- * doplňovat jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 10
- * uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

2. období

- * používat výrazy vpravo-vlevo
- * rozlišovat pojmy rok, den, měsíc
- * určit čas s přesností na celé hodiny
- * znát základní jednotky vah a hmotnosti- metr, kilogram
- * doplňovat jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 20
- * uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

ZÁKLADY GEOMETRIE

1. období

- * poznat a pojmenovat základní geometrické tvary / čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník /
- * rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech

2. období

- * kreslit křivé a přímé čáry
- * poznat rozdíl mezi čarou a přímkou
- * používat pravítko při rýsování přímek

2. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- * psát, číst a používat čísla v oboru do 50
- * orientovat se na číselné ose

- * sčítat a odčítat písemně jednociferná čísla k dvojčíferným číslům v oboru do 50 bez přechodu desítky s použitím názoru
- * používat násoskové řady 2, 5 a 10 s pomocí tabulky
- * umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy
- * pracovat s kalkulaátorem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- * znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, objemu
- * zvládnout početní úkony s penězi
- * orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny
- * doplňovat údaje v jednoduché tabulce

ZÁKLADY GEOMETRIE

- * umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami
- * používat základní geometrické pojmy
- * znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulaátoru. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelných v praktickém životě.

Důležitou součástí je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** je rozdělen na tematické okruhy:

- * *ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ*
- * *ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE*

* *ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY*

* *ZÁKLADY GEOMETRIE*

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy počítání a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu

- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- poukazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje podle naučeného pracovního postupu,

Výuka probíhá většinou ve třídě , počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí. Často využíváme pomůcek z kabinetu 1.-4., také pomůcek vlastnoručně vyrobených učitelkou.

Do předmětu Matematika na 1.a 2. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:- **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní -** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace, Spolupráce a soutěživost, **Morální** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

- **Multikulturní výchova** (Lidské vztahy)

- **Environmentální výchova** (Základní podmínky života, Ekosystémy)

	<i>Matematika – 1. ročník</i>	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Orientovat v pojmech Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Přečíst matematická znaménka Slovně zopakovat názvy váhových jednotek a přihlížet při vážení Napsat číslice podle diktátu Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Správná manipulace s psacím náčiním – tužkou, pravítkem Manipulovat s mincemi při hře na obchod a také být přítomni při nakupování starších spolužáků	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za Číslo a početní operace: - čísla 1-3 - čtení a psaní číslic 1, 2, 3 a znaků +, -, = - číselná řada 1-3 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-3 a doplňování sčítání a odčítání v oboru do 3 - rozklad čísel 2, 3 - váhové jednotky – kilogram, gram - psaní číslic 1, 2, 3 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník – poznat, pojmenovat, správně vyslovovat - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze

	procvičení učiva a jeho zpestření	
	Matematika – 2.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat v pojmech Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Přečíst matematická znaménka Slovně zopakovat názvy váhových jednotek a přihlížet při vážení Napsat číslice podle diktátu Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Správná manipulace s psacím náčiním – tužkou, pravítkem	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-5 - čtení a psaní číslic 1 - 5 a znaků +, -, = - číselná řada 1-5 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-5 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 5 - rozklad čísel 2, 3, 4, 5 - váhové jednotky – kilogram, gram - psaní číslic 1, 2, 3, 4, 5 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník – poznat, pojmenovat, správně vyslovovat - křivá a přímá čára	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot V řečové výchově správná výslovnost při

	Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze
--	--	---

	Matematika – 3.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat v pojmech Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Přečíst matematická znaménka a porovnávací znaky Slovně zopakovat názvy váhových jednotek a přihlížet při vážení Napsat číslice podle diktátu Porovnávat čísla na předmětech denní potřeby	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-10 - čtení a psaní číslic 1-10 a znaků +, -, = a porovnávacích znaků - číselná řada 1-10 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-10 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 10 - rozklad čísel 2-10 - porovnávání čísel - váhové jednotky – kilogram, gram - psaní číslic 1-10 podle diktátu	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní

Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Správná manipulace s psacím náčiním – tužkou, pravítkem Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě	- řešení jednoduchých slovních příkladů ze života Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník – poznat, pojmenovat, správně vyslovovat - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli	Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník, pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze procvičení učiva a jeho zpestření
--	---	---

	<i>Matematika – 4.ročník</i>	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Orientovat v pojmech	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za,	

Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Přečíst matematická znaménka a znaky Slovně zopakovat názvy váhových jednotek a přihlížet při vážení Napsat číslice podle diktátu Řešení jednoduchých slovních úloh ze života Správná manipulace s psacím náčiním – tužkou, pravítkem Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě	Číslo a početní operace: - čísla 1-15 - čtení a psaní číslic 1-15 a znaků +, -, = a porovnávacích znaků - číselná řada 1-15 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-15 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 15 - rozklad čísel 2-15 - váhové jednotky – kilogram, gram - psaní číslic 1-15 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník – poznat, pojmenovat, správně vyslovovat - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník, pomoci pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze
<i>Výstupy ŠVP</i> <i>Žák by měl</i> Orientovat v pojmech	Matematika – 5.ročník <i>Učivo</i> Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký,	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>

Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Přečíst matematická znaménka a znaky Slovně zopakovat názvy váhových jednotek a přihlížet při vážení Napsat číslice podle diktátu Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Správně počítat na kalkulačce Správná manipulace s psacím náčiním – tužkou, pravítkem Pojmenovat geometrické tvary a tělesa Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě	vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-18 - čtení a psaní číslic 1-18 a znaků +, -, =, a porovnávacích znaků - číselná řada 1-18 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-18 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 18 bez přechodu a s přechodem desítky - rozklad čísel 2-18 - váhové jednotky – kilogram, gram - psaní číslic 1-18 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života - počítání na kalkulačce Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník – poznat, pojmenovat, správně vyslovovat - prostorové tvary - tělesa - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník, pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze
--	--	--

	Matematika – 6.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat se v pojmech Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Názvy váhových jednotek vážit Napsat číslice podle diktátu Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Počítat příklady na kalkulačce Správná manipulace s rýsovacím náčiním – tužkou, pravítkem	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-20 - čtení a psaní číslic 1-20 - číselná řada 1-20 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-20 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky - rozklad čísel 2-20 - váhové jednotky – kilogram, gram - délkové jednotky –metr, centimetr - psaní číslic 1-20 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života - práce s kalkulačkou Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník –procvičování,	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot Stavebnice tvarů V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze

Pojmenovat geometrické a prostorové tvary Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě	pojmenovat, správně vyslovovat - krychle, koule, válec - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	
---	---	--

	Matematika – 7.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat se v pojmech Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Názvy váhových jednotek vážit Napsat číslice podle diktátu	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-25 - čtení a psaní číslic 1-25 - číselná řada 1-25 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-25 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 25 bez přechodu desítky a s přechodem desítky	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní

Pokus o dočítání Písemně sčítat a odčítat a dodržovat úpravu Pojmenovat čísla v číselné řadě 2 a násobit číslem 2 Přečíst délkové a váhové jednotky a prakticky je používat Napsat dosud vyvozené číslice Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Počítat příklady na kalkulátoru Správná manipulace s rýsovacím náčiním – tužkou, pravítkem Pojmenovat geometrické a prostorové tvary Přiřazování prostorových tvarů k předmětům denní potřeby Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě	- rozklad čísel 2-25 - dočítání - písemné sčítání a odčítání, jednociferná čísla k dvojciferným - násobení číslem 2, číselná řada po 2 - váhové jednotky – kilogram, gram - délkové jednotky – metr, centimetr - psaní číslic 1-25 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života - práce s kalkulátorem Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník –procvičování, pojmenovat, správně vyslovovat - krychle, koule, válec - stavebnice prostorových tvarů - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot Stavebnice tvarů V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze Zefektivnění výuky
	Matematika – 8.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat se v pojmech	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic,	

Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Názvy váhových jednotek vážit Napsat číslice podle diktátu Pokus o dočítání Písemně sčítat a odčítat a dodržovat úpravu Pojmenovat čísla v číselné řadě 2 a násobit číslem 2 Přečíst délkové a váhové jednotky a prakticky je používat Napsat dosud vyvozené číslice Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Počítat příklady na kalkulátoru Správná manipulace s rýsovacím náčiním – tužkou, pravítkem, črtání od ruky Pojmenovat geometrické a prostorové tvary Přiřazování prostorových tvarů k předmětům denní potřeby Manipulovat s mincemi při hře na obchod a	patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-30 - čtení a psaní číslic 1-30 - číselná řada 1-30 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-30 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 30 bez přechodu desítky a s přechodem desítky - rozklad čísel 2-30 - dočítání - písemné sčítání a odčítání, jednociferná čísla k dvojciferným - násobení číslem 2, číselná řada po 2 - váhové jednotky – kilogram, gram - délkové jednotky –metr, centimetr - psaní číslic 1-30 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života - práce s kalkulátorem Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník –procvičování, pojmenovat, správně vyslovovat - krychle, koule, válec - stavebnice tvarů - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot Stavebnice tvarů V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů
---	--	---

nakupovat v obchodě	- 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč, 20Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	Makety peněz a skutečné peníze Zefektivnění výuky
---------------------	--	--

	Matematika – 9.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat se v pojmech Číst, psát a používat číslice Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Názvy váhových jednotek vážit Napsat číslice podle diktátu Pokus o dočítání Písemně sčítat a odčítat a dodržovat úpravu Pojmenovat čísla v číselné řadě 2 a násobit číslem 2 Pojmenovat čísla v číselné řadě 5 a násobit	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace: - čísla 1-40 - čtení a psaní číslic 1-40 - číselná řada 1-40 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-40 a doplňování do ní - sčítání a odčítání v oboru do 40 bez přechodu desítky a s přechodem desítky - rozklad čísel 2-40 - dočítání - písemné sčítání a odčítání, jednociferná čísla k dvojciferným - násobení číslem 2, číselná řada po 2 - násobení číslem 5, číselná řada po 5	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní

číslem 5 Přečíst délkové a váhové jednotky a prakticky je používat Napsat dosud vyvozené číslice Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Počítat příklady na kalkulátoru Správná manipulace s rýsovacím náčiním – tužkou, pravítkem, črtání od ruky Pojmenovat geometrické a prostorové tvary Přiřazování prostorových tvarů k předmětům denní potřeby Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě	- váhové jednotky – kilogram, gram - délkové jednotky – metr, centimetr - psaní číslic 1-30 podle diktátu - řešení jednoduchých slovních příkladů ze života - práce s kalkulátorem Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník –procvičování, pojmenovat, správně vyslovovat - krychle, koule, válec - stavebnice tvarů - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč, 20Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot Stavebnice tvarů V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze Zefektivnění výuky
--	---	---

	Matematika – 10.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Orientovat se v pojmech Číst, psát a používat číslice	Řazení a třídění předmětů: pojmy –málo, mnoho,všechny, ne všechny, některý, nic, patří, nepatří do skupiny, dlouhý, krátký, vpředu, vzadu, určování barev, první poslední, první poslední, malý, velký, stejný, pod, nad, před, za, Číslo a početní operace:	

Orientovat se v číselné řadě, doplňovat do ní Sčítat a odčítat s názorem a rozkládat čísla Názvy váhových jednotek vážit Napsat číslíce podle diktátu Pokus o dočítání Písemně sčítat a odčítat a dodržovat úpravu Pojmenovat čísla v číselné řadě 2 a násobit číslem 2 Pojmenovat čísla v číselné řadě 5 a násobit číslem 5 Přečíst délkové a váhové jednotky a prakticky je používat Napsat dosud vyvozené číslíce Řešit jednoduché slovní úlohy ze života Počítat příklady na kalkulátoru Správná manipulace s rýsovacím náčiním – tužkou, pravítkem, črtání od ruky Pojmenovat geometrické a prostorové tvary Přiřazování prostorových tvarů k předmětům denní potřeby Manipulovat s mincemi při hře na obchod a nakupovat v obchodě, platit na poště	- čísla 1-50, čtení a psaní číslic 1-50 - číselná řada 1-50 nahoru a zpět - orientace v číselné řadě 1-50 a doplňování - sčítání a odčítání v oboru do 50 bez přechodu desítky a s přechodem desítky - rozklad čísel do 50, dočítání do 50 - písemné sčítání a odčítání, jednociferná čísla k dvojciferným - násobení číslem 2, číselná řada po 2 - násobení číslem 5, číselná řada po 5 - váhové jednotky – kilogram, gram - délkové jednotky –metr, centimetr - psaní číslic 1-30 podle diktátu - řešení jednoduch. slovních příkladů ze života - práce s kalkulátorem Geometrie: - čtverec, obdélník, trojúhelník –procvičování, pojmenovat, správně vyslovovat - krychle, koule, válec - stavebnice tvarů - křivá a přímá čára Manipulace s drobnými mincemi - 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč, 20Kč, 50Kč Práce na PC a na interaktivní tabuli - jednoduché programy na PC na matematiku - přípravy učitelky na interaktivní tabuli na procvičení učiva a jeho zpestření	Procvičování psaní číslic a znaků také v psaní Ve výtvarné výchově kreslit podle názoru čtverec, obdélník, trojúhelník , pomocí pravítka přímé čáry a tvořit z nich různé obrázky, např. domek, plot Stavebnice tvarů V řečové výchově správná výslovnost při pojmenování geometrických tvarů Makety peněz a skutečné peníze Zefektivnění výuky
---	---	---

4.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast :	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět :	Informatika
Období – ročník :	1.stupeň– 5.-6. ročník 1 hodina týdně v každém ročníku 2.stupeň- 7.-10.ročník 1 hodina týdně v každém ročníku
Počet hodin :	1 hodina týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- Získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- Rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- Rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- Zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
- Využívání potřebných informací
- Komunikací prostřednictvím výpočetní techniky
- Získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

Očekávané výstupy předmětu

1.stupeň

Na konci **2.období** základního vzdělávání by žák měl :

1. zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší
2. pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu
3. zvládat psaní známých písmen na klávesnici

4. dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně závadné práce s výpočetní technikou

2. stupeň

1. zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace
2. zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy
3. vyhledávat informace na internetu podle pokynů
4. dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou
5. zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá elementární způsoby práce s počítačem

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života

- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problému

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace na PC

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- respektuje pravidla práce v týmu

Výuka probíhá většinou ve velké nebo malé počítačové učebně, za využití přiměřených výukových programů.

Do předmětu Informatika na 1. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:- **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj**

- rozvoj osobností poznávání, psychohygiena, **Sociální rozvoj** – komunikace, spolupráce a soutěživost)

- **Multikulturní výchova** (Lidské vztahy)

- **Environmentální výchova** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 5. ROČNÍK	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší Pojmenovat určené části počítače Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu Zvládat psaní známých písmen a čísel na klávesnici Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Nestát se závislým na práci, na hře na počítači	- seznámení žáků s vybavením učeben a zásadami bezpečnosti a hygieny v nich - popis hlavních částí počítače – monitor, klávesnice a myš - uchopování myši s pomocí učitele a samostatně - písmena na klávesnici - čísla na numerologické části klávesnice - zapínání a vypínání počítače, zpočátku pod dohledem učitele - hygiena při práci na PC, správné držení těla - psaní známých písmen a číslic - používání klávesy backspace – mazání - zápisy čísel podle diktátu - opis slabik, jednoduchých slov– podle textu	Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s hodinami psaní, matematiky, věcného učení, výtvarné výchovy, kdy si na výukových programech pro kterýkoliv ročník procvičujeme dovednosti z infor. a komun. technologie

	- z učebnice čtení - opis příkladů z učebnice matematiky a výpočet příkladů - hry na postřeh o obratnost jemné koordinace rukou – Pampuch, Vlák - procvičování označování textu – začerněním - procvičování označování textu pomocí klávesnic Ctrl+A - výukový program pro psaní, matematiku a věcné učení - zvětšování a zmenšování - pokus o kreslení a výběr barev	
--	--	--

	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 6.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší Pojmenovat určené části počítače Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu Zvládat psaní známých písmen a čísel na klávesnici Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Nestát se závislým na práci, na hře na počítači	- seznámení žáků s vybavením učeben a zásadami bezpečnosti a hygieny v nich - popis hlavních částí počítače – monitor, klávesnice a myš - uchopování myši s pomocí učitele a samostatně - písmena na klávesnici - čísla na numerologické části klávesnice - zapínání a vypínání počítače, zpočátku pod dohledem učitele - hygiena při práci na PC, správné držení těla při sezení u PC - psaní známých písmen a číslic - používání klávesy backspace – mazání	Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s hodinami psaní, matematiky, věcného učení, výtvarné výchovy, kdy si na výukových programech pro kterýkoliv ročník procvičujeme dovednosti z infor. a komun. technologie

	- zápisy čísel podle diktátu - opis slabik, jednoduchých slov a vět – podle textu z učebnice čtení - opis příkladů z učebnice matematiky a výpočet příkladů - hry na postřeh o obratnost jemné koordinace rukou – Pampuch, Vlak - procvičování označování textu – začerněním - procvičování označování textu pomocí klávesnic Ctrl+A - výukový program pro psaní, matematiku a věcné učení - zvětšování a zmenšování - pokus o kreslení a výběr barev - kopírování a vkládání textu – Ctrl+C=kopírovat, Ctrl+V= vložit	
--	---	--

	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 7. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší Pojmenovat určené části počítače Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu Zvládat psaní známých písmen a čísel na	- seznámení žáků s vybavením učeben a zásadami bezpečnosti a hygieny v nich - popis hlavních částí počítače – monitor, klávesnice a myš - uchopování myši s pomocí učitele a samostatně - písmena na klávesnici	Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s hodinami psaní, matematiky, věcného učení, výtvarné výchovy, kdy si na výukových programech pro kterýkoliv ročník

klávesnici Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Nestát se závislým na práci, na hře na počítači	- čísla na numerologické části klávesnice - zapínání a vypínání počítače, zpočátku pod dohledem učitele - hygiena při práci na PC, správné držení těla při sezení u PC - psaní známých písmen a číslic - používání klávesy backspace – mazání - zápisy čísel podle diktátu - opis slabik, jednoduchých slov – podle textu z učebnice čtení - opis příkladů z učebnice matematiky a výpočet příkladů - hry na postřeh o obratnost jemné koordinace rukou – Pampuch, Vlak - procvičování označování textu – začerněním - procvičování označování textu pomocí klávesnic Ctrl+A - výukový program pro psaní, matematiku a věcné učení - zvětšování a zmenšování písma - druhy písma - pokus o kreslení a výběr barev - použití tiskárny – zapínání, vkládání papíru, znak na označení pro tisk	procvičujeme dovednosti z infor. a komun. technologie
---	---	--

	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 8 . ROČNÍK	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>

Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší Pojmenovat určené části počítače Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu Zvládat psaní známých písmen a čísel na klávesnici Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Nestát se závislým na práci, na hře na počítači	- seznámení žáků s vybavením učeben a zásadami bezpečnosti a hygieny v nich - popis hlavních částí počítače – monitor, klávesnice a myš - uchopování myši s pomocí učitele a samostatně - písmena na klávesnici - čísla na numerologické části klávesnice - zapínání a vypínání počítače, zpočátku pod dohledem učitele - hygiena při práci na PC, správné držení těla při sezení u PC - psaní známých písmen a číslic - používání klávesy backspace – mazání - zápisy čísel podle diktátu - opis slabik, jednoduchých slov – podle textu z učebnice čtení - opis příkladů z učebnice matematiky a výpočet příkladů - hry na postřeh o obratnost jemné koordinace rukou – Pampuch, Vlak - procvičování označování textu – začerněním - procvičování označování textu pomocí klávesnic Ctrl+A - výukový program pro psaní, matematiku a věcné učení - zvětšování a zmenšování písma - druhy písma - ikony na nástrojové liště	Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s hodinami psaní, matematiky, věcného učení, výtvarné výchovy, kdy si na výukových programech pro kterýkoliv ročník procvičujeme dovednosti z infor. a komun. technologie
---	---	--

	- tabulka – ikona pro tabulku, řádek, sloupeček - pokus o kreslení a výběr barev, vodorovná a svislá čára - použití tiskárny – zapínání, vkládání papíru, znak na označení pro tisk	
	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 9. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší Pojmenovat určené části počítače Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu Zvládat psaní známých písmen a čísel na klávesnici Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Nestát se závislým na práci, na hře na počítači Zvládat základní funkce mobilního telefonu- Přijmout hovor, popřípadě zprávu SMS Pracovat se základními symboly alternativní komunikace	- seznámení žáků s vybavením učeben a zásadami bezpečnosti a hygieny v nich - popis hlavních částí počítače – monitor, klávesnice a myš - uchopování myši s pomocí učitele a samostatně - písmena na klávesnici - čísla na numerologické části klávesnice - zapínání a vypínání počítače, zpočátku pod dohledem učitele - hygiena při práci na PC, správné držení těla při sezení u PC - psaní známých písmen a číslic - používání klávesy backspace – mazání - zápisy čísel podle diktátu - opis slabik, jednoduchých slov– podle textu z učebnice čtení	Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s hodinami psaní, matematiky, věcného učení, výtvarné výchovy, kdy si na výukových programech pro kterýkoliv ročník procvičujeme dovednosti z infor. a komun. technologie

	- opis příkladů z učebnice matematiky a výpočet příkladů - hry na postřeh o obratnost jemné koordinace rukou – Pampuch, Vlak - procvičování označování textu – začerněním - procvičování označování textu pomocí klávesnic Ctrl+A - výukový program pro psaní, matematiku a věcné učení - zvětšování a zmenšování písma - druhy písma - ikony na nástrojové liště - tabulka – ikona pro tabulku, řádek, sloupeček - pokus o kreslení a výběr barev, vodorovná a svislá čára - použití tiskárny – zapínání, vkládání papíru, znak na označení pro tisk - internet – ikona na ploše, zapínání, vypínání, zadávání adresy, vyhledávání informací - používání mobilního telefonu – přijímání hovoru, popřípadě zprávy SMS - základní symboly alternativní komunikace	
	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 10 . ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /

Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší Pojmenovat určené části počítače Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu Zvládat psaní známých písmen a čísel na klávesnici Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Nestát se závislým na práci, na hře na počítači Se pokusit o přepis psacího písma Zvládat základní funkce mobilního telefonu- Přijmout hovor, popřípadě zprávu SMS Pracovat se základními symboly alternativní komunikace	- seznámení žáků s vybavením učeben a zásadami bezpečnosti a hygieny v nich - popis hlavních částí počítače – monitor, klávesnice a myš - uchopování myši - písmena na klávesnici - čísla na numerologické části klávesnice - zapínání a vypínání počítače - hygiena při práci na PC, správné držení těla při sezení u PC - psaní známých písmen a číslic - používání kláves backspace, Ctrl+A, Ctrl+C, Ctrl+V - zápisy čísel podle diktátu - opis slabik, slov, jednoduchých vět – podle textu z učebnice čtení nebo jiné knihy - přepis psacího písma - opis příkladů z učebnice matematiky a výpočet příkladů - hry na postřeh o obratnost jemné koordinace rukou – Pampuch, Vlak - výukový program pro psaní, matematiku a věcné učení - zvětšování a zmenšování písma - druhy písma - ikony na nástrojové liště - tabulka – ikona pro tabulku, řádek, sloupeček - pokus o kreslení a výběr barev, vodorovná a svislá čára	Těšíme se do školy a Dětský koutek Propojení s hodinami psaní, matematiky, věcného učení, výtvarné výchovy, kdy si na výukových programech pro kterýkoliv ročník procvičujeme dovednosti z infor. a komun. technologie
---	---	--

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

	- použití tiskárny – zapínání, vkládání papíru, znak na označení pro tisk - internet – ikona na ploše, zapínání, vypínání, zadávání adresy, vyhledávání informací - používání mobilního telefonu – přijímání hovoru, popřípadě zprávy SMS - základní symboly alternativní komunikace	
--	--	--

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět :	Prvouka
Období – ročník :	1. stupeň (1.-6.ročník)
Počet hodin :	2 hodiny týdně v 1. a 2.ročníku 3 hodiny týdně v 3.- 6. ročníku
Učební texty :	

Věcné učení je vyučováno jako samostatný předmět, souvisí s dalšími vyučovacími předměty. Obsahem učiva jsou základní poznatky z okolního světa, ze života společnosti a přírody. Na základě praktických zkušeností se žáci učí vnímat život kolem sebe, orientovat se v něm.

Získané zkušenosti jim pak pomáhají v běžném životě při řešení jednoduchých situací. Podporují jejich samostatnost, komunikaci a společenské chování, uvědomění si vlastní hodnoty. Pomáhají jim při utváření vztahů k lidem i přírodě. Týdenní hodinová dotace je 2 hodiny v 1. - 2. ročníku a 3 hodiny v 3. - 6. ročníku. Předmět je vyučován v kmenové třídě, pro výuku jsou využívány i další prostory školy, školní zahrada a akce pořádané školou. Výuka probíhá jako samostatná vyučovací hodina (45 minut).

Obsah předmětu Věcné učení je tvořen tematickými okruhy: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a zdraví. Tematické okruhy se vzájemně doplňují a prolínají.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- vytváření základních pracovních návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- zájmu o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenování věcí, jevů a dějů

- chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenování, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu
- hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1.období základního vzdělávání by žák měl :

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. *zvládnout orientaci v okolí bydliště a v okolí školy*
2. *popsat a zvládnout cestu do školy*
3. *znát nejvýznamnější místa v okolí*

LIDÉ KOLEM NÁS

4. *znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzenské vztahy*
5. *mít osvojené základy společenského chování*
6. *projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům*
7. *pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti*
8. *vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi*

LIDÉ A ČAS

9. *zvládnout jednoduchou orientaci v čase*
10. *poznat, kolik je hodin*
11. *znát rozvržení svých denních činností*
12. *rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
13. *poznávat různé lidské činnosti*

ROZMANITOST PŘÍRODY

14. *popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*

15. *poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
16. *pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny a poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
17. *uplatňovat základní zásady chování v přírodě*
18. *provádět jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

19. *uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu*
20. *dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
21. *uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce*
22. *pojmenovat hlavní části lidského těla*
23. *dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity*
24. *zvládnout ošetření drobných poranění reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Charakteristika předmětu

Rozvíjí základní poznatky žáka o životě lidí, o živé a neživé přírodě, o jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností žáka. Nově nabyté znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Pomáhá žáku utvářet citový vztah k rodné zemi i k nejbližšímu okolí. Učí žáka pravidlům společenského chování, tolerovat odlišnosti mezi lidmi, spolupracovat navzájem. Pomáhá mu orientovat se v čase a určovat ho. Vytváří vztah žáka k přírodě, seznamuje ho se změnami v přírodě v průběhu roku. Žák si vytváří zásady hodnotového systému a zdravého životního stylu, poznává sám sebe a své tělo, učí se zodpovědnosti za své zdraví.

V prvoouce rozvíjíme všechny klíčové kompetence a využíváme k tomu těchto výchovně vzdělávacích strategií :

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem

- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- využívá základy čtení ke svému vzdělávání
- používá učební pomůcky a učební materiály

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- vede žáka k orientaci v dějích a skutečnostech kolem sebe
- podněcujeme žáka ke skupinové práci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení
- navazuje vztahy s vrstevníky
- rozpoznává učením nevhodné a rizikové chování
- získává sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování
- podporuje zdravý vývoj žáka prostřednictvím sportovních aktivit, vycházek a výletů do přírody
- svým přístupem, pomocí, praktickými aktivitami učí žáka chránit přírodu (třídění odpadu, prvky EVVO)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- učí dodržovat základní společenské chování
- učí chovat v krizových situacích pod vedením druhé osoby

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá sebeobsluhu podle svých možností
- podle instrukcí plní jednoduché úkoly

Výuka probíhá většinou ve třídě nebo v počítačové třídě nebo ve třídě s interaktivní tabulí za maximálního využití učebních pomůcek kabinetu přírodopisu a kabinetu pro 1. stupeň a pomůcek vlastnoručně vyrobených. Také formou vycházek podle právě probíraného učiva (park, přírodní rezervace Škrabalka, apod.).

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
Místo, kde žijeme		
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Znát svoji adresu</i>	Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště	
Lidé kolem nás		
<i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i>	Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů	
Lidé a čas		
<i>Orientovat se v čase- pozná kolik je hodin</i> <i>Rozlišit děj minulý, přítomný a budoucí</i> <i>Rozčlenit rok na menší časové úseky</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i>	Den a jeho rozvržení, týden Poznávání hodin, půlhodina, čtvrt hodina Denní režim, využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, měsíc, rok	
Příroda		
<i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Znát běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i>	Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
<i>Umět rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Zná pravidla chování v přírodě</i> <i>Tání sněhu a ledu, vypařování vody</i> <i>Rozpouštění cukru nebo soli ve vodě</i>	První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Pokus	
Zdraví <i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znat jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i> <i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Znat příznaky běžných nemocí</i> <i>Znat zásady 1. pomoci při drobných poraněních</i>	Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci 1. pomoc při drobných poraněních	

	Člověk a jeho svět Věcné učení - 1.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Ve kterém městě bydlím</i>	Místo, kde žijeme Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště Lidé kolem nás	Děti se učí z jakéhokoli místa ve školní budově vrátit do své třídy. Vycházka po nejbližším okolí školy.

<i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i> <i>Orientovat se v čase, rozpoznat části dne</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i> <i>Pojmenovat časové jednotky</i> <i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Poznat běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Vybrat a rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Rozeznat byliny a dřeviny</i> <i>Jak se správně chovat v přírodě</i>	Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů Lidé a čas Denní režim žáka – ráno, dopoledne, poledne, večer, noc Efektivní využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, dny v týdnu Rozmanitost přírody Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě	Rodinné fotoalbum. Vycházky do přírody Modelování zvířat v prac, vyučování a kresba ve výt.výchově Návštěva prodejny Ovoce a zelenina a oddělení koutku v marketu
---	---	---

<i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i> <i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Rozpoznat příznaky běžných nemocí</i> <i>Poskytnout 1. pomoci při drobných poraněních</i>	Člověk a zdraví Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci 1. pomoc při drobných poraněních	
---	--	--

	Člověk a jeho svět Věcné učení — 2.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Ve kterém městě bydlím</i> <i>Popsat místnosti v bytě</i> <i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i>	Místo, kde žijeme Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště Zařízení bytu, místnosti v něm Lidé kolem nás Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům, dělba práce v rodině	Děti se učí z jakéhokoli místa ve školní budově vrátit do své třídy. Vycházka po nejbližším okolí školy. Rodinné fotoalbum.

<i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i> <i>Orientovat se v čase, rozpoznat části dne</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i> <i>Pojmenovat časové jednotky</i> <i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Poznat běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Vybrat a rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Rozeznat byliny a dřeviny</i> <i>Jak se správně chovat v přírodě</i> <i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i>	Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání, zaměstnání rodičů Lidé a čas Denní režim žáka – ráno, dopoledne, poledne, večer, noc Efektivní využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, dny v týdnu Rozmanitost přírody Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Člověk a zdraví Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní	Vycházka Vycházka do přírody Návštěva prodejny Ovoce a zelenina a oddělení koutku v marketu
--	--	--

<i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Rozpoznat příznaky běžných nemocí,</i> <i>prevence nemocí, význam a jak se otužujeme,</i> <i>důležitost pohybu pro zdraví</i> <i>Jak se nezranit při sportování</i> <i>Jak se staráme o to, abychom byli zdraví</i> <i>Poskytnout 1. pomoci při drobných</i> <i>poraněních</i>	značky Lidské tělo Zdraví, nemoci, otužování, důležitost pohybu pro zdraví Různé druhy sportů a dodržování bezpečnosti při nich Zdravý životní styl 1. pomoc při drobných poraněních	Lékárnička a cvičný obvazový materiál
--	--	--

	Člověk a jeho svět Věcné učení –3..ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Ve kterém městě bydlím, popis vlastní cesty do školy</i> <i>Popsat místnosti v bytě</i> <i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i>	Místo, kde žijeme Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště, popis vlastní cesty do školy Zařízení bytu, místnosti v něm Lidé kolem nás Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům, dělba práce v rodině	Děti se učí z jakéhokoli místa ve školní budově vrátit do své třídy. Vycházka po nejbližším okolí školy. Rodinné fotoalbum. Vycházka

<i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i> <i>Orientovat se v čase, rozpoznat části dne</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i> <i>Pojmenovat časové jednotky</i> <i>Bát se nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky</i> <i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Poznat běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Vybrat a rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Rozeznat byliny a dřeviny</i> <i>Jak se správně chovat v přírodě</i> <i>Dodržovat hygienické zásady</i>	Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání, zaměstnání rodičů Lidé a čas Denní režim žáka – ráno, dopoledne, poledne, večer, noc Efektivní využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, dny v týdnu Zvyky a tradice nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky Rozmanitost přírody Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Člověk a zdraví Dodržujeme hygienu	Vycházka do přírody Modelování v prac.vyučování a kreslení ve výt.výchově Návštěva prodejny Ovoce a zelenina a oddělení koutku v marketu
---	--	---

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

<i>Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu Pojmenovat základní části lidského těla Rozpoznat příznaky běžných nemocí, prevence nemocí, význam a jak se otužujeme, důležitost pohybu pro zdraví Jak se nezranit při sportování Jak se staráme o to, abychom byli zdraví Poskytnout 1. pomoci při drobných poraněních</i>	Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci, otužování, důležitost pohybu pro zdraví Různé druhy sportů a dodržování bezpečnosti při nich Zdravý životní styl 1. pomoc při drobných poraněních	Lékárnička a cvičný obvazový materiál
---	---	---------------------------------------

	Člověk a jeho svět Věcné učení – 4.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům Rozlišit školní potřeby a hračky Orientovat se v okolí školy Ve kterém městě bydlím, popis vlastní cesty do školy Popsat místnosti v bytě a jejich zařízení</i>	Místo, kde žijeme Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště, popis vlastní cesty do školy Zařízení bytu, místnosti v něm Lidé kolem nás	Děti se učí z jakéhokoli místa ve školní budově vrátit do své třídy. Vycházka po nejbližším okolí školy. Rodinné fotoalbum.

<i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i> <i>Orientovat se v čase, rozpoznat části dne</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i> <i>Pojmenovat časové jednotky</i> <i>Bát se nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky</i> <i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Poznat běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Vybrat a rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Rozeznat byliny a dřeviny</i> <i>Jak se správně chovat v přírodě</i>	Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům, dělba práce v rodině Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů Lidé a čas Denní režim žáka – ráno, dopoledne, poledne, večer, noc Efektivní využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, dny v týdnu Zvyky a tradice nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky Rozmanitost přírody Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Člověk a zdraví	Vycházka Vycházka do přírody Modelování v prac.vyučování a kreslení ve výt.výchově Návštěva prodejny Ovoce a zelenina a oddělení koutku v marketu
---	--	---

<i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i> <i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Rozpoznat příznaky běžných nemocí, prevence nemocí, význam a jak se otužujeme, důležitost pohybu pro zdraví</i> <i>Jak se nezranit při sportování</i> <i>Jak se staráme o to, abychom byli zdraví</i> <i>Poskytnout 1. pomoci při drobných poraněních</i> <i>Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných situacích</i>	Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci, otužování, důležitost pohybu pro zdraví Různé druhy sportů a dodržování bezpečnosti při nich Zdravý životní styl 1. pomoc při drobných poraněních Správná reakce na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Lékárnička a cvičný obvazový materiál Obrázek únikových cest na chodbách
<i>Výstupy ŠVP</i> <i>Žák by měl</i>	Člověk a jeho svět Věcné učení – 5.ročník	
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Ve kterém městě bydlím, popis vlastní cesty do školy</i> <i>Popsat místnosti v bytě a jejich zařízení</i>	Místo, kde žijeme Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště, popis vlastní cesty do školy Zařízení bytu, místnosti v něm Lidé kolem nás	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy / Děti se učí z jakéhokoli místa ve školní budově vrátit do své třídy. Vycházka po nejbližším okolí školy.

<i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i> <i>Orientovat se v čase, rozpoznat části dne</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas a jeho smysluplné využití</i> <i>Pojmenovat časové jednotky</i> <i>Bát se nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky</i> <i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Poznat běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Ukázat a správně pojmenovat volně žijící zvířata na obrázku</i> <i>Vybrat a rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i>	Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům, dělba práce v rodině Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů Lidé a čas Denní režim žáka – ráno, dopoledne, poledne, večer, noc Efektivní využití volného času Rozdělení volného času na povinnosti a zábavu Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, dny v týdnu Zvyky a tradice nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky Rozmanitost přírody Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata a pomoc v zimě První ovoce a zelenina	Rodinné fotoalbum. Vycházka Vycházka do přírody Modelování v prac.vyučování a kreslení ve výt.výchově Návštěva prodejny Ovoce a zelenina a oddělení koutku v marketu
---	---	---

<i>Rozeznat byliny a dřeviny</i> <i>Jak se správně chovat v přírodě</i> <i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i> <i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Rozpoznat příznaky běžných nemocí, prevence nemocí, význam a jak se otužujeme, důležitost pohybu pro zdraví</i> <i>Jak se nezranit při sportování</i> <i>Jak se staráme o to, abychom byli zdraví</i> <i>Poskytnout 1. pomoci při drobných poraněních</i> <i>Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných situacích</i>	Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Člověk a zdraví Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci, otužování, důležitost pohybu pro zdraví Různé druhy sportů a dodržování bezpečnosti při nich Zdravý životní styl 1. pomoc při drobných poraněních Správná reakce na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Lékárnička a cvičný obvazový materiál Obrázek únikových cest na chodbách
--	---	--

	Člověk a jeho svět Věcné učení – 6.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
	Místo, kde žijeme	

<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Ve kterém městě bydlím, popis vlastní cesty do školy</i> <i>Popsat místnosti v bytě a jejich zařízení</i> <i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i> <i>Jak mohu pomoci postiženým spolužákům a jak se mám k nim chovat</i> <i>Orientovat se v čase, rozpoznat části dne</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas a jeho smysluplné využití</i> <i>Pojmenovat časové jednotky</i> <i>Bát se nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky</i>	Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště, popis vlastní cesty do školy Zařízení bytu, místnosti v něm Lidé kolem nás Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům, dělba práce v rodině Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů Pomoc postiženým spolužákům a spoluobčanům Lidé a čas Denní režim žáka – ráno, dopoledne, poledne, večer, noc Efektivní využití volného času Rozdělení volného času na povinnosti a zábavu Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, dny v týdnu Zvyky a tradice	Děti se učí z jakéhokoli místa ve školní budově vrátit do své třídy. Vycházka po nejbližším okolí školy. Rodinné fotoalbum. Vycházka Vycházka do přírody Modelování v prac.vyučování a kreslení ve výt.výchově
--	--	--

<i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Poznat běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Ukázat a správně pojmenovat volně žijící zvířata na obrázku</i> <i>Vybrat a rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Rozeznat byliny a dřeviny</i> <i>Jak se správně chovat v přírodě</i> <i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i> <i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Rozpoznat příznaky běžných nemocí, prevence nemocí, význam a jak se otužujeme, důležitost pohybu pro zdraví</i> <i>Jak se nezranit při sportování</i> <i>Jak se staráme o to, abychom byli zdraví</i> <i>Poskytnout 1. pomoci při drobných poraněních</i> <i>Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných situacích</i>	nebezpečí při používání zábavné pyrotechniky Rozmanitost přírody Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata a pomoc v zimě První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Člověk a zdraví Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci, otužování, důležitost pohybu pro zdraví Různé druhy sportů a dodržování bezpečnosti při nich Zdravý životní styl 1. pomoc při drobných poraněních Správná reakce na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Návštěva prodejny Ovoce a zelenina a oddělení koutku v marketu Lékárnička a cvičný obvazový materiál Obrázek únikových cest na chodbách
--	---	--

5.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A SPOLEČNOST
Vyučovací předmět :	Vlastivěda
Období – ročník :	2.stupeň– 7. – 10. ročník
Počet hodin :	3 hodiny týdně v 7. až 10. ročníku
Učební texty :	

Vyučovací předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a navazuje na některé tematické celky Věcného učení na 1. stupni dále rozvíjí vědomosti žáků. Vlastivěda je vyučována jako samostatný předmět, souvisí s dalšími vyučovacími předměty. Týdenní hodinová dotace je 2 hodiny v 7. - 10. ročníku. Předmět je vyučován v kmenové třídě i v širším sociálním prostředí, jsou využívány i akce pořádané školou. Výuka probíhá jako samostatná vyučovací hodina (45 minut) nebo v blocích s dalšími předměty. Obsah předmětu je rozdělen do tematických okruhů: Historie našeho národa, Člověk ve společnosti, Poznatky o společnosti, Péče o občana. Jednotlivé tematické okruhy se vzájemně doplňují.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- Poznávání postupné změny způsobu života lidí
- Poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí
- Zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- Osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů
- Vyjadřování svých myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti
- Úctě k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům
- Rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství

- Pochopení práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2.stupně základního vzdělávání by žák měl :

HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

5. poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
6. mít základní poznatky z období počátku českého státu
7. vědět o význačných osobnostech našich dějin
8. mít představu o významných historických událostech v naší zemi

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

6. mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků
7. respektovat pravidla společenského soužití
8. uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování
9. znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
10. vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu
11. tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

POZNATKY O SPOLEČNOSTI

1. znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele
2. být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů
3. uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání
4. být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU

PÉČE O OBČANA

1. dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu
2. rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
3. vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany

4. využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací
5. mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzděl.oblast Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

V této oblasti se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně životního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** poskytuje žákům základní vědomosti o vývoji lidstva, i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost.

Zaměřuje se na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní a rozvíjení kognitivních funkcí tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** zahrnuje tematické okruhy:

- * Historie našeho národa
- * Člověk ve společnosti
- * Poznatky o společnosti
- * Péče o občana

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání

- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- vnímá problémové situace a řeší je s pomocí neučených stereotypů i získaných zkušeností
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci
- vede žáka k porozumění jednoduchým textům, obrazovým a zvukovým záznamům
- vede žáka k jednoduché prezentaci naučeného

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- chápe jednoduché, běžné užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení
- zapojuje žáka do života školy
- posiluje u žáka sebeovládání v různých situacích

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňuje základní návyky společenského chování
- navazuje a dodržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování
- vede žáka k rozpoznání krizové situace
- vede žáka k ochraně svého zdraví a majetku
- posiluje u žáka schopnost vážit si druhých lidí i jejich práce

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- má povědomí o základních právech a povinnostech občanů

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, podle instrukcí plní zadané úkoly
- pracuje podle naučeného pracovního postupu
- respektuje pravidla práce v týmu

Výuka probíhá většinou ve třídě nebo za maximálního využití nebo park a přírodní rezervaci Škrabalka, apod.).

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
Místo, kde žijeme		
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Znát svoji adresu</i>	Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště	
Lidé kolem nás		
<i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i>	Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů	Praktická etika (OSV)
Lidé a čas		
<i>Orientovat se v čase- pozná kolik je hodin</i> <i>Rozlišit děj minulý, přítomný a budoucí</i> <i>Rozčlenit rok na menší časové úseky</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i>	Den a jeho rozvržení, týden Poznávání hodin, půlhodina, čtvrt hodina Denní režim, využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, měsíc, rok	
Příroda		
<i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Znát běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Umět rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i>	Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata První ovoce a zelenina	Ekologie (EV)

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
<i>Zná pravidla chování v přírodě</i> <i>Tání sněhu a ledu, vypařování vody</i> <i>Rozpouštění cukru nebo soli ve vodě</i>	Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny Žně Jak se chováme v přírodě Pokus	
Zdraví <i>Dodržovat hygienické zásady</i> <i>Znat jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu</i> <i>Pojmenovat základní části lidského těla</i> <i>Znat příznaky běžných nemocí</i> <i>Znat zásady 1. pomoci při drobných poraněních</i>	Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci 1. pomoc při drobných poraněních	

	Člověk a společnost Vlastivěda –7.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Poznat pravěkého člověka a srovnat jeho postavu, oblékání, bydlení, opatrování si potravy a stravování s dnešním člověkem. Vyčíst ze Starých pověstí o osudech našich	Historie našeho národa - život lidí v pravěku - bydlení, strava, oblékání - lov zvěře - dělení pravěku - porovnání bydlení dříve a nyní - příchod Slovanů na naše území - Pověst o Čechovi	Četba v hodinách čtení - kniha Staré pověsti české

predků. Mít základní informace o otázkách rodinného života, rozlišovat postavení a role členů rodiny Respektovat pravidla společenského soužití. Popsat historické památky našeho města. Ze školního řádu přečíst a pochopit práva a povinnosti žáka Být seznámen s osobností našeho pana presidenta, jaké máme občanství Poznat symboly našeho státu Poznat nutnost vzdělávání a profesionální uplatnění žáka Poznat, že za dobře odvedenou práci dostane odměnu Využívat v případě úřady sociálního zabezpečení a úřad práce a nezneužívat sociálních výhod a zabezpečení Ve volném čase provádět smysluplné aktivity, nenudit se a neprovádět kriminální činnost	- O knížeti Krokovi a jeho dcerách - i jiné pověsti Člověk ve společnosti - moje rodina, její členové - různé role rodinných příslušníků - pravidla společného soužití - naše město, obec, vesnice - Lipník – historické město, hradby - naše škola, práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole Poznatky o společnosti - prezident republiky - státní občanství - základní práva a povinnosti občanů - státní symboly Péče o občana - vzdělání a právo na ně - význam vzdělání – příprava na profesionální uplatnění - kvalifikace a pracovní uplatnění - odměna za práci - nezaměstnanost a pracovní úřad - zdravotní a sociální péče - zdravotní a sociální pojištění - člověk a jeho volný čas - smysluplné využití volného času - koníčky, kroužky	Vycházka po zajímavostech Lipníku Praktická etika (OSV) Mezilidské vztahy (OSV)
--	--	--

Ocenit hodnotu peněz, zbytečně neutrácet, šetřit a hospodařit s penězi	Peníze a jejich funkce - nakupování - hospodaření s penězi	Makety peněz, nakupování v marketu- propojení s matematikou
--	---	---

	Člověk a společnost –Vlastivěda 8.ročník	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Poznat pravěkého člověka a srovnat jeho postavu, oblékání, bydlení, opatrování si potravy a stravování s dnešním člověkem. Vyčíst ze Starých pověstí o osudech našich předků a rozhodnout se, zda by chtěl žít v době našich předků, či v dnešní době. Pokusit se o srovnání života dříve a nyní, vyzvednout klady a i zápory. Mít základní informace o otázkách rodinného života, rozlišovat postavení a role členů rodiny Respektovat pravidla společenského soužití. Popsat historické památky našeho města. Ze školního řádu přečíst a pochopit práva a povinnosti žáka	Historie našeho národa - život lidí v pravěku - bydlení, strava, oblékání - lov zvěře - dělení pravěku - porovnání bydlení dříve a nyní - příchod Slovanů na naše území - Pověst o Čechovi - O knížeti Krokovi a jeho dcerách - i jiné pověsti Člověk ve společnosti - moje rodina, její členové - různé role rodinných příslušníků - pravidla společného soužití - naše město, obec, vesnice - Lipník – historické město, hradby - naše škola, práva a povinnosti žáků, vztahy	Četba v hodinách čtení - kniha Staré pověsti české Mezilidské vztahy (OSV) Vycházka po zajímavostech Lipníku

Tolerovat názory a zájmy minoritních menšin Být seznámen s osobností našeho pana presidenta, jaké máme občanství Poznat symboly našeho státu Poznat nutnost vzdělávání a profesionální uplatnění žáka Poznat, že za dobře odvedenou práci dostane odměnu Využívat v případě úřady sociálního zabezpečení a úřad práce a nezneužívat sociálních výhod a zabezpečení Ve volném čase provádět smysluplné aktivity, nenudit se a neprovádět kriminální činnost Ocenit hodnotu peněz, zbytečně neutrácet, šetřit a hospodařit s penězi	ve škole - rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Poznatky o společnosti - prezident republiky - státní občanství - základní práva a povinnosti občanů - státní symboly Péče o občana - vzdělání a právo na ně - význam vzdělání – příprava na profesionální uplatnění - kvalifikace a pracovní uplatnění - odměna za práci - nezaměstnanost a pracovní úřad - zdravotní a sociální péče - zdravotní a sociální pojištění - člověk a jeho volný čas - smysluplné využití volného času - koníčky, kroužky Peníze a jejich funkce - nakupování - hospodaření s penězi	Poznávací schopnosti (OSV) Makety peněz, nakupování v marketu- propojení s matematikou
---	--	--

	Člověk a společnost –Vlastivěda 9.ročník	
<i>Výstupy ŠVP Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Poznat pravěkého člověka a srovnat jeho postavu, oblékání, bydlení, opatrování si potravy a stravování s dnešním člověkem. Při poslechu Starých pověstí o osudech našich předků se rozhodnout, zda by chtěl žít v době našich předků, či v dnešní době. Pokusit se o srovnání života dříve a nyní, vyzvednout klady a i zápory. Mít základní informace o otázkách rodinného života, rozlišovat postavení a role členů rodiny Respektovat pravidla společenského soužití. Popsat historické památky našeho města. Ze školního řádu přečíst a pochopit práva a povinnosti žáka Tolerovat názory a zájmy minoritních menšin Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	Historie našeho národa - život lidí v pravěku - bydlení, strava, oblékání - lov zvěře - dělení pravěku - porovnání bydlení dříve a nyní - příchod Slovanů na naše území - Pověst o Čechovi - O knížeti Krokovi a jeho dcerách - i jiné pověsti Člověk ve společnosti - moje rodina, její členové - různé role rodinných příslušníků - pravidla společného soužití - naše město, obec, vesnice - Lipník – historické památky- zámek, klášter, kostely, hradby, - naše škola, práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole - rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	Četba v hodinách čtení - kniha Staré pověsti české Vycházka po zajímavostech Lipníku Vztah člověka k životnímu prostředí (EU) Poznávací schopnosti (OSV) Kulturní rozdíly(MUV)

Být seznámen s osobností našeho pana presidenta, jaké máme občanství Mít přehled o právech a povinnostech občana a respektovat je Poznat symboly našeho státu Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání Postavit se za týranou osobu a pomoci ji a vědět, kam se obránit v případě ohrožení Pochopit, že za protiprávní jednání následuje trest Poznat nutnost vzdělávání a profesionální uplatnění žáka Poznat, že za dobře odvedenou práci dostane odměnu Využívat v případě úřady sociálního zabezpečení a úřad práce a nezneužívat sociálních výhod a zabezpečení Ve volném čase provádět smysluplné aktivity, nenudit se a neprovádět kriminální činnost S dospělou osobou vyřizovat své záležitosti na úřadech a slušně se tam chovat Pochopit, kam se obrátit v případě nutnosti pomoci občana, který se nedovede postarat sám o sebe	Poznatky o společnosti - prezident republiky - státní občanství - základní práva a povinnosti občanů - státní symboly - lidská práva – týrané a zneužívané dítě - šikana, diskriminace - policie, soudy - postihy protiprávního jednání, druhy trestů Péče o občana - vzdělání a právo na ně - význam vzdělání – příprava na profesionální uplatnění - kvalifikace a pracovní uplatnění - odměna za práci - nezaměstnanost a pracovní úřad - zdravotní a sociální péče - zdravotní a sociální pojištění - člověk a jeho volný čas - smysluplné využití volného času - koníčky, kroužky - dokázat vyřizovat své osobní záležitosti - pečovatelské domy, domovy důchodců - pomoc sociálních pracovníků v domácnosti	Etnický původ (MU) Lidské vztahy (MU) Makety peněz, nakupování v marketu- propojení s matematikou
---	--	--

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

Ocenit hodnotu peněz, zbytečně neutrácet, šetřit a hospodařit s penězi	Peníze a jejich funkce - nakupování - hospodaření s penězi	
	Člověk a společnost –Vlastivěda 10.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl Poznat pravěkého člověka a srovnat jeho postavu, oblékání, bydlení, opatrování si potravy a stravování s dnešním člověkem. Při poslechu Starých pověstí o osudech našich předků se rozhodnout, zda by chtěl žít v době našich předků, či v dnešní době. Pokusit se o srovnání života dříve a nyní, vyzvednout klady a i zápory. Mít základní informace o otázkách rodinného života, rozlišovat postavení a role členů rodiny Respektovat pravidla společenského soužití. Popsat historické památky našeho města. Správné chování v přírodě, šetření naší přírody Ze školního řádu přečíst a pochopit práva a	Učivo Historie našeho národa - život lidí v pravěku - bydlení, strava, oblékání - lov zvěře - dělení pravěku - porovnání bydlení dříve a nyní - příchod Slovanů na naše území - Pověst o Čechovi - O knížeti Krokovi a jeho dcerách - i jiné pověsti Člověk ve společnosti - moje rodina, její členové - různé role rodinných příslušníků - pravidla společného soužití - naše město, obec, vesnice - Lipník – historické památky- zámek, klášter, kostely, hradby, přírodní zajímavá místa – přírodní rezervace Škrabalka - naše škola, práva a povinnosti žáků, vztahy	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy / Lidské vztahy (MU) Četba v hodinách čtení - kniha Staré pověsti české Vycházka po zajímavostech Lipníku Životní prostředí (EV)

povinnosti žáka Tolerovat názory a zájmy minoritních menšin Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování Být seznámen s osobností našeho pana presidenta, jaké máme občanství Mít přehled o právech a povinnostech občana a respektovat je Poznat symboly našeho státu Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání Postavit se za týranou osobu a pomoci ji a vědět, kam se obránit v případě ohrožení Seznámit se s místem, kde se vyřizují právní dokumenty občana a jak se o tyto dokumenty musí starat Pochopit, že za protiprávní jednání následuje trest Poznat nutnost vzdělávání a profesionální uplatnění žáka Poznat, že za dobře odvedenou práci dostane odměnu Využívat v případě úřady sociálního	ve škole - rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin - rovnoprávné postavení mužů a žen Poznatky o společnosti - prezident republiky - státní občanství - základní práva a povinnosti občanů - státní symboly - lidská práva – týrané a zneužívané dítě - šikana, diskriminace - policie, soudy - právní dokumenty občana – občanský průkaz, rodný list, cestovní průkaz – pas - postihy protiprávního jednání, druhy trestů Péče o občana - vzdělání a právo na ně - význam vzdělání – příprava na profesionální uplatnění - kvalifikace a pracovní uplatnění - odměna za práci - nezaměstnanost a pracovní úřad - zdravotní a sociální péče - zdravotní a sociální pojištění	Etnický původ (MU) Kulturní rozdíly (MU) Makety peněz, nakupování v marketu- propojení s matematikou Kulturní rozdíly (MU)
--	--	--

zabezpečení a úřad práce a nezneužívat sociálních výhod a zabezpečení Ve volném čase provádět smysluplné aktivity, nenudit se a neprovádět kriminální činnost S dospělou osobou vyřizovat své záležitosti na úřadech a slušně se tam chovat Ocenit hodnotu peněz, zbytečně neutrácet, šetřit a hospodařit s penězi	- člověk a jeho volný čas - smysluplné využití volného času - koníčky, kroužky - dokázat vyřizovat své osobní záležitosti Peníze a jejich funkce - nakupování - hospodaření s penězi	
--	--	--

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A PŘÍRODA
Vyučovací předmět :	Přírodověda
Období – ročník :	2.stupeň– 7. – 10. ročník
Počet hodin :	3 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Vyučovací předmět - Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, dále rozvíjí vědomosti a dovednosti žáků. Přírodověda je vyučována jako samostatný předmět, souvisí s dalšími vyučovacími předměty.

Týdenní hodinová dotace je 3 hodiny v 7. - 10. ročníku. Předmět je vyučován v kmenové třídě, pro výuku jsou využívány i další prostory školy, školní zahrada a akce pořádané školou. Výuka probíhá jako samostatná vyučovací hodina (45 minut).

Obsah předmětu je rozdělen na tematické okruhy: Základní poznatky z fyziky, Základní poznatky z chemie, Základní poznatky z přírodopisu, Základní poznatky ze zeměpisu. Tematické okruhy se vzájemně prolínají a doplňují.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi
- Seznámení s příčinami přírodních jevů
- Vnímaní vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- Podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- Získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály
- Získání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi a vesmíru
- Utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2.stupně základního vzdělávání by žák měl :

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY

1. poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
2. rozeznat zdroje tepla
3. rozpoznat jednotlivá skupenství
4. rozeznat zdroje zvuku
5. vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
6. být informován o zdrojích elektrického proudu
7. rozpoznat zdroje světla
8. znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji
9. být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE

1. rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné
2. rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní
3. vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat a rostlin
4. vědět o znečišťování vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta
5. poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat
6. získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU

1. získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období
2. vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku
3. poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby
4. vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování
5. znát vybrané zástupce živočichů a rostlin

6. znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub
7. znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích
8. vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
9. dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
10. vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince

ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU

5. orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny
6. najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice
7. vyhledat na mapě ČR kraj / region / podle bydliště nebo místa školy
8. orientovat se na mapě města podle významných bodů
9. vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí
10. vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu
11. uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
12. adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe, ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivem lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi., poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání a zkušeností.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem

- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů
- často opakuje, procvičuje a upevňuje s žákem jeho získané konkrétní dovednosti
- zaměřuje se na práci s učebnicemi, pomůckami a materiály, které vycházejí z praktického života
- podporuje u žáka dovednosti a praktické úkony s vybranými počítačovými programy, textovým editorem a internetem

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- využívá základy čtení a psaní ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály
- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)
- využívá k řešení problémů pro žáka praktické aktivity školy (projektové dny, škola v přírodě, různé akce školy)
- - vede žáka k vzájemné spolupráci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechá se při řešení problémů odradit nezdarem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- poukazuje získanou sebedůvěru v neznámém prostředí

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití
- chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- poukazuje získanou sebedůvěru v neznámém prostředí

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- přijímá posouzení výsledku své práce
- poukazuje získanou sebedůvěru v neznámém prostředí

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
Místo, kde žijeme		
<i>Uvědomit si roli školáka, vztahy ke spolužákům</i> <i>Rozlišit školní potřeby a hračky</i> <i>Orientovat se v okolí školy</i> <i>Znát svoji adresu</i>	Naše škola a okolí Cesta do školy Orientace v okolí, adresa bydliště	Vztah člověka k život.prostředí (EU)
Lidé kolem nás		
<i>Znát rodinné vztahy</i> <i>Umět vyjmenovat členy své rodiny (bližší i vzdálenější)</i> <i>Uvědomovat si své chování</i> <i>Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> <i>Umět poznat běžná povolání</i>	Moje rodina – vztahy v rodině, zařízení bytu, co dělají členové rodiny, chování k rodičům i sourozencům Základy společenského chování – jak se chovat v obchodě, na poště, k neznámým lidem Nejběžnější povolání , zaměstnání rodičů	Lidské vztahy (MU)
Lidé a čas		
<i>Orientovat se v čase- pozná kolik je hodin</i> <i>Rozlišit děj minulý, přítomný a budoucí</i> <i>Rozčlenit rok na menší časové úseky</i> <i>Vyprávět o svém denním režimu</i> <i>Popsat svůj volný čas</i>	Den a jeho rozvržení, týden Poznávání hodin, půlhodina, čtvrt hodina Denní režim, využití volného času Kalendář – co bylo, je a bude Časové jednotky – hodina, den, týden, měsíc, rok	
Příroda		
<i>Popsat změny v přírodě v různých ročních obdobích</i> <i>Znát běžná domácí zvířata</i> <i>Správně pojmenovat mláďata domácích zvířat</i> <i>Umět rozlišit, co je ovoce a co zelenina</i> <i>Zná pravidla chování v přírodě</i>	Příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě Domácí zvířata a jejich mláďata Volně žijící zvířata První ovoce a zelenina Letní ovoce a zelenina Byliny a dřeviny	Vztah člověka k život.prostředí (EU)

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
<i>Tání sněhu a ledu, vypařování vody Rozpouštění cukru nebo soli ve vodě</i>	Žně Jak se chováme v přírodě Pokus	
Zdraví <i>Dodržovat hygienické zásady Znát jednoduchá bezpečnostní pravidla silničního provozu Pojmenovat základní části lidského těla Znát příznaky běžných nemocí Znát zásady 1. pomoci při drobných poraněních</i>	Dodržujeme hygienu Bezpečnost na podzim, na jaře, v létě, v zimě Bezpečnost silničního provozu a dopravní značky Lidské tělo Zdraví, nemoci 1. pomoc při drobných poraněních	

	Člověk a příroda Přírodověda – 7.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu Se seznámit s druhy energií a jak se s nimi šetří Rozpoznat skupenství vody a poskytnout 1.pomoc při opaření Rozlišit pomocí pokusu vlastnosti látek – rozpustnost a nerozpustnost Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a nebezpečí při práci	Základní poznatky z fyziky - základní fyzikální vlastnosti látek - pohyb a klid tělesa - druhy energie - ochrana lidí před jaderným zářením - přeměna skupenství vody - var kapalin, nebezpečí opaření Základní poznatky z chemie - vlastnosti látek – rozpustnost - nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií - druhy vody – pitná, užitková, odpadní	Vyzkoušet i v tělesné výchově V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření

s nimi a ochranné prostředky proti nim Rozlišovat druhy vody, kterou vodu můžeme pít, kterou používat na mytí, praní, a jak nesmíme znečišťovat odpadní vody Chránit přírodu před znečišťováním Poznat význam vzduchu pro život nejen člověka, ale i zvířat a rostlin Třídít odpadní materiál do určených kontejnerů a tak chránit přírodu Popsat stavbu rostlin a význam Rozlišit od sebe bylinu, keř a strom Poznat naše nejběžnější rostliny, jejich nejen hospodářský význam a způsob pěstování, Poznat nejběžnější léčivé byliny a jejich význam Poznat nejběžnější jedovaté rostliny a ochranu před nimi Poznat a rozeznat jedlé a jedovaté houby a bezpečnostní pravidla při sběru Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit	- šetření vodou - ekologie přírody – znečišťování vody, vzduchu, ochrana přírody - ekologické katastrofy a jejich vliv na naši přírodu - vzduch, jeho význam pro život - složení vzduchu, kyslík - čistota ovzduší, smog, zákaz pálení ohňů na zahradě - třídění odpadu, kontejnery na odpad a jejich označení Základní poznatky z přírodopisu - stavba a tvar a funkce rostlin - bylina – květina – keř - strom - poznávání běžných druhů rostlin - význam rostlin a jejich ochrana - význam rostlin jako zdroje potravy pro člověka i zvířata - význam rostlin pro naše hospodářství - význam rostlin pro výrobu kyslíku - léčivé rostliny a jejich vliv na zdraví člověka - jedovaté rostliny a ochrana před nimi - houby – jedlé, nejedlé a jedovaté - zásady správného sběru hub, pomoc při otravě houbami Základní poznatky ze zeměpisu - co to je mapa - co je atlas	Vztah člověka k život.prostředí (EU) Vztah člověka k život.prostředí (EU) Ve výtvarné výchově kresba hub, ve vaření příprava pokrmu z hub
--	--	--

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

vodstvo, pohoří a města Poznat přírodní okolí našeho města Dodržovat základní pravidla ochrany přírody a bezpečného pohybu v ní	- co je globus - barvy na mapě - značení měst, řek, pohoří - přírodní zajímavosti okolí našeho města - zásady ochrany přírody a životního prostředí	Vycházka do Zámeckého parku a do přírodní rezervace Škrabalka
	Člověk a příroda Přírodověda – 8.ročník	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu Se seznámit s druhy energií a jak se s nimi šetří Rozpoznat skupenství vody a poskytnout 1.pomoc při opaření Rozlišit a poznat různé zvuky Poznat škodlivost nadměrného hluku Popsat elektrické spotřebiče nejběžněji používané v domácnosti a jak s nimi bezpečně zacházet Rozlišit pomocí pokusu vlastnosti látek – rozpustnost a nerozpustnost Poznat podle etikety chemické výrobky	Základní poznatky z fyziky - základní fyzikální vlastnosti látek - pohyb a klid tělesa - druhy energie - ochrana lidí před jaderným zářením - přeměna skupenství vody - var kapalin, nebezpečí opaření - zvuk a zdroje zvuku - hlasy zvířat, dopravních prostředků, hudební nástroje - škodlivost nadměrného hluku - elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s nimi Základní poznatky z chemie - vlastnosti látek – rozpustnost - nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií - druhy vody – pitná, užitková, odpadní	Vyzkoušet i v tělesné výchově V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření V hudební výchově rozpoznávat zvuky V pracovní výchově využít při práci

používané v domácnosti a nebezpečí při práci s nimi a ochranné prostředky proti nim Rozlišovat druhy vody, kterou vodu můžeme pít, kterou používat na mytí, praní, a jak nesmíme znečišťovat odpadní vody Chránit přírodu před znečišťováním Poznat význam vzduchu pro život nejen člověka, ale i zvířat a rostlin Třídít odpadní materiál do určených kontejnerů a tak chránit přírodu Rozlišit druhy paliva a jak se používají na topení Poznat, jak se znečišťuje ovzduší při pálení nepovolených odpadů Poznat plasty a jejich využití v domácnosti, průmyslu a jak je ekologicky likvidovat Rozlišit různé stavební materiály a pozorovat, jak se staví dům Popsat stavbu rostlin a význam Rozlišit od sebe bylinu, keř a strom Poznat naše nejběžnější rostliny, jejich nejen hospodářský význam a způsob pěstování,	- šetření vodou - ekologie přírody – znečišťování vody, vzduchu, ochrana přírody - ekologické katastrofy a jejich vliv na naši přírodu - vzduch, jeho význam pro život - složení vzduchu, kyslík - čistota ovzduší, smog, zákaz pálení ohňů na zahradě - třídění odpadu, kontejnery na odpad a jejich označení - druhy paliva –uhlí, dřevo, plyn, elektrika - příklady jejich použití - ekologie a ochrana přírody před zplodinami topení člověka - plasty – použití v naší domácnosti a jejich likvidace - stavební materiál – cihly, tvárnice, panely, dřevo - postup při stavbě domu - pozorování stavby domu Základní poznatky z přírodopisu - stavba a tvar a funkce rostlin - bylina – květina – keř - strom - poznávání běžných druhů rostlin - význam rostlin a jejich ochrana - význam rostlin jako zdroje potravy pro člověka i zvířata - význam rostlin pro naše hospodářství	v kuchyni při vaření Vztah člověka k život.prostředí (EU) Vztah člověka k život.prostředí (EU) V pracovní výchově vycházka na staveniště domu, další možnost stavění domu z kostek nebo krabiček Ekosystémy (EU) Ve výtvarné výchově kresba hub, ve vaření
---	---	--

Poznat nejběžnější léčivé byliny a jejich význam Poznat nejběžnější jedovaté rostliny a ochranu před nimi Poznat a rozeznat jedlé a jedovaté houby a bezpečnostní pravidla při sběru Rozlišit, jak je důležité jíst pomalu, vícekrát za den a nepřejídat se a jíst zdravou stravu! Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, pohoří a města Poznat přírodní okolí našeho města Dodržovat základní pravidla ochrany přírody a bezpečného pohybu v ní Orientovat se na mapě a najít Českou republiku na ní	- význam rostlin pro výrobu kyslíku - léčivé rostliny a jejich vliv na zdraví člověka - jedovaté rostliny a ochrana před nimi - houby – jedlé, nejedlé a jedovaté - zásady správného sběru hub, pomoc při otravě houbami Zdravá strava během vánočních svátků, nebezpečí přejídání, 1.pomoc při zaskočení rybí kosti Základní poznatky ze zeměpisu - co to je mapa - co je atlas - co je globus - barvy na mapě - značení měst, řek, pohoří - přírodní zajímavosti okolí našeho města - zásady ochrany přírody a životního prostředí - Česká republika - poloha v Evropě - poloha ve světě	příprava pokrmu z hub Vycházka do Zámeckého parku a do přírodní rezervace Škrabalka
---	--	---

	<i>Člověk a příroda</i> <i>Přírodověda – 9.ročník</i>	
<i>Výstupy ŠVP</i> <i>Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /</i>
Poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči	Základní poznatky z fyziky - základní fyzikální vlastnosti látek	

jinému tělesu Se seznámit s druhy energií a jak se s nimi šetří Rozpoznat skupenství vody a poskytnout 1.pomoc při opaření Rozlišit a poznat různé zvuky Poznat škodlivost nadměrného hluku Popsat elektrické spotřebiče nejběžněji používané v domácnosti a jak s nimi bezpečně zacházet Rozpoznat zdroje světla Rozlišit pomocí pokusu vlastnosti látek – rozpustnost a nerozpustnost Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a nebezpečí při práci s nimi a ochranné prostředky proti nim Rozlišovat druhy vody, kterou vodu můžeme pít, kterou používat na mytí, praní, a jak nesmíme znečišťovat odpadní vody Chránit přírodu před znečišťováním Poznat význam vzduchu pro život nejen člověka, ale i zvířat a rostlin Třídít odpadní materiál do určených kontejnerů a tak chránit přírodu Rozlišit druhy paliva a jak se používají na topení	- pohyb a klid tělesa - druhy energie - ochrana lidí před jaderným zářením - přeměna skupenství vody - var kapalin, nebezpečí opaření - zvuk a zdroje zvuku - hlasy zvířat, dopravních prostředků, hudební nástroje - škodlivost nadměrného hluku - elektrické spotřebiče , dodržování pravidel bezpečné práce s nimi - světlo, zdroje světla Základní poznatky z chemie - vlastnosti látek – rozpustnost - nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií - druhy vody – pitná, užitková, odpadní - šetření vodou - ekologie přírody – znečišťování vody, vzduchu, ochrana přírody - ekologické katastrofy a jejich vliv na naši přírodu - vzduch, jeho význam pro život - složení vzduchu, kyslík - čistota ovzduší, smog, zákaz pálení ohňů na zahradě - třídění odpadu, kontejnery na odpad a jejich označení - druhy paliva –uhlí, dřevo, plyn, elektrika	Vyzkoušet i v tělesné výchově V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření V hudební výchově rozpoznávat zvuky V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření
--	---	---

Poznat, jak se znečišťuje ovzduší při pálení nepovolených odpadů Poznat plasty a jejich využití v domácnosti, průmyslu a jak je ekologicky likvidovat Rozlišit různé stavební materiály a pozorovat, jak se staví dům a rozpoznat nebezpečí, které hrozí při stavbě a jak se proti němu chránit Popsat stavbu rostlin a význam Rozlišit od sebe bylinu, keř a strom Poznat naše nejběžnější rostliny, jejich nejen hospodářský význam a způsob pěstování, Poznat nejběžnější léčivé byliny a jejich význam Poznat nejběžnější jedovaté rostliny a ochranu před nimi Poznat a rozeznat jedlé a jedovaté houby a bezpečnostní pravidla při sběru Rozlišit, jak je důležité jíst pomalu, vícekrát za den a nepřejídat se a jíst zdravou stravu!	- příklady jejich použití - ekologie a ochrana přírody před zplodinami topení člověka - plasty – použití v naší domácnosti a jejich likvidace - stavební materiál – cihly, tvárnice, panely, dřevo - postup při stavbě domu - pozorování stavby domu - léčivé a návykové látky - bezpečnost při stavebních pracích, ochranné prostředky Základní poznatky z přírodopisu - stavba a tvar a funkce rostlin - bylina – květina – keř - strom - poznávání běžných druhů rostlin - význam rostlin a jejich ochrana - význam rostlin jako zdroje potravy pro člověka i zvířata - význam rostlin pro naše hospodářství - význam rostlin pro výrobu kyslíku - léčivé rostliny a jejich vliv na zdraví člověka - jedovaté rostliny a ochrana před nimi - houby – jedlé, nejedlé a jedovaté - zásady správného sběru hub, pomoc při otravě houbami Zdravá strava během vánočních svátků, nebezpečí přejídání, 1.pomoc při zaskočení rybí kosti	Vztah člověka k život.prostředí (EU) V pracovní výchově vycházka na staveniště domu, další možnost stavění domu z kostek nebo krabiček Ve výtvarné výchově kresba rostlinky Vycházka do přírody v rámci tělesné výchovy a věcného učení Ve výtvarné výchově kresba hub, ve vaření příprava pokrmu z hub
--	--	---

	<i>Člověk a příroda</i> <i>Přírodověda – 10.ročník</i>	
<i>Výstupy ŠVP</i> <i>Žák by měl</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky/ průřezová témata,</i> <i>mezipředmětové vztahy /</i>

Poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu Se seznámit s druhy energií a jak se s nimi šetří Rozpoznat skupenství vody a poskytnout 1. pomoc při opaření Rozlišit a poznat různé zvuky Poznat škodlivost nadměrného hluku Popsat elektrické spotřebiče nejběžněji používané v domácnosti a jak s nimi bezpečně zacházet Rozpoznat zdroje světla Rozlišit pomocí pokusu vlastnosti látek – rozpustnost a nerozpustnost Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a nebezpečí při práci s nimi a ochranné prostředky proti nim Rozlišovat druhy vody, kterou vodu můžeme pít, kterou používat na mytí, praní, a jak nesmíme znečišťovat odpadní vody Chránit přírodu před znečišťováním Poznat význam vzduchu pro život nejen člověka, ale i zvířat a rostlin Třídít odpadní materiál do určených kontejnerů a tak chránit přírodu	Základní poznatky z fyziky - základní fyzikální vlastnosti látek - pohyb a klid tělesa - druhy energie - ochrana lidí před jaderným zářením - přeměna skupenství vody - var kapalin, nebezpečí opaření - zvuk a zdroje zvuku - hlasy zvířat, dopravních prostředků, hudební nástroje - škodlivost nadměrného hluku - elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s nimi - světlo, zdroje světla Základní poznatky z chemie - vlastnosti látek – rozpustnost - nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií - druhy vody – pitná, užitková, odpadní - šetření vodou - ekologie přírody – znečišťování vody, vzduchu, ochrana přírody - ekologické katastrofy a jejich vliv na naši přírodu - vzduch, jeho význam pro život - složení vzduchu, kyslík - čistota ovzduší, smog, zákaz pálení ohňů na zahradě - třídění odpadu, kontejnery na odpad a jejich	Vyzkoušet i v tělesné výchově V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření V hudební výchově rozpoznávat zvuky V pracovní výchově využít při práci v kuchyni při vaření Vztah člověka k život. prostředí (EU)
---	---	--

Rozlišit druhy paliva a jak se používají na topení Poznat, jak se znečišťuje ovzduší při pálení nepovolených odpadů Poznat plasty a jejich využití v domácnosti, průmyslu a jak je ekologicky likvidovat Rozlišit různé stavební materiály a pozorovat, jak se staví dům a rozpoznat nebezpečí, které hrozí při stavbě a jak se proti němu chránit Rozpoznat nevhodnost přemíry konzumace cukrů a tuků a jejich negativní vliv na zdraví člověka, správnost konzumace vitamínů a jejich kladný vliv na naše zdraví Pojmenovat kladné vlivy léčivých látek a záporné vlivy návykových látek na naše zdraví Popsat stavbu rostlin a význam Rozlišit od sebe bylinu, keř a strom Poznat naše nejběžnější rostliny, jejich nejen hospodářský význam a způsob pěstování, Poznat nejběžnější léčivé byliny a jejich	označení - druhy paliva – uhlí, dřevo, plyn, elektrika - příklady jejich použití - ekologie a ochrana přírody před zplodinami topení člověka - plasty – použití v naší domácnosti a jejich likvidace - stavební materiál – cihly, tvárnice, panely, dřevo - postup při stavbě domu - pozorování stavby domu - léčivé a návykové látky - bezpečnost při stavebních pracích, ochranné prostředky - cukry, tuky, vitamíny a jejich vliv na zdraví člověka - léčivé a návykové látky Základní poznatky z přírodopisu - stavba a tvar a funkce rostlin - bylina – květina – keř - strom - poznávání běžných druhů rostlin - význam rostlin a jejich ochrana - význam rostlin jako zdroje potravy pro člověka i zvířata - význam rostlin pro naše hospodářství - význam rostlin pro výrobu kyslíku - léčivé rostliny a jejich vliv na zdraví člověka	Životní prostředí (EU) V pracovní výchově vycházka na staveniště domu, další možnost stavění domu z kostek nebo krabiček Ve výtvarné výchově kresba rostlinky Vycházka do přírody v rámci tělesné výchovy a věcného učení
--	--	---

význam Poznat nejběžnější jedovaté rostliny a ochranu před nimi Poznat a rozeznat jedlé a jedovaté houby a bezpečnostní pravidla při sběru Rozlišit, jak je důležité jíst pomalu, vícekrát za den a nepřejídat se a jíst zdravou stravu! Popsat stavbu těla zvířat, poznat nejběžnější zvířata, jak o ně správně pečovat, jejich užitek pro člověka a kde žijí Zjistit nebezpečí při hlazení neznámých zvířat Poznat známá a ohrožená volně žijící zvířata a užitek pro lidi Popsat jednotlivé části lidského těla a pojmenovat je Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, pohoří a města Poznat přírodní okolí našeho města Dodržovat základní pravidla ochrany přírody a bezpečného pohybu v ní Orientovat se na mapě a najít Českou republiku na ní	- jedovaté rostliny a ochrana před nimi - houby – jedlé, nejedlé a jedovaté - zásady správného sběru hub, pomoc při otravě houbami Zdravá strava během vánočních svátků, nebezpečí přejídání, 1.pomoc při zaskočení rybí kosti - zvířata - stavba těla - životní prostředí zvířat - poznat běžná domácí zvířata a jejich užitek pro nás - nebezpečí při hlazení neznámých zvířat - volně žijící známá zvířata a jejich užitek pro nás - kriticky ohrožené druhy zvířat - lidské tělo – stavba a jeho popis - hlavní vnitřní orgány – mozek, srdce, ledviny, rozmnožovací orgány Základní poznatky ze zeměpisu - co to je mapa - co je atlas - co je globus - barvy na mapě - značení měst, řek, pohoří - přírodní zajímavosti okolí našeho města - zásady ochrany přírody a životního prostředí - Česká republika - poloha v Evropě - poloha ve světě	Ve výtvarné výchově kresba hub, ve vaření příprava pokrmu z hub Vycházka do Zámeckého parku a do přírodní rezervace Škrabalka Vztah člověka k život.prostředí (EU)
--	---	---

Do předmětu Přírodověda jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** - Poznávací schopnosti, Komunikace, Spolupráce a soutěživost, **Morální rozvoj** – Hodnoty, postoje praktická etika).
- **Multikulturní výchova** (Kulturní rozdíly)
- **Environmentální výchova** (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity, Problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

5.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast :	UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět :	HUDEBNÍ VÝCHOVA
Období – ročník :	1.stupeň– 1. – 6. ročník 2.stupeň– 7. – 10. ročník
Počet hodin :	1., 2. a 4. ročník - 2 hodiny týdně, v 3., 5. a 6. ročníku 1 hodina týdně 7.-10.ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova je spolu s výtvarnou výchovou součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a součástí vzdělávacího oboru Hudební výchova. Hudební výchova zejména na 1. stupni má významný relaxační charakter. Hudební výchova na 1. stupni se prolíná a souvisí s ostatními předměty.

Časová dotace vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících:

- 1. – 6. ročník – 2 hodiny týdně

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina v délce 45 minut. Výuka probíhá v odborné učebně – hudebně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- Rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- Rozvíjení estetického citění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka

- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Očekávané výstupy předmětu

1.stupeň

Na konci **1.období** základního vzdělávání by žák měl :

- zpívat jednoduché melodie či písňe přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem
- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební i nehmusné zvuky
- soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písňe či skladby
- naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat
- reagovat pohybem na hudbu

2.období

- zpívat písňe přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- rozlišit hudební a nehmusné zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny :krátké-dlouhé, vyšší-nižší
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování
- správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel
- soustředit se na poslech jednoduchých skladeb
- poznat vybrané rytmické nástroje a užívat je při hudebních aktivitách
- propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry

2.stupeň

- využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu
- interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písňe
- doprovázet podle svých schopností a dovedností písňe na rytmické hudební nástroje

- soustředit se na poslech různých hudebních žánrů
- zvládnout základní kroky jednoduchého tance

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost často i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat velice dobrých výsledků.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitost pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Vzdělávací oblast **Umění a kultura** se realizuje v oborech **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získání nových poznatků

- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály
- vnímá problémové situace a řeší je s pomocí neučených stereotypů i získaných zkušeností
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci
- vede žáka k projevu v rámci jeho individuálních možností a schopností
- podporuje u žáka použití všech dostupných dorozumívacích technik a forem

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace

- vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení
- umožňuje žákovi podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- vede žáka k schopnosti spolupracovat a pomoci

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování
- posiluje u žáka dodržování a respektování pravidel společenského chování
- vede žáka k rozpoznání krizové situace

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získání nových poznatků
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- zařazuje do výuky exkurze v rámci profesní orientace
- vede žáka k vytváření pracovních pomůcek
- rozvíjí u žáka dodržování hygienických pravidel při práci
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, podle instrukcí plní zadané úkoly
- pracuje podle naučeného pracovního postupu

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získání nových poznatků
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, podle instrukcí plní zadané úkoly
- pracuje podle naučeného pracovního postupu

	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písně přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písně, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Reagovat pohybem na hudbu	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - nácvik písně Kočka leze dírou, Pec nám spadla, Rolničky, Prší, prší., Já do lesa - pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písně a koledy 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody
	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně	

Hv Zpívat jednoduché melodie, či písničky přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písničky, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Reagovat pohybem na hudbu	hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - opakování písniček - Kočka leze dírou, Pec nám spadla, Rolničky, Prší, prší..., Já do lesa, - nácvik písniček – Ovčáci, čtveráci, Pásla ovečky, Jede, jede, poštovský panáček, Šla Nanyňka do zelí, Když klokani mámě - pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písničky a koledy, CD pec nám spadla 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody
	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do

Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písně přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písně, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Reagovat pohybem na hudbu	hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - nácvik písně Travička zelená, Zajíček běží, Na tom pražském mostě - pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písně a koledy 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	přírody
---	---	----------------

	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové

Žák by měl		vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písničky přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písničky, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Reagovat pohybem na hudbu	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - opakování dosud vyvozených písní - nácvik písničky Travička zelená, Zajíček běží, Na tom pražském mostě - pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písničky a koledy 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázené pohybem - tleskání do rytmu	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody
Výstupy ŠVP Žák by měl	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5.ROČNÍK Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /

Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písně přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písně, či skladby Naučit se správně a hospodárně dýchat a snažit se srozumitelně vyslovovat při zpěvu i mluvené řeči Reagovat pohybem na hudbu, zvládnout jednoduché taneční hry	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - Opakování písní – Žížala Julie, Když jsem slony, Běžela ovečka, Týnom, tánom, Okolo Třeboně - Nácvik písní – Červený, šátečku, Když jsem slony pásala, Rožnovské hodiny, Šly panenky, Tluče bubeníček - pojmenování a používání instrum.nástrojů-bubínek, hůlky, triangel - Nácvik písní rozlišování různých zvuků 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písně a koledy 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody
--	--	---

	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6.ROČNÍK	
--	---	--

Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písničky přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem a poznat je Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písničky, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Propojit vlastní pohyb s hudbou Rozlišovat hudební a nehmudební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, délku a výšku tónu	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka a poznávání hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - Opakování písničky Červený, šátečku, Rožnovské hodiny, Šly panenky, Tluče bubeníček, Když jsem já šel - pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků - nácvik písničky Hop, hej, cibuláři, Běží liška, Kalamajka, Vánoce, vánoce přicházejí A já pořád kdo to je, Já jsem muzikant - rozlišit hudební a nehmudební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké a dlouhé, vyšší a nižší 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písničky a koledy - audiokazeta od Dády - CD Pec nám spadla a CD Já husárek 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázené pohybem - tleskání do rytmu	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody

	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písničky přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem a poznat je Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písničky, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Propojit vlastní pohyb s hudbou Pokud se může žák sám pohybovat, pokusí se zvládnout kroky jednoduchého tance Rozlišovat hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, délku a výšku tónu	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka a poznávání hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - Opakování písniček Hop, hej, cibuláři, Běží liška, Kalamajka, Vánoce, vánoce přicházejí, A já pořád kdo to je, Já jsem muzikant - pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků - nácvik písniček Beskyde, Čerešničky, Andulko, Černé oči A já pořád kdo to je, Já jsem muzikant - rozlišit hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké a dlouhé, vyšší a nižší 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písničky a koledy, audiokazeta od Dády - CD Pec nám spadla a CD Já husárek 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody

	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písničky přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem a poznat je a doprovázet s nimi zpěv Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písničky, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Propojit vlastní pohyb s hudbou Pokud se může žák sám pohybovat, pokusí se zvládnout kroky jednoduchého tance Rozlišovat hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, délku a výšku tónu	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka a poznávání hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - Opakování písničky Beskyde, Čerešničky, Andulko, Černé oči, A já pořád kdo to je, Já jsem muzikant - Opakování pojmenování a používání instrum. nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků - nácvik písničky Na té louce zelený, Velbloud, Bádali vědci bádali, Do pohádky pro korálky, Když jsem já ty koně, Ráda, ráda - rozlišit hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké a dlouhé, vyšší a nižší 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písničky a koledy, audiokazeta od Dády - CD Pec nám spadla a CD Já husárek 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody

	- tleskání do rytmu	
	UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písne přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem a poznat je a doprovázet s nimi zpěv Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písne, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat Propojit vlastní pohyb s hudbou Pokud se může žák sám pohybovat, pokusí se zvládnout kroky jednoduchého tance Rozlišovat hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, délku a výšku tónu	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka a poznávání hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - Opakování písni - Na tý louce zelený, Velbloud, Bádali vědci bádali, Do pohádky pro korálky, Když jsem já ty koně, Ráda, ráda - Opakování pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků - nácvik písni - Dětská přání, Chovejte mě má matičko, Cib, cib, cibulinka, Pod tím naším okénečkem, A já su synek, Vyletěla holubička, Komáři se ženili, Červená modrá fiala, Tancuj, tancuj - rozlišit hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké a dlouhé, vyšší a nižší 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písne a koledy	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody

	- audiokazeta od Dády - CD Pec nám spadla a CD Já husárek 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	
	UMĚNÍ A KULTURA	
	HUDEBNÍ VÝCHOVA –10.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Se seznámit se správným chováním v učebně Hv Zpívat jednoduché melodie, či písni přiměřené jeho hlasovému rozpětí a individuálním schopnostem Při hudebních aktivitách užívat různé hudební nástroje přiměřené svým schopnostem a dovednostem a poznat je a doprovázet s nimi zpěv Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky Soustředit se na poslech krátké písni, či skladby Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat při zpěvu i mluvené řeči Propojit vlastní pohyb s hudbou Pokud se může žák sám pohybovat, pokusí se zvládnout kroky jednoduchého tance	Upozornění žáků na bezpečnost v učebně hudební výchovy 1.Vokální a instrumentální činnosti - správné držení těla při dýchání při zpěvu - prohlídka a poznávání hudebních nástrojů - intonační a dechová cvičení - výška tónu - Opakování písni - Dětská přání, Chovejte mě má matičko, Cib, cib, cibulěnka, Pod tím naším okénkem, A já su synek, Vyletěla holubička, Komáři se ženili, Červená modrá fiala, Tancuj, tancuj - Opakování pojmenování a používání instrum.nástrojů- bubínek, hůlky, triangel - rozlišování různých zvuků - nácvik písni - Pod naším okýnkem, Ráda, ráda, můj zlatej, Sedlák, sedlák, To je zlatý Posvícení, Hej há husy, Pletla kytku - rozlišit hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké a dlouhé,	V Tv zpěv za pochodu, na vycházkách do přírody

Rozlišovat hudební a nehupební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, délku a výšku tónu	vyšší a nižší 2.Poslechové činnosti - poslech písniček od Dády, vánoční písně a koledy - audiokazeta od Dády - CD Pec nám spadla a CD Já husárek 3.Hudebně pohybové činnosti - poslechové skladby doprovázet pohybem - tleskání do rytmu	
--	---	--

Do předmětu Hudební výchova na 1. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:- **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace, Spolupráce a soutěživost)
- **Multikulturní výchova** (Kulturní rozdíly, Lidské vztahy)

Vzdělávací oblast :	UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět :	Výtvarná výchova
Období – ročník :	1. – 10. ročník
Počet hodin :	2 hodiny týdně v každém ročníku na 1.stupni školy 1 – 6. ročník 1 hodina týdně v každém ročníku na 2.stupni školy 7. – 10. ročník
Učební texty :	

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu **Výtvarná výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova.

Výtvarná výchova je realizována ve všech ročnících a má úzkou vazbu ke všem předmětům. Přispívá ke kultivaci žáků, rozvíjí jejich estetické citění. Výtvarná výchova rozvíjí tvořivé dovednosti, dochází k poznávání různých výtvarných prostředků a technik. Výtvarné činnosti pomáhají rozvíjet zrak a motoriku žáků.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmět usměrňuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Používáme obrazový materiál, zástupné předměty či gesta pro znázornění předmětů, činností a vlastností ve výtvarné oblasti a tím vedeme žáka k porozumění jednoduchým pojmům, znakům a symbolům. Žáci provádějí přiřazování a výběr a tím se učí používat pojmy, znaky a symboly.
- Znázorňujeme názvy nástrojů, činností a barev piktogramy nebo písmem a tím vedeme žáka k poznávání základních piktogramů a tiskacích písmen.
- Fyzicky vedeme, dopomáháme nebo polohujeme žáka při manipulaci s nástroji a výtvarnými pomůckami a tím podporujeme

schopnost napodobit předvedené pohyby a činnosti.

- Upravujeme nástroje podle individuálních potřeb a možností žáka, podporujeme manipulaci a experimentování a tím vedeme žáka k používání učebních pomůcek.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- používá učební pomůcky
- dodržuje návykové stereotypy učení
- snaží se o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů:

- Dodržujeme danou strukturu výtvarných činností a tím vedeme žáka k pochopení a řešení situace na základě opakování.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- používá učební pomůcky
- dodržuje návykové stereotypy učení
- snaží se o koncentraci na učení
- se nenechá při řešení problémů odradit nezdarem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- V průběhu výtvarných činností zařazujeme jednoduchá cvičení zaměřená na rozvoj komunikačních funkcí (oslovení, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, žádosti apod.) a tím podporujeme reakci na své jméno, jednoduché pokyny a vyjádření souhlasu či nesouhlasu.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- snaží se o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáka dodržování norem a pravidel společenského chování
- zajišťujeme praktický nácvik způsobů společenského chování a připravuje žáka na chování v situacích mimo školu

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití

Kompetence pracovní:

- Výtvarnými činnostmi navozujeme nebo rozvíjíme u žáků různé úchopy. Podporujeme manipulaci s předměty a koordinaci oko – ruka.
- Používáme předměty a výtvarné pomůcky různých velikostí, tvarů a hmotnosti a tím rozvíjíme rozlišování velikostí, tvarů, manipulaci s předměty a různé druhy úchopů.
- Vysvětlením, strukturou a procesním schématem vedeme žáky k zvládnutí základních výtvarných technik a jednoduchých úkolů a tyto dovednosti uplatňujeme při práci s různými materiály a tím vedeme žáka k využití různých výtvarných technik při práci s různými materiály.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- používá učební pomůcky
- dodržuje návykové stereotypy učení
- snaží se o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru, manipulace s objekty, úchop nástrojů a předmětů.	
- používat na elementární úrovni prostředky a postupy	Úchop nástrojů a manipulace s nimi. Kresba a malba různými nástroji (houba, silný a slabý štětec, fix, tužka, pastelky, křídly, tiskátka) na různé povrchy(papír, karton, dřevo, textil). Malba prstovými barvami(obtiskování rukou, roztírání dlaní, malování prstem). Nácvik mačkání a trhání papíru. Nácvik stříhání. Nácvik lepení.	

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
	Modelování. Netradiční výtvarné postupy, různorodé netradiční materiály.	
- vnímat základní vztahy mezi barvami(barevné kontrasty) a tvary	Poznávání jednotlivých barev, zapouštění barev do sebe(do vody, klovatiny). Poznávání a malování jednotlivých tvarů. Trhání papíru, nácvik stříhání – proužky, celý papír, vystřihování po čáře, bez čáry, vystřihování tvarů. Lepení papíru a papírových kuliček na vymezenou plochu. Koláž. Navlékání natrhaného papíru na špejli. Překládání papíru. Prostorová tvorba a modelování(zpracování hmoty oběma rukama, trhání modelovací hmoty na kousky, krájení hmoty, tvarování kuliček, válečků, placek, vykrajování	
- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	Vyjádřit vjemy vybranými prostředky a postupy. Muzikomalba.	
- uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	Malování a kreslení na volné téma.	

Výstupy ŠVP	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. a 2. stupeň	
Žák by měl:	Učivo	Poznámky (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

1.stupeň Na konci 1.období základního vzdělávání by žák měl : 1. zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu 2. rozpoznávat, pojmenovat a porovnávat s pomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních 3. uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčí činnosti 2.období - uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti / mimoslovně, graficky / 2.stupeň 1. uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby 2. uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i	Seznámení žáků s bezpečností a provozním řádem výtvarné učebny - pojmenovávání pomůcek do výtvarné výchovy – pastelky, vodové a temperové barvy, štětce, kalíšky na vodu, - obtahování geometrických tvarů a jejich vybarvení. poznávání barev - papírová mozaika - vytváření základních prostorových tvarů, modelování – podle skutečného ovoce a zeleniny – kresba podle skutečné předlohy - zapouštění do vlhkého podkladu - práce s přírodním materiálem, vtiskování do vrstvy plastelíny Omalovánky - vymalování omalovánky - ilustrátoři knih pro děti - ukázka - nanášení vodových barev na rozkrojené jablko, či - rozkrojený brambor a obtisknutí na výkres, otisky hubkou, korku namočeného v latexové barvě - mačkání barevných papírů do koule, přilepení provázku na zavěšení - suchá křída - kombinovaná technika - rozfoukávání barevných skvrn - vystřihování proužků z barevného papíru a sestavení do obrazců - lepení krupice na obrys	Pastely, fixy, barevný papír, kousky látek Vodové barvy Barevné křídly Barevný papír Výtvarný projev žáků může doprovázet poslech pohádky – propojení s předmětem čtení Vycházku do přírody a co nového žáci poznali – propojení s předmětem Člověk a jeho svět Cvičení v přírodě – tělesná výchova a poznatky přenést na papír
---	---	--

prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ 3. hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s pomocí učitele	- vytrhávání z předem složeného papíru - rytí do voskového podkladu - zapouštění - tuž a vodové barvy do klovatiny - lepení z krabiček - křída do mléka - vykreslování geometrických tvarů Modelování - hnětení – váleček, koule, spojování do tvarů - keramická hlína, vykrajování, barvení vyjádření nálady - rozfoukávání barevné skvrny - pravidelné střídání pruhů svislých, vodorovných, geometrických tvarů a jiných prvků - malba temperou na předem nachystanou předlohu - vybarvování předem připravené předlohy - modelování v písku - dokreslování otisku prstů do tvaru - kresba podle předlohy, náročnějšího charakteru - volná kresba	
---	--	--

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět :	Výchova ke zdraví
Období – ročník :	2.stupeň 8. – 9. ročník
Počet hodin :	1 hodina týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Charakteristika vzdělávací oblasti :

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě. Menší část hodin se uskuteční v počítačové učebně nebo v učebně interaktivní tabule, nebo mimo budovu školy podle právě probíraného učiva .

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- Vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny
- Dětství, puberta, dospívání, tělesné změny
- Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství
- Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy
- Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví
- Režim dne
- Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním i úrazy, bezpečné způsoby chování / nemoci přenosné

pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy /, preventivní a lékařská péče, chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů / úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě /

- Relaxační techniky
- Civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní lékařská péče
- Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek
- Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti
- Bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi
- Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka z a mimořádných událostí

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2.stupně základního vzdělávání by žák měl :

- vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- chápat základní lidské potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže
- mít představu o správných stravovacích návycích a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
- uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc
- uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- mít představu o souvislostech mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
- řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů
- má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si poznatky v péči o zdraví
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)
- nenechá se odradit případným nezdarem
- vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů
- řeší známé a pakující se situace na základě nápodoby

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si poznatky v péči o zdraví
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- využívá k řešení problémů praktické činnosti a aktivity školy (projektové vyučování, škola v přírodě)

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci
- naslouchá promluvám ostatních lidí a snaží se porozumět a vhodně reagovat
- snaží se o správnou formulaci a vyjádření svých myšlenek
- dle svých sil užívá informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolím

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si poznatky v péči o zdraví
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí jednoduchým sdělením a reaguje na ně podle svých možností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu a podílí se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, či skupině
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení
- chápe potřebu spolupracovat
- vytváří si pozitivní představu sám o sobě

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si poznatky v péči o zdraví
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- má základní představu o vztazích mezi lidmi navozuje a dodržuje vztahy mezi vrstevníky
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování
- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností

- chápe základní požadavky na kvalitu životního prostředí
- vytváří si pozitivní představu sám o sobě

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si poznatky v péči o zdraví
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- má základní představu o vztazích mezi lidmi navozuje a dodržuje vztahy mezi vrstevníky

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (sešit, pracovní sešit, sběr přírodnin,..)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti v přírodě a hygienických zásad
- používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje pravidla, plní povinnosti, pokouší se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých oblastí vzdělání v rámci budoucího uplatnění
- vytváří si pozitivní představu sám o sobě

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si poznatky v péči o zdraví
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- má základní představu o vztazích mezi lidmi navozuje a dodržuje vztahy mezi vrstevníky
- má osvojeny hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností

	ČLOVĚK A ZDRAVÍ – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny Chápat základní lidské potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím Mít představu o správných stravovacích návycích a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy Zorganizovat si den a vhodně a smysluplně využívat volný čas Mít představu o souvislostech mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže Používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci Pomocí různých relaxačních technik se uvolnit, a mít dobrou náladu	• Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • Vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny • Dětství, puberta, dospívání, tělesné změny • Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství • Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy • Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví • Režim dne • Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním i • úrazy, bezpečné způsoby chování / nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy /, preventivní a lékařská péče, chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů /	Propojení se vzdělávacími oblastmi Člověk a jeho svět Návaznost na vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě / • Relaxační techniky • Civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní lékařská péče • Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti • Bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka z a mimořádných událostí	
	ČLOVĚK A ZDRAVÍ – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9.ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny Chápat základní lidské potřeby a jejich	• Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Propojení se vzdělávacím oblastí Člověk a jeho svět

naplňování ve shodě se zdravím Mít představu o správných stravovacích návycích a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy Zorganizovat si den a vhodně a smysluplně využívat volný čas Mít představu o souvislostech mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže Používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci Pomocí různých relaxačních technik se uvolnit, a mít dobrou náladu Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	• Vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny • Dětství, puberta, dospívání, tělesné změny • Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství • Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy • Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví • Režim dne • Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním i úrazy, bezpečné způsoby chování / nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy /, preventivní a lékařská péče, chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů / úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě / • Relaxační techniky • Civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní lékařská péče • Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti	Návaznost na vzdělávací oblast Člověk a zdraví
---	--	---

Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• Bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka z a mimořádných událostí	
---	--	--

Do předmětu Výchova ke zdraví na 2. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat: - **Osobnostní a sociální výchova** (**Osobnostní rozvoj** - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace, **Morální rozvoj** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

- **Multikulturní výchova** (Lidské vztahy)

- **Environmentální výchova** (Vztah člověka k prostředí)

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět :	Tělesná výchova
Období – ročník :	1. - 10. ročník
Počet hodin :	3 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Tělesná výchova je aktivně rozvíjena hybnost žáků, správné držení těla a je zvyšována celková tělesná zdatnost žáků. Zaměření musí odpovídat jejich fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifické postižení.

K osvojení potřebných dovedností a návyků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Cílem je celkové zlepšení zdravotního stavu žáků.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto vzdělávacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin.

Výchovně vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

V prvoouce rozvíjíme tyto klíčové kompetence a využíváme k tomu těchto výchovně vzdělávacích strategií :

Kompetence k učení:

- Pojmy a symboly, které odpovídají úrovni porozumění žáka(předmětová, fotografická, obrázková, psaná)zařazujeme také do

pohybových činností a tím vedeme žáka k porozumění pojmům a znakům a jejich užívání.

- Polohováním, fyzickým vedením, dopomocí a stimulací hrubé a jemné motoriky podporujeme motorické plánování a schopnost nápodoby a tím vedeme žáka k napodobování různých předvedených pohybů a činností.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- snaží se koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů:

- Používáme jednoduché pojmy a nezahlcujeme žáka množstvím informací, využíváme zrakovou podporu a tím vedeme žáka k pochopení a plnění jednoduchých příkazů.

- Dodržujeme danou strukturu tělesné výchovy a tím vedeme žáka k pochopení a řešení známé situace na základě nápodoby či opakování.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- Záměrně zařazujeme situace vedoucí ke spontánní komunikaci a tím vedeme žáka ke snaze o dorozumění se s ostatními verbálními nebo neverbálními formami komunikace.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- snaží se koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Kompetence sociální a personální:

- Prostřednictvím cvičení podporujeme vnímání jednotlivých částí těla a tím vedeme žáka k uvědomění své osoby prostřednictvím svého těla.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- snaží se koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Kompetence pracovní:

➤ Před a po tělesné výchově zařazujeme převlékání do cvičebního oblečení a tím vedeme žáka ke zvládnutí základních sebeobslužných dovedností.

➤ Navozujeme různé úchopy při manipulaci s pomůckami a tím vedeme žáka k rozlišování velikostí předmětů, úchopům a účelné manipulaci s nimi.

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- snaží se koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- <i>uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách</i>	Dechová cvičení. Cvičení pro správné držení těla, rozvíjení hrubé i jemné motoriky. Polohování s oporou, zvedání hlavy s výdrží, otáčení hlavy. Stimulace pohybu v prostoru, změny polohy. Procvičování sedu na židli, samostatného stání, správného držení těla. Chůze s oporou a bez opory, chůze po schodech.	
- <i>zaujímat správné cvičební polohy</i>	Nácvik základních cvičebních poloh(leh, otočení se, leh na břiše, sed, klek). Cvičení koordinace pohybů(chůze po lavičce, poskoky, stoj na čáře, vyhýbání se překážkám, překračování). Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifické postižení, pohybové hry.	
- <i>zvládat jednoduchá speciální cvičení</i>	Dechová cvičení. Uvolňovací cvičení. Relaxační cvičení, masáže. Pohybové hry, hry s míčem(kutálení, házení, chytání, kopání). Vnímání pocitů při cvičení.	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	Jednoduchá dechová, relaxační a uvolňovací cvičení se slovní pomocí.	

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ...	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozičku - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvílka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé pohybové aktivity

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

	- nácvik driblinku jednoruč, obouruč, hod do koše - závodivé hry v družstvech - pokus o přitahování se u žebřin - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - auto masáž svalů končetin - cviky proti kulatým záďům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce - softtenis - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny	Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
--	---	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvílka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat

[illegible]

	- relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce - softtenis - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny	
--	---	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ...	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvílka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé pohybové aktivity

	- lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici - nácvik odkopu míče - pokus o přitahování se u žebřin - leh, sed u žebřin - vis na žebřinách - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - automasáž svalů končetin - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce - softtenis - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny	Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
--	---	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná

třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ... Zdokonalovat se ve všech pohybových aktivitách	v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici - nácvik driblinku jednoruč, obouruč, hod do koše, basketbal v družstvech - závodivé hry v družstvech - nácvik odkopu míče - pokus o přitahování se u žebřin - leh, sed u žebřin - vis na žebřinách - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny	chvilka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé pohybové aktivity Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
--	--	--

	- posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým záďům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce - softtenis - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny	
--	--	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce,	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostory tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvíle pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé pohybové aktivity

dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ... Zdokonalovat se ve všech pohybových aktivitách	- umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici a v kroužku na zemi sedících žáků - nácvik odkopu míče - pokus o přitahování se u žebřin - leh, sed u žebřin - vis na žebřinách - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým záďům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle	Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
--	--	---

	- relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce - softtenis - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny	
--	---	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvílka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé složitější pohybové aktivity

hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ... Zdokonalovat se ve všech pohybových aktivitách	s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici - různé hry s míčem / na prostředního, vybíjená... / - nácvik driblinku jednoruč, obouruč, hod do koše, basketbal v družstvech - závodivé hry v družstvech - nácvik odkopu míče, kopání ve dvojici, v družstvu - pokus o přitahování se u žebřin - leh, sed u žebřin - vis na žebřinách a přitahování a zvedání nohou - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým záďům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na	Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
---	---	---

	zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce - softtenis - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny	
--	---	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvílka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ... Zdokonalovat se ve všech pohybových aktivitách	- zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / chůze s přidržováním se vozíčku - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku podle druhu tělesného postižení žáka - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici - různé hry s míčem / na prostředního, vybíjená... / - nácvik driblinku jednoruč, obouruč, hod do koše, basketbal v družstvech - závodivé hry v družstvech - nácvik odkopu míče, kopání ve dvojici, v družstvu - pokus o přitahování se u žebřin - leh, sed u žebřin - vis na žebřinách a přitahování a zvedání nohou	různé složitější pohybové aktivity Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
---	---	---

	- pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým zádkám, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce – softtenis a badminton - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny, přeskoky přes díly švédské bedny	
--	--	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TÉLESNÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvílka pro zpestření výuky a odstranění únavy

220

	nohou - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým záďům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce – softtenis a badminton - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny, přeskoky přes díly švédské bedny - nácvik držení florbalové hole, chůze s míčkem na holi, přihrávky, pokus o zapojení se při hře mezi ostatní žáky / podle druhu tělesného postižení žáka /	
--	--	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP Žák by měl	Učivo	Poznámky/ průřezová témata, mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná

třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ... Zdokonalovat se ve všech pohybových aktivitách	v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / chůze s přidržováním se vozíčku - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku podle druhu tělesného postižení žáka - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici - různé hry s míčem / na prostředního, vybíjená... / - nácvik driblinku jednoruč, obouruč, hod do koše, basketbal v družstvech - závodivé hry v družstvech - nácvik odkopu míče, kopání ve dvojici, v družstvu - pokus o přitahování se u žebřin	chvilka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé složitější pohybové aktivity Cvičení často doplňovat hudbou, propojení s Hv
--	--	---

	- leh, sed u žebřin - vis na žebřinách a přitahování a zvedání nohou - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým záďům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce – softtenis a badminton - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny, přeskoky přes díly švédské bedny - nácvik držení florbalové hole, chůze s míčkem na holi, přihrávky, pokus o zapojení se při hře mezi ostatní žáky / podle druhu tělesného postižení žáka /	
--	--	--

	ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	
	TĚLESNÁ VÝCHOVA – 10. ROČNÍK	
Výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky/ průřezová témata,

Žák by měl		mezipředmětové vztahy /
Seznámení s provozním řádem tělocvičny a třídy, kde se cvičí Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám a těšit se na cvičení, prožívat radostnou náladu Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní povely a pokyny Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů a postižení Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách Posilováním a protahováním různých svalových skupin odstraňujeme svalové napětí, dáváme podnět k odstranění svalové únavy, zkracování šlach ... Zdokonalovat se ve všech pohybových aktivitách	Poučení žáků o bezpečnosti při cvičení v tělocvičně, ve třídě a na hřišti - tělocvičný úbor a obutí - hygiena při a po cvičení - zjištění pohybových schopností a možností podle zdravotního stavu a postižení - seznámení žáků s prostorami tělocvičny, hřiště a relaxační místnosti - umět pojmenovat nebo ukázat na lavičku, žíněnku, žebřiny, míč... - chůze s pomocí chodítka nebo holí nebo s učitelem - pokus o samostatné slezení a vylezení na vozík / pokud žák jezdí na invalidním vozíku / - chůze s přidržováním se vozíčku - nácvik správného dýchání - prostná cvičení v sedě na žíněnce nebo vozíčku podle druhu tělesného postižení žáka - lezení po čtyřech jedním směrem, všemi směry - kutálení míče určeným směrem - nácvik úchopu míče do náruče - pokus o házení míče ve dvojici - hod na cíl s malým míčkem, hod na cíl s velkým míčem - různé hry s míčem / na prostředního, vybíjená... / - nácvik odkopu míče, kopání ve dvojici, v družstvu - nácvik driblinku jednoruč, obouruč, hod do	Pohybová činnost ve třídě jako tělovýchovná chvilka pro zpestření výuky a odstranění únavy Na přírodovědných vycházkách nacvičovat různé složitější pohybové aktivity Cvičení často doplňovat hudbou, propojení

	koše, basketbal v družstvech - závodivé hry v družstvech - pokus o přitahování se u žebřin - leh, sed u žebřin - vis na žebřinách a přitahování a zvedání nohou - pokus o chůzi u žebřin - protahovací cvičení - horní i dolní končetiny - posilování svalů na horních i dolních končetinách - posilování svalů dna pánve - posilování svalů meziprstních na nohou - cviky proti kulatým zádům, proti ploché noze, proti ochabování svalstva celého těla, na zlepšování nálady, lepší soustředěnost - automasáž svalů končetin a na chodidle - relaxace při relaxační hudbě - přelézání spojených laviček - nácvik klouzavého pohybu - pokus o pinkání na pálce stolního tenisu a pinkání na pálce – softtenis a badminton - podlézání pod kozou, lezení mezi díly švédské bedny, přeskoky přes díly švédské bedny - nácvik držení florbalové hole, chůze s míčkem na holi, přihrávky, pokus o zapojení se při hře mezi ostatní žáky / podle druhu tělesného postižení žáka /	s Hv
--	--	------

Do předmětu Tělesná výchova na 1. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat: - **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj** - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** – Mezilidské vztahy, Spolupráce a soutěživost, **Morální rozvoj** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

- **Multikulturní výchova** (Lidské vztahy)

Do předmětu Tělesná výchova na 2. stupni jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat: - **Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj** - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, **Sociální rozvoj** – Mezilidské vztahy, Spolupráce a soutěživost, **Morální rozvoj** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika)

- **Multikulturní výchova** (Lidské vztahy)

- **Environmentální výchova** (Vztah člověka k prostředí)

5.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět :	PRACOVNÍ VÝCHOVA
Období – ročník :	1.stupeň– 1. – 6. ročník 1.stupeň – 7.-10.ročník
Počet hodin :	1., 2. a 4.ročník –4 hodiny týdně 3. ročníku – 3 hodiny týdně, 5., 6. -ročník – 5 hodin týdně 7., - 10. ročník- 6 hodin týdně
Učební texty :	

Charakteristika předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Pracovní výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní výchova na základní škole speciální patří mezi stěžejní předměty. Obsahem a zaměřením jsou žáci vedeni k rozvíjení a naplnění klíčových kompetencí, k naplnění stanovených priorit školy, zejména priority samostatnosti, práce a smysluplnosti učení. Vyučovací předmět Pracovní výchova souvisí a prolíná všemi ostatními předměty (výroba jednoduchých pomůcek, zvládání jednoduchých pracovních úkonů v rámci činností, projekty) se zaměřením na využití naučeného v praktickém životě.

Vyučování probíhá v blocích ve druhé části vyučovacího dopoledne, nebo jako vyučovací hodina, a to ve třídě, na školní zahradě, ve cvičné kuchyni a výjimečně ve školní dílně.

Charakteristika předmětu - 2. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu Pracovní výchova na 2. stupni navazuje na získané pracovní znalosti, návyky a dovednosti z 1. stupně, patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní výchova na základní škole speciální patří mezi stěžejní předměty. Obsahem a zaměřením jsou

žáci vedeni k rozvíjení a naplnění klíčových kompetencí, k naplnění stanovených priorit školy, zejména priority samostatnosti, práce a smysluplnosti učení. Vyučovací předmět Pracovní výchova souvisí a prolíná všemi ostatními předměty (výroba jednoduchých pomůcek, zvládání jednoduchých pracovních úkonů v rámci činností, projekty) se zaměřením na využití naučeného v praktickém životě.

Časová dotace vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících činí:

- 7.ročník - 5 hodin týdně
- 8.-9.ročník – 7 hodin týdně
- 10. ročník - 9 hodin týdně

Vyučování probíhá jako vyučovací hodina nebo v blocích ve druhé části vyučovacího dopoledne a v odpoledním vyučování, a to ve třídě, v kuchyňce, na školní zahradě, nebo ve školní dílně. Některé hodiny probíhají v rámci integrace s žáky ze základní školy praktické.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- Zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- Rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- Překonávání obtíží a dokončování pracovních úkonů
- Práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- Osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- Porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- Poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- Dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Očekávané výstupy předmětu

SEBEOBSLUHA

1.stupeň

Na konci **1.období** základního vzdělávání by žák měl :

- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- zvládnout oblékání a svlékání oděvu

2.období

- zvládnout skládání a uložení oděvu, obouvání
- pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1.období

- třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracovat podle slovního návodu

2.období

- pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů
- využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic
- udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

1.období

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2.období

- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracovat podle slovního návodu, předlohy
- spojovat a rozpojovat jednoduché předměty
- udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1.období

- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- pečovat o nenáročnou rostlinu v bytě a na zahradě
- používat lehké zahradní náčiní

2.období

- znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřovat a pěstovat nenáročnou pokojovou a venkovní rostlinu
- volit podle pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní
- vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

1.období

- upravit stůl pro jednoduché stolování
- připravit jednoduchý pokrm
- vhodně se chovat při stolování
- orientovat se v základním vybavení kuchyně
- zvládat drobné úklidové práce

2.období

- znát základní vybavení kuchyně
- připravit jednoduché pohoštění

- uplatňovat zásady správné výživy
- dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- zvládat práce s jednoduchými kuchyňskými nástroji
- vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě
- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti

2.stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

1. rozlišovat různé druhy materiálů
2. získat základní znalosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
3. orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech
4. vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky
5. dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

1. sestavit podle návodu , plánu jednoduchý model
2. zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi
3. provádět údržbu jednoduchých předmětů
4. dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1. volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
2. pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě
3. znát základní zásady pěstování zeleniny
4. používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě
5. znát běžné druhy ovoce
6. seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin
7. vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

8. dodržovat obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

1. zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
2. používat vhodné prostředky při práci v domácnosti
3. používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče
4. připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami správné výživy
5. dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu
6. seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin
7. dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými předměty

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků, a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku.

V 9. a 10. ročníku lze podle schopností žáků zařadit předprofesní přípravu. Její zaměření závisí na místních podmínkách a možnostech školy.

Vzdělávací oblast je rozdělena na tematické okruhy:

- SEBEOBSLUHA
- PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
- PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ
- PĚSTITELSKÉ PRÁCE
- PRÁCE V DOMÁCNOSTI
- PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňujeme individuální přístup při práci s žákem
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- k osvojování učiva využíváme hry, názorné demonstrace
- vysvětlujeme významy neznámých výrazů

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získání nových poznatků
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- s využitím názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáka k rozpoznání nebezpečí a zafixování si správného jednání
- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- učíme žáka zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla)
- podněcuje žáka k samostatnému vyřešení úkolů
- motivuje žáka k řešení jednoduchých problémů praktického života (navádění, krokování)
- využívá k řešení problémů pro žáka praktické aktivity školy (projektové dny, škola v přírodě, různé akce školy)
- vede žáka k samostatnému řešení standardní situace

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechá se při řešení problémů odradit nezdarem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporou přátelských vztahů ve třídě se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
- podněcujeme žáka ke skupinové práci

- žáci se musí naučit požádat o pomoc nejen učitele, ale i pracovně šikovnějšího spolužáka

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- chápe jednoduché, běžné užívané texty, záznamy a obrazové materiály

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k dodržování stanovených pravidel chování vzájemného soužití ve škole i mimo školu
- pozitivním hodnocením upevňujeme žákovo kladné sebehodnocení
- motivuje žáka k žádoucím chování a respektování pravidel chování
- posiluje sebevědomí žáka a vyzvedávání jeho kladných vlastností
- pomáhá žákovi eliminovat nežádoucí chování
- posiluje u žáka sebeovládání v různých situacích

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- má základní představu o vztazích mezi lidmi
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému zacházení s přírodními zdroji, školními pomůckami, pracovním náradím a náčiním, vybavením třídy a školních pracoven
- v praktických situacích učíme žáka rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností

- má základní představu o vztazích mezi lidmi
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách

Kompetence pracovní

- formujeme pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce (výrobky, sešity, výpěstky ze zahrady...)
- důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti ve třídě, školních pracovnách, dílně...

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 1. OBDOBÍ – 1.- 6.ROČNÍK

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
Sebeobsluha		
by žák měl : - pokusit se zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - snažit se zvládnout oblékání a svlékání oděvu - zvládnout skládání a uložení oděvu, obouvání - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	Základní hygienické návyky a osobní hygiena Svlékání a oblékání oděvu, skládání a ukládání na místo Běžná údržba oděvu Péče o osobní věci a jejich šetření	
Práce s drobným materiálem		
- třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu	Různé drobné materiály a jejich užití / přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, fólie... Pracovní pomůcky a nástroje a jejich využití Jednoduché pracovní operace, organizace práce Lidové zvyky, tradice a řemesla	
Práce montážní a demontážní		
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi · provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracovat podle slovního návodu, předlohy - spojovat a rozpojovat jednoduché předměty	Stavebnice, prostorové a sestavování jednoduchých modelů Práce podle slovního návodu Montáž a demontáž jednoduchých předmětů	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce		
Pěstitelské práce		
- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pečovat o nenáročné rostliny v bytě a na zahradě - používat lehké zahradní náčiní - znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové a venkovní rostliny - volit podle pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní - vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin Pěstování rostlin na zahradě – školním pozemku – zelenina , okrasné rostliny Pokojové rostliny a celoroční péče o ně Zásady bezpečnosti při práci s rostlinami	
- upravit stůl pro jednoduché stolování - připravit jednoduchý pokrm - vhodně se chovat při stolování - orientovat se v základním vybavení kuchyně - zvládat drobné úklidové práce - znát základní vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění	Práce v domácnosti Pomoc při drobných poraněních Základní vybavení kuchyně Potraviny – nákup, výběr potravin, které splňují zásady správné výživy a jejich hygienické a bezpečné skladování Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného a bezpečného stolování	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- uplatňovat zásady správné výživy - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - zvládat práce s jednoduchými kuchyňskými nástroji - vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	Práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost zacházení s ním Drobné úklidové práce, mytí nádobí, podlahy, utírání prachu	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. OBDOBÍ – 7.- 10. ROČNÍK

Výstupy ŠVP	Člověk a svět práce – 7.-10. ročník Učivo	Poznámky (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák by měl: 1.rozlišovat různé druhy materiálů 2.získat základní znalosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech 3.orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech 4.vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky 5.dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy, materiály, vlastnosti a užití v praxi – dřevo, kov, plast Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Řemesla a tradice Základní dovednosti ručních prací	

při práci s nástroji a náradím 1. sestavit podle návodu , plánu jednoduchý model 2. zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi 3. provádět údržbu jednoduchých předmětů 4. dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy 1. volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 2. pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě 3. znát základní zásady pěstování zeleniny 4. používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě 5. znát běžné druhy ovoce 6. seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin 7. vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 8. dodržovat obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě 1. zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti 2. používat vhodné prostředky při práci v	PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Stavebnice – konstrukční, sestavování podle jednoduchých modelů Práce s jednoduchou předlohou PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy, výživa rostlin Pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování a konzervování Okrasné a pokojové květiny, využití květin v exteriéru, aranžování a jednoduchá vazba Různé druhy ovoce, pěstování, skladování a význam pro zdraví člověka, zdravá výživa Léčivé a jedovaté rostliny, alergie Chov zvířat v domácnosti, bezpečnost při něm a správné a bezpečné chování se při styku se zvířaty PRÁCE V DOMÁCNOSTI Údržba a úklid v domácnosti, úklidové prostředky, postupy a bezpečnost při styku s čisticími	
--	--	--

domácnosti 3. používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče 4. připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami správné výživy 5. dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu 6. seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin 7. dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými předměty	prostředky, údržba oděvů a textilií, postupy ,elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání a ochrana a údržba, bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Kuchyně a její základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Skupiny potravin, způsob konzervace Příprava a úprava jednoduchých pokrmů za studena a tepelná úprava, nápoje Zásady zdravé výživy, pitný režim Úprava stolu, stolování, jednoduché prostírání, chování u stolu, zdobné prvky a květiny na stole, prostírání při slavnostních příležitostech	
---	--	--

DÍL II

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

6. Charakteristika školního vzdělávacího programu pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Zaměření školy

- na poskytování komplexní speciálně pedagogické péče
- na individuální přístup k jednotlivým dětem
- na preferování sebeobslužných činností a dosažení maximální možné míry samostatnosti
- na porozumění a komunikaci
- na rozvoj sociálních dovedností
- na úzkou spolupráci s rodinou
- na týmovou práci pedagogů a spolupráci s odborníky ze SPC
- na vytvoření příjemného a bezpečného prostředí pro děti, pedagogy i rodiče

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Žáci jsou do školy zařazeni na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením. Důvodem zařazení těchto žáků do speciální školy je rozsah a závažnost jejich postižení.

Školní vzdělávací program je vypracován pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Umožňuje individuální přístup ke každému žákovi podle jeho specifických vzdělávacích potřeb a umožňuje tak optimální rozvoj jeho elementárních vědomostí, komunikačních a sociálních dovedností, pohybové samostatnosti, základních sebeobslužných dovedností a tím získání určité míry samostatnosti v závislosti na druhu a stupni postižení.

Priority školy pro žáky s těžkým MP :

- uplatňovat individuální přístup k žákům v závislosti na druhu jejich postižení
- vytvářet podmínky pro rozvoj samostatnosti žáků
- vytvářet podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností s využitím systémů augmentativní a alternativní komunikace
- rozvíjet sociální dovednosti, posilovat sociálně vhodné chování a eliminovat sociálně nevhodné chování, vytvářet adekvátní vztahy žáků k blízkým osobám
- vytvářet a rozvíjet sebeobslužné a hygienické návyky
- rozvíjet vnímání, pozornost a poznání v maximální možné míře
- rozvíjením klíčových kompetencí posilovat celkovou osobnost žáků

Speciálně pedagogická péče je nedílnou součástí celého výchovně vzdělávacího procesu. Vzhledem k závažnosti postižení žáků je nezbytnou součástí vyučování užívání speciálních metod a postupů a využívání speciálních a kompenzačních pomůcek.

Ve výchovně vzdělávacím procesu využíváme pedagogicko-psychologických služeb a asistenty pedagoga.

Žáci, u nichž je verbální komunikace možná jen v omezené míře nebo zcela nemožná, využívají systémy augmentativní a alternativní komunikace.

Využíváme dva hlavní typy systémů *augmentativní a alternativní komunikace* - bez pomůcek a s pomůckami. Systémy bez pomůcek nevyžadují žádné vybavení a zahrnují oční kontakt, mimiku, gesta, řeč těla a manuální znaky. Systémy s pomůckami k dorozumívání používají trojrozměrné předměty, fotografie, obrázky, piktogramy, vhodné počítačové programy. ve spolupráci s logopedem, při výuce ji uplatňují i ostatní vyučující.

Žákům se souběžným postižením více vadami je nabízena speciálně pedagogická péče podle typu postižení. Těžké mentální postižení je spojeno s narušením komunikačních schopností, proto je žákům nabízena individuální logopedická péče. Pro žáky se zrakovým postižením je určena smyslová stimulace, žáci s různým typem tělesného postižení jsou zařazováni do rehabilitační tělesné výchovy. Specializovaná péče je věnována žákům s poruchou autistického spektra a žákům se sluchovým postižením.

Jako doplňkové terapie jsou žáků nabízeny canisterapie - polohování a relaxace dítěte na psu. Cílem je navození příjemných pocitů, relaxace, zklidnění, zahřátí končetin a tím uvolnění svalových spasmů. Cílem je rozvíjení pohybových, pracovních a komunikačních dovedností žáka, rozumových citových schopností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které vedou k naplnění vzdělávacích cílů a tím k utváření klíčových kompetencí. Snažíme se o dosažení elementárních klíčových kompetencí na úrovni, která je pro žáky dosažitelná, zejména o maximální možnou míru samostatnosti a o přenesení nacvičených dovedností do praktického života. Elementárních klíčových kompetencí žáci dosahují s různou mírou dopomoci druhé osoby. Tyto kompetence jsou rozvíjeny po celou dobu školní docházky. **Důraz je kladen zejména na kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní.** Postupy, metody a formy jsou voleny s přihlédnutím na stupeň a druh postižení žáků a s ohledem na aktuální zdravotní a psychický stav. Je důsledně uplatňován individuální přístup k jednotlivým žákům.

Nacvičované dovednosti jsou denně procvičovány a opakovány tak, aby došlo k jejich upevnění. Žáci jsou k činnosti vhodně motivováni. Nácvik dovedností probíhá po jednotlivých krocích tak, aby byla rozvíjena soustředěnost a koncentrace na danou činnost. Jsou pravidelně střídány činnosti pracovní a relaxační. Hodnocení probíhá v průběhu činnosti po jednotlivých krocích, je vyzdvížena pozitivní stránka tak, aby žáci byli motivováni do další činnosti. U žáků s poruchou autistického spektra jsou respektovány zásady metodiky strukturovaného učení.

Klíčové kompetence :

1) Kompetence k učení

Žák : - rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat

- pozná a rozlišuje základní piktogramy
- pozná tiskací písmena
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k osvojení základních pojmů a elementárních dovedností, vedeme žáky k aktivnímu používání známých symbolů a znaků
- vedeme žáky k rozlišování základních prostředků alternativních komunikačních systémů a k jejich aktivnímu používání

- snažíme se u žáků rozvíjet takové schopnosti, pomocí kterých si budou schopni osvojit tvary hůlkového písma
- vedeme žáky k napodobování předvedených pohybů a činností
- umožňujeme žákům aktivní používání učebních pomůcek

2) Kompetence k řešení problémů

Žák : - řeší známé situace na základě nápodoby či opakování

- chápe a plní jednoduché příkazy
- vytváříme podmínky pro řešení známých situací na základě opakování a nápodoby
- vedeme žáky k požádání o pomoc v situaci, kterou neumí zvládnout samostatně
- zadáváme žákům jednoduché pokyny a dbáme na jejich splnění
- orientuje se v okolním prostředí
- orientuje se v časovém režimu dne
- překonává pocity strachu

Výchovné a vzdělávací strategie

- vytváříme podmínky pro řešení známých situací na základě opakování a nápodoby
- vedeme žáky k požádání o pomoc v situaci, kterou neumí zvládnout samostatně
- zadáváme žákům jednoduché pokyny a dbáme na jejich splnění
- usilujeme o to, aby se žáci orientovali ve známém prostředí
- umožňujeme žákům orientovat se v čase s využitím názorných pomůcek (typy režimů dne)
- vytváříme podmínky pro překonávání pocitů strachu žáků

3) Kompetence komunikativní

Žák : - poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami

- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

Výchovné a vzdělávací strategie :

- vedeme žáky k rozpoznávání známých osob
- podporujeme žáky při dorozumívání a navazování přátelských vztahů s druhými osobami s využitím verbální komunikace i pomocí alternativních a augmentativních forem komunikace
- nacvičujeme adekvátní reakci na oslovení a vedeme žáky k tomu, aby si pamatovali své jméno
- rozvíjíme receptivní složku řeči a vedeme žáky ke správným reakcím na jednoduché pokyny
- snažíme se žáky vést k vyjádření jejich postojů (souhlasu a nesouhlasu)
- motivujeme žáky ke komunikaci a k vyjádření jejich potřeb, pocitů a nálad verbálně nebo pomocí alternativních a augmentativních forem komunikace
- vytváříme situace k nácviku sociálních konvencí (pozdrav), dbáme na jejich dodržování

4) Kompetence sociální a personální

Žák : - uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla

- zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec - dívka, muž - žena)
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím

- spolupracuje se svými

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k uvědomování si své osoby prostřednictvím svého těla
- vytváříme podmínky pro poznání členů rodiny a osob z nejbližšího okolí žáků
- vedeme žáky rozlišování osob různého pohlaví (chlapec – dívka)
- podporujeme navazování přátelských vztahů s druhými osobami a dorozumívání s nimi adekvátním způsobem
- posilujeme schopnost tolerovat blízkost jiných lidí, být v kolektivu, navazovat sociální kontakt, adekvátním způsobem a spolupracovat s ostatními
- posilujeme sociálně vhodné chování žáků a snažíme se o eliminaci problémového chování
- posilujeme pozitivní vztahy ke známým osobám a vedeme žáky k adekvátnímu chování k neznámým osobám (zdrženlivost)

5) Kompetence pracovní

- Žák:
- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
 - poznává a používá předměty denní potřeby
 - rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
 - využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
 - podílí se na jednoduchých praktických činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k udržování osobní čistoty a ke zvládnutí základů osobní hygieny a nejjednodušších sebeobslužných úkonů
- vedeme žáky k poznávání, rozlišování a používání předmětů denní potřeby
- seznamujeme žáky s předměty různé velikosti, tvaru, z různých materiálů a podporujeme jejich účelnou manipulaci s těmito předměty
- umožňujeme žákům seznámit se s jednoduchými pracovními technikami při práci s různými druhy materiálů
- umožňujeme žákům podílet se na jednoduchých praktických činnostech

7.UČEBNÍ OSNOVY – DÍL II

7.1 Rozumová výchova

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A KOMUNIKACE
Vyučovací předmět :	Rozumová výchova
Období – ročník :	1.- 10. ročník
Počet hodin :	3 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace integrací vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů Rozumová výchova a Řečová výchova. Rozumová výchova je vyučována jako samostatný předmět, úzce však souvisí a prolíná všemi vyučovacími předměty.

Týdenní hodinová dotace je 5 hodin v 1. - 10. ročníku.

Předmět je vyučován v kmenové třídě a v pracovně speciálního pedagoga - logopeda. Výuka probíhá v blocích i jako samostatná vyučovací hodina (45 minut). Základní metodou používanou ve výchovně vzdělávací práci je metoda názoru. Při výchovně vzdělávacím procesu využíváme všech dostupných pomůcek, využíváme i názorné praktické předměty z běžného sociálního prostředí.

Obsah předmětu je rozdělen na tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností
- Rozvíjení komunikačních dovedností

Všechny tematické okruhy se vzájemně prolínají a doplňují. Zejména okruh Rozvíjení komunikačních dovedností prolíná nejen všemi okruhy rozumové výchovy, ale i všemi vyučovacími předměty. Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu v souladu s hodnotícím řádem školy. V rámci časové dotace rozumové výchovy probíhá speciálně pedagogická péče – individuální logopedická péče u žáků, kteří jsou do ní zařazeni. Do individuální logopedické péče jsou žáci zařazeni na základě doporučení speciálního pedagoga - logopeda. Individuální logopedická péče probíhá v pracovně speciálního pedagoga - logopeda. Týdenní časová dotace individuální logopedické péče pro

jednotlivé žáky je upravena podle individuálních potřeb a zdravotního stavu žáka a s ohledem na organizační možnosti školy. Individuální logopedická péče je hodnocena v rámci rozumové výchovy. U žáků s poruchou autistického spektra jsou respektovány zásady metodiky strukturovaného učení. U žáků se sluchovým postižením jsou dodržovány základní pravidla komunikace se sluchově postiženými.

Charakteristika předmětu

V předmětu **Rozumová výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace oboru Rozumová výchova a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět oboru Smyslová výchova.

Obsah vyučovacího předmětu **Rozumová výchova** je rozdělen na tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Rozumové výchově je snaha o dosažení a rozvíjení rozumových schopností žáků na optimální možné úrovni.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností a rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- rozvíjení řečových schopností, případně osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace
- osvojení základů orientace
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní hůlkového písma

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

Výuka Rozumové výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Kompetence k učení:

Prostřednictvím přiřazování, třídění a výběru vedeme žáka k porozumění pojmům, znakům a symbolům.

Využíváme strukturované úkoly, názorné pomůcky, makety, činnosti učení, globální čtení, sociální čtení a počty.

Kompetence k řešení problémů:

Pro každého žáka vytváříme strukturovaný režim v takové symbolické podobě, která odpovídá jeho stupni porozumění a tím podporujeme jeho časovou orientaci. Využíváme různé rituály pro zahájení a ukončení činnosti.

Kompetence komunikativní:

Zařazujeme nabídku (výběr) různých pracovních činností, nebo materiálů a tím podporujeme vyjadřování souhlasu a nesouhlasu.

Kompetence sociální a personální:

Vytváříme stopy v různých materiálech, otiskujeme části těla a tím vedeme žáka k uvědomění si své osoby prostřednictvím svého těla.

Kompetence pracovní:

Orofaciální terapií ovlivňujeme příjem a zpracování potravy, polohováním a uvolňováním spasticky končetin podporujeme aktivní pohyb a tím vedeme žáka ke spolupráci při úkonech sebeobsluhy a osobní hygieny.

Zařazujeme třídění, ukládání do krabic a řazení přírodnin, hraček, maket a tím vedeme žáka k rozlišování předmětů různých velikostí a tvarů, uchopování a účelné manipulaci.

Seznamujeme žáky se základy manipulace s modelovacími hmotami a papírem a tím vedeme žáka k využívání různých pracovních technik při práci s různým materiálem.

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
Rozvíjení poznávacích činností		
- <i>poznat různé podněty a reagovat na ně</i>	Senzomotorika – vnitřní vnímání Psychomotorika – vnímání okolního prostředí	
- <i>poznat a případně pojmenovat základní části svého těla, základní druha ovoce a zeleniny, oblečení, hračky, zvířata, dopravní prostředky nebo rostliny</i>	Poznávání, případně pojmenování (nebo označení pomocí AAK) základních částí těla, základních druhů ovoce a zeleniny, oblečení, zvířat, dopravních prostředků nebo rostlin ve skutečnosti, na modelech nebo obrázcích. Vycházky do okolí – obchody doprava, rostliny	
- <i>poznat geometrické tvary</i>	Poznávání a přiřazování základních geometrických tvarů – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník. Skládání obrázků z geom. tvarů na předlohu. Pracovní listy – vybarvování geom. tvarů	
- <i>reagovat na oslovení jménem, znát své jméno, rozumět pojmu „já“</i>	Poznávání sebe sama v zrcadle a na fotografii. Komunikační hry s oslovením.	
- <i>orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor</i> - <i>rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu</i> - <i>poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a seboobslužné činnosti</i>	Nácvik orientace v prostorách školy a v blízkém okolí. Nácvik orientace v čase Strukturovaný denní režim Sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky. Poznávání a aktivní označení (verbálně nebo AAK) předmětů denní potřeby. Přiřazování předmětů denní potřeby k činnosti. Péče o zdraví, zdraví a nemoc.	

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
- vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své potřeby nebo pocity, dle možnosti upozornit na zdravotní potíže	Uvědomování si vlastního těla a svých potřeb. Nácvik vyjadřování svých potřeb přijatelným způsobem.	
- znát členy své rodiny	Rodina, členové širší rodiny, jména členů rodiny.	
- vnímat různé podněty a reagovat na ně	Rozvíjení smyslového vnímání, senzomotorika	
- řadit a třídit předměty či obrázky podle zadanych kritérií	Třídění a řazení předmětů nebo obrázků podle různých kritérií. Námětové hry – výběr potřebných pomůcek. Rozlišování pojmů: malý-velký...	
- rozeznat roční období podle základních znaků	Pozorování přírody v ročních obdobích.	

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
Rozvíjení logického myšlení a paměti		
- koncentrovat se na určitou činnost	Manipulační činnosti. Poslech básně, písně, krátkého vyprávění(pohádka).	
- rozlišovat velikosti a tvary předmětů, dvojic obrázků	Třídění a přiřazování předmětů podle různých znaků. Přiřazování dvojic obrázků. Syntetické činnosti – půlené obrázky. Jednoduché puzzle, poznávání neúplných obrázků	
- orientovat se na řádku, stránce, sloupce	Práce s denním režimem. Grafická cvičení. Manipulace na pracovní desce, magnetické tabuli. Manipulační hry:dej před, za, vedle...	

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
- <i>přiřazovat vybrané číslice k počtu prvků a naopak</i>	Představa počtu, číselná řada. Přiřazování, třídění a poznávání číslic. Posloupnost číslic. Přiřazování počtu k číslici a naopak. Sociální počty.	
- <i>zvládnout složení dějových obrázků</i>	Řazení dvou obrázků. Pojmy:nejdříve, potom. Běžné denní činnosti, pohádka. Cvičení zrakové a sluchové paměti	

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
Rozvíjení grafických schopností		
- <i>uchopit a podržet daný předmět</i>	Rozvíjení hrubé a jemné motoriky, cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů, manipulační činnosti s nimi.	
- <i>uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní</i>	Cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů, manipulační činnost s předměty. Špetkový nebo kompenzační úchop – tužka, štětec, fix	
- <i>nakreslit různé druhy čar</i>	Uvolňovací cvičení ramenního a loketního kloubu, zápěstí a prstů. Kreslení na svislou a vodorovnou plochu. Kreslení různým materiálem.	

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
	Klubíčko, čáry, spojování dvou bodů, horní a dolní oblouk	
- <i>poznat grafickou podobu některých písmen</i>	Písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen. Řazení písmen po sobě	
- <i>napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic</i>	Písmena – hůlkové písmo, číslice. Psaní vlastního jména (obtah, spojování bodů). Psaní na řádek.	

7.2 KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A KOMUNIKACE
Vyučovací předmět :	Řečová výchova
Období – ročník :	1. – 10. ročník
Počet hodin :	2 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Komunikace** obsahově odpovídá vzdělávacímu oboru **Řečová výchova** a zahrnuje verbální i neverbální komunikaci. V rámci disponibilních hodin je posílená časová dotace některých předmětů, nebo jsou zde zařazeny předměty speciálně pedagogické péče (IVP, alternativní a augmentativní komunikace, zraková stimulace, canisterapie). Jejich konkretizace je uvedena v IVP s ohledem na individuální potřeby žáků. Výuka probíhá formou vyučovacích bloků, ve kterých je sdruženo více předmětů v poměru, který odpovídá časové dotaci předmětů pro jednotlivé ročníky. Režim dne obsahuje pravidelné střídání výuky a odpočinku či hry. Některé činnosti probíhají ve skupině a jiné jako individuální výuka.

IVP umožňujeme úpravu týdenní časové dotace podle individuálních potřeb a zdravotního stavu žáků.

Charakteristika předmětu

V předmětu **Komunikace** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace, oboru Řečová výchova, tematického okruhu Rozvíjení komunikačních dovedností a dále část obsahu vzdělávacího oboru Rozumová výchova, tematického okruhu Rozvíjení poznávacích schopností a Rozvíjení logického myšlení a paměti.

Komunikace je realizována ve všech ročnících a je nedílnou součástí všech vyučovacích předmětů. Komunikace umožňuje žákům vytvořit si funkční dorozumívací systém. Rozvíjí slovní zásobu, verbální a neverbální komunikační dovednosti, které ovlivňují rozvoj poznávacích, citových a volných vlastností. Žáci, kteří nemohou využít verbální komunikaci, používají pro komunikaci systémy alternativní a augmentativní

komunikace. Tato systémy napomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívat se s okolím, vyjadřovat své potřeby a přání, reagovat na podněty. Využití netradičních sociálních metod a technik umožňuje žákům přístup ke vzdělání a jeho zvládnutí v rámci individuálních možností.

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- rozvíjení řečových schopností, případně rozvíjení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace
- rozvíjení poznávacích schopností

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka komunikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

- Zařazujeme smyslové hry, didaktické hry pro rozvoj paměti a porozumění řeči a komunikační pomůcky upravujeme podle individuální úrovně žáka a tím vedeme žáka k porozumění jednoduchých pojmů, znaků, symbolů a jejich aktivnímu používání.
- Využíváme metod AAK a sociálního čtení a tím se žák učí poznávat a rozlišovat základní piktogramy.
- Zařazujeme cvičení motoriky mluvidel a mimiky a používáme jednoduchá gesta a tím vedeme žáka k napodobování předvedených pohybů a činností.

Kompetence k řešení problémů

- Cyklicky zařazujeme jazykové hry a komunikační situace a naučené komunikační dovednosti a vzorce chování přenášíme do jiných prostředí a tím se žák učí řešit známé situace na základě napodoby či opakování.
- Žáka nezahlcujeme množstvím informací, používáme krátké věty podpořené gestem nebo obrázkem a tím se žák učí chápat a plnit jednoduché příkazy.

Kompetence komunikativní

- Zařazujeme ranní komunikační kruhy, kde se žák učí pozdravit a vhodně reagovat na pozdrav i další prvky sociální komunikace a tím vedeme žáka k reakci na jméno, poznávání známých osob a k dorozumívání se s nimi.
- Dodržujeme stejnou strukturu pokynů a využíváme zrakovou podporu hlasového projevu pro lepší porozumění a u nejtěžších postižení využíváme nesymbolickou komunikaci a tím se žák učí reagovat na jednoduché pokyny.

- Nacvičujeme různé funkce komunikace a tím se žák učí vyjadřovat své potřeby, pocity, nálady, souhlas a nesouhlas.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme dechová, rezonanční a fonační cvičení pro podporu hlasového projevu a tím se žák učí uvědomovat si svoji osobu prostřednictvím svého těla.
- Zařazujeme nejen individuální, ale i skupinové aktivity a tím se žák učí reagovat na své spolužáky i učitele.
- Nacvičené funkce komunikace si žáci upevňují při návštěvě divadla, na výletě a tím vedeme žáky k navazování kontaktu a adekvátnímu dorozumívání se s okolím.

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	Nácvik neverbálních dovedností - cvičení zrakové a sluchové pozornosti - napodobování klasů zvířat - střídání (já – ty) - oční kontakt Dovednosti nesymbolické komunikace (uvědomování si, sociální interakce, fyzická interakce, kombinovaná interakce). Průzkumné a senzomotorické hry	
- znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	Komunikační a pohybové hry s využitím oslovení. Rytmizace a melodizace jmen. Hry - na jukanou, na schovávanou.	
- znát jména nejbližších osob, spolužáků a učitelů, rozumět jednoduchým verbálním pokynům (popř. doplněných	Poznávání symbolických zvuků a slov(bum, tu, ššš, zvuky zvířat).	

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
AAK)	Každodenní činnosti provázené ustáleným komentářem. Symbolické a kooperativní hry. Rozšiřování pasivní slovní zásoby. Plnění jednoduchých příkazů s využitím jmen nejbližších osob a spolužáků(běž, dones, podej, vezmi..). Senzomotorické a psychomotorické hry(poznávání nejbližších osob. Rozvoj zrakové a sluchové paměti. Hry na rozlišování výrazu obličeje a gest(vyjadřování pocitů, chápání pocitů, chápání neverbální komunikace). Krátké příběhy s přiřazováním emocí jednotlivým postavám.	
- <i>umět pozdravit a poděkovat, podle schopností oslovovat své spolužáky a učitele jménem, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělit svá přání a potřeby.</i>	Hry a denní fázová cvičení na pochopení a používání sociálních slov a oslovení spolužáků a učitelů(oslovení, pozdrav, prosím, děkuji, ano, ne, ještě, znovu)verbálně či pomocí AAK. Modelové situace pro vyjadřování přání a potřeb – veškeré činnosti během dne, hry ne obchod... Transfer naučených dovedností do praktického života. Podpora dalších funkcí komunikace(odmítnutí, žádání informací, sdělení informací...)	
- <i>snažit se o správné dýchání</i> - <i>využívat komunikační počítačové hry</i>	Pasivní a aktivní dechová cvičení, foukání. Aromaterapie. Nácvik a hra pro udržení ústního závěru. Nácvik smrkání. Kinetické hry na rozvoj jemné motoriky. Nácvik a procvičování alternativního ovládání PC komunikačních programů.	

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

Dílčí výstupy Žák by měl	Učivo	Poznámky
	Práce s PC programy	

7.3 Smyslová výchova

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět :	Smyslová výchova
Období – ročník :	1. – 10. ročník
Počet hodin :	4 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Charakteristika předmětu

V předmětu **Smyslová výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, oboru Smyslová výchova.

Smyslová výchova je realizována ve všech ročnících a má velmi úzkou vazbu ke všem předmětům. prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládnutí jejich vzdělávacích obsahů.

Smyslová výchova rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátory a jejich funkce., které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů.

Smyslová výchova rozvíjí zrakové, sluchové, chuťové, čichové a hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci prostřednictvím systematického procvičování v konkrétních situacích.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání

- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

Výuka Smyslové výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Kompetence k učení :

- Používáme multisenzorický přístup pokud možno u všech činností a tím vedeme žáka k lepšímu porozumění jednoduchým pojmům, znakům a symbolům.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- pozná a rozlišuje základní piktogramy
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti

Kompetence komunikativní:

- Používáme alternativní komunikaci s vizuální podporou a tím vedeme žáka k reakci na jednoduché pokyny, vyjádření souhlasu či nesouhlasu, vyjádření své potřeby.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

Kompetence sociální a personální:

- Prostřednictvím různých podnětů i využitím konceptu snoezelen utváříme u žáků vědomí vlastní osoby, podporujeme vnímání jednotlivých částí těla a tím uvědomění si svého Já.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla

- zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím

Kompetence k řešení problémů:

- Vytváříme strukturovaný režim dne v symbolické podobě, jaká odpovídá stupni porozumění žáka a tím vedeme k orientaci v časovém režimu dne.
- Označujeme jednotlivé prostory a místnosti ve škole různými symboly odpovídajícími stupni porozumění žáka a tím ho vedeme k lepší orientaci v okolním prostředí.
- Využíváme zrakovou podporu při komunikaci a tím vedeme žáka k pochopení jednoduchých příkazů a jejich plnění.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- chápe a plní jednoduché příkazy
- orientuje se v okolním prostředí
- orientuje se v časové režimu dne
- překonává pocity strachu

Kompetence pracovní:

- Tříděním a manipulací s předměty denní potřeby vedeme žáka k jejich poznávání a používání.
- Senzomotorickými činnostmi navozujeme a rozvíjíme různé úchopy.
- Používáním různého materiálu, velikosti, váhy a struktury rozvíjíme taktilně – kinestetické vnímání a tím vedeme žáka k rozlišení velikosti a tvaru předmětů.
- Strukturou, procesním schématem, fyzickou pomocí nebo vysvětlením vedeme žáka k využívání jednoduchých technik při práci s různými materiály.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- <i>manipulovat s předměty</i>	Senzomotorické činnosti zaměřené na rozvoj úchopu, manipulaci a koordinaci oko-ruka. Používání různých předmětů. Skládání předmětů na sebe, vedle sebe, do krabice. Vnímání velikosti, tvaru a polohy předmětů. Hry na rozvíjení zrakového vnímání.	
- <i>rozlišování tvaru a barvy předmětů</i>	Vkládání do výřezu. Rozlišování tvarů zrakem:kulatý-hranatý. Rozlišování dvou základních výrazně odlišných barevných předmětů. Postupné zařazování všech barev a tvarů.	
- <i>poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti</i>	Poznávání a třídění předmětů. Poznávání, řazení předmětů podle velikosti. Poznávání a třídění předmětů podle barev(vyhledávání předmětů stejných barev). Řazení barevných kostek, střídání barev. Poznávání barevných kostek, střídání barev. Poznávání a třídění materiálů-výrazně odlišné komponenty-např. papír-modelína... Poznávání a třídění přírodnin-komponenty nejprve	

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
	velké a výrazně odlišné, postupně menší a méně odlišné(kaštiny, žaludy, šišky, šípky, hrách, fazole...). Třídění podle dvou vlastností(kombinace tvaru, barvy, velikosti). Rozlišování plošných tvarů(kolečko, čtverec, trojúhelník, obdélník). Skládání celků z částí(stavebnice).	
- <i>rozeznat reálné a vyobrazené předměty, třídit obrázky</i>	Přiřazování obrázků(fotek) k předmětu. Přiřazování dvou stejných obrázků. Třídění předmětů podle nadřazených pojmů:ovoce, zelenina, zvířata, oblečení, hračky, květiny... Procvičování zrakové paměti. Poznávání změn a rozdílů na skutečných předmětech na obrázcích(stejný – jiný).	
- <i>poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky</i> - <i>napodobit předvedené pohyby</i>	Poznávání členů rodiny a osob ze svého okolí přímou interakcí. Poznávání spolužáků a učitelů. Poznávání fotografií spolužáků, učitelů, osob z blízkého okolí. Upevňování vizuomotorické koordinace. Napodobování různých pohybů předváděných učitelem.	

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- <i>reagovat na své jméno</i>	Nácvik reakce na oslovení, zavolání ve všech aktivitách během dne. Sluchové hry a cvičení s využitím jmen žáků.	
- <i>poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</i>	Nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí různých zvuků – ozvučená hračka, bubínek, cinkání lžice o talíř, zpěv... Sluchové cvičení – poznávání a rozlišování zvuků s využitím zrakové podpory(zvonek, mačkání papíru, klíče...). Poznávání a rozlišování zvuků bez využití zrakové podpory(telefon, kytara, cinkání lžičky, tleskání...)- verbálně i neverbálně – s pomocí fotek, obrázků, piktogramů. Napodobování různých zvuků.	
- <i>poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</i>	Poznávání spolužáků a učitelů podle hlasu(verbálně i neverbálně – výběrem z fotografií).	
- <i>poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky</i>	Snaha o koncentraci pozornosti při poslechu zvuků ze zvukové nahrávky.	

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
	Cvičení na rozvíjení sluchové paměti. Poznávání a označení zvuků – hudebních nástrojů(verbálně i neverbálně – ve skutečnosti a v symbolické podobě – fotka, obrázek, piktogram). Experimentování s jednoduchými hudebními nástroji. Poznávání a označení zvuků dopravních prostředků(verbálně i neverbálně). Poznávání a označení zvuků v domácnosti. Poznávání a označení hlasů domácích a lesních zvířat(verbálně i neverbálně – pomocí symbolů). Poznávání a označování zpěvu ptáků. Poznávání a rozlišování zvuků v přírodě – šumění větru, déšť, bouřka...	
- rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	Nácvik soustředění se na zvuky související s denním životem. Sluchově motorická cvičení a hry. Experimentování se zvuky. Seznamování se s nepříjemnými zvuky, postupné překonávání pocitu strachu z nich. Individuálním přístupem a jednáním se žákem zajišťovat pocit jistoty a bezpečí.	

HMATOVÉ VNÍMÁNÍ

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	Rozvíjení hmatové percepce – stimulace doteky, masáže rukou, prstů. Manipulace a úchop předmětů různé velikosti a tvaru, manipulace s přírodninami. Hlazení různých materiálů(textilní látky - jemné a hrubší, dřevo, sklo...).	
- třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	Třídění předmětů – podle tvaru, velikosti, povrchu.	
- poznat známé předměty podle hmatu	Poznávání předmětů hmatem a jejich pojmenování s využitím a bez využití zraku.	
- rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů(tvrdost, teplotu	Rozlišení : suché – mokré, tvrdé – měkké, studené – teplé. Hry s vodou(teplá – studená, mokrá – suchá).	

PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	Směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru(orientace v sešitě, v knize, řádek, sloupec). Rozlišovat – na začátku, na konci. Řazení předmětů zleva doprava, shora dolů... Nácvik orientace v prostoru – nahoře, dole, vpředu.	
- orientovat se ve třídě	Orientace ve třídě – okno, dveře, lavice...	

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
	Orientace ve škole – šatna, třída, jídelna, snoezelen...	
- rozlišovat: nahoře-dole, před-za, vedle	Nácvik orientace v prostoru – nahoře, dole, před, za. Plnění jednoduchých pokynů – jdi ke stolu...	
- rozlišování: vpravo - vlevo	Nácvik orientace v prostoru – vlevo, vpravo. Pravá a levá ruka.	
- řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	Umísťování předmětů podle pokynů – dej na stůl, pod židli, do skříně... Ukazování : nad, pod, na začátku, na konci. Řazení předmětů podle směrové orientace.	

ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- rozlišit jednotlivé chutě	Rozlišit jednotlivé chutě)slaný, sladký, kyselý, hořký, chutný, nechutný). Poznávání chuti potravin)ovoce, zelenina...) a nápojů.	
- poznat předměty čichem podle vůně	Dýchání – nádech nosem, výdech ústy. Rozvoj čichové percepce, přivonění si. Nácvik poznávání potravin podle vůně.	
- rozlišit vůně a pachy	Rozlišování – voní, páchne	
- poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	Poznávání specifického pachu zkažených potravin a nebezpečných látek – nácvik ochranné čichové funkce.	

7.4 Hudební výchova

Vzdělávací oblast :	UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	1. – 10. ročník
Počet hodin :	2 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Charakteristika předmětu

V předmětu **Hudební výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Hudební výchova a část vzdělávacího oboru výtvarná výchova.

Hudební výchova je realizovaná ve všech ročnících a má úzkou vazbu ke všem předmětům. rozvíjí estetické cítění, přispívá ke kultivaci, motivaci, rehabilitaci a relaxaci žáků. Hudební výchova podporuje u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost a schopnost emocionálního prožívání hudby. Hudební činnosti rozvíjejí sluch a motoriku žáků a tím podporují rozvoj komunikačních dovedností. Dále se podílejí na regulaci emocí a napětí, přispívají k celkové relaxaci a koncentraci pozornosti.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- napodobování a rozlišování různých hudebních a nehupebních zvuků
- rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládání hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- soustředění se na poslech krátkých skladeb

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí :

Kompetence k učení:

Používáme obrazový materiál, zástupné předměty či gesta pro znázornění předmětů, činností a vlastností v hudební oblasti a tím vedeme žáka k porozumění jednoduchým pojmům, znakům a symbolům. Žáci provádějí přiřazování a výběr a tím se učí používat znaky, pojmy, symboly. Fyzicky vedeme nebo polohujeme žáka, zařazujeme manipulaci s nástroji, vokalizaci a rytmické vyjadřování pomocí těla a tím podporujeme schopnost napodobit předvedené pohyby a činnosti.

Upravujeme nástroje podle individuálních možností žáka, podporujeme manipulaci a experimentování a tím vedeme žáka k používání učebních pomůcek.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat

- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů:

Dodržujeme danou strukturu hudebních činností a tím vedeme žáka k řešení známé situace na základě nápodoby či opakování.

Využíváme hudebních výrazových prostředků (rytmus, melodie, tempo) při komunikaci se žáky a tím podporujeme chápání jednoduchých příkazů a motivujeme jejich plnění.

Zařazujeme písně a poslech s různou tematikou, poznávání hlasů a zvuků a tím vedeme žáky k orientaci v okolním prostředí.

Využíváme hudební a rytmické nástroje k realizaci rituálů pro zahájení a ukončení hudební činnosti a tím vedeme žáky k orientaci v časovém režimu dne.

Prostřednictvím experimentování se zvuky a poslechu relaxační hudby vedeme žáky k překonání pocitu strachu.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- řeší známé situace na základě nápodoby či opakování
- chápe a plní jednoduché příkazy

Kompetence komunikativní:

Zařazujeme písně a hudebně pohybové hry s využitím jmen žáků a učitelů, podporujeme kooperaci při výměně nástrojů a výběru písní a tím vedeme žáky k poznávání známých osob, k dorozumívání se s nimi a reakci na své jméno.

Rytmizováním a melodizováním, přiřazováním a výběrem se zřetelnou podporou vedeme žáky k reakci na jednoduché pokyny.

Využíváme dechová a fonační cvičení a hudebně pohybové hry k podpoře pozdravu a reakci na pozdrav, k vyjadřování souhlasu a nesouhlasu.

Zařazujeme poslechové skladby s různým emočním laděním a spojujeme je s vizuálním nebo motorickým symbolem a tím vedeme žáky k vyjádření pocitů a nálad

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky
- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace

Kompetence sociální a personální:

Využíváme dechová, rezonanční a rytmicko pohybová cvičení s prvky muzikoterapie a tím vedeme žáky k uvědomění si vlastní osoby prostřednictvím svého těla.

Hudebními prostředky zajišťujeme atmosféru bezpečí a jistoty a tím podporujeme navozování kontaktu s okolím a adekvátní reakce na své spolužáky a učitele.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní:

Přiřazováním, výběrem, experimentováním a hrou na rytmické a hudební nástroje vedeme žáky k rozlišování předmětů a účelné manipulaci s nimi.

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- <i>zvládat správné dýchání při zpěvu, snažit se o správnou intonaci a melodii</i>	Dechová cvičení. Rezonanční cvičení. Fonační cvičení a vokalizace. Artikulovaný zpěv.	
- <i>rozlišovat zvuky hudebních nástrojů</i>	Poznávání a označování(verbálně či neverbálně) hudební a rytmické nástroje ve skutečnosti a v symbolické podobě(fotka, obrázek, piktogram). Poznávání zvuků rytmických a hudebních nástrojů ve skutečnosti a z nahrávky(s účastí a bez účasti zraku).	
- <i>připojit se ke zpěvu jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje</i>	Cvičení na správné držení těla a hlavy při zpěvu. Hra a činnosti na uvolnění mluvidel a tvoření samohlásek. Fonační a intonační cvičení(napodobování hlasů a zvuků). Zpěv nebo vokalizace písní. Vnímání rychlosti a nálady písně.	
- <i>ovládat hru na jednoduché rytmické hudební nástroje a umět doprovodit sebe i spolužáky</i>	Úchop a manipulace s rytmickými nástroji - volné experimentování se zvuky - experimentování se zvuky s rytmickým nebo melodickým doprovodem. Skupinová hra na Orffovy nástroje. Skupinová hra na netradiční nástroje(i vlastní výroby).	
- <i>zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu</i>	Hra na tělo(tleskání, dupání, pleskání...) Rytmická chůze, poskoky atd. podle hudebního doprovodu. Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami. Jednoduché tanečky(mazurka).	

Dílčí výstupy Žák by měl:	Učivo	Poznámky
- <i>soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby</i> - <i>vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity</i>	Vyjadřování rytmu a melodie pohyby celého těla)spontánní tanec). Poslech živě produkované hudby(dětské lidové písně, krátké instrumentální skladby – kytara, klavír, flétna, housle, varhany). Poslech reprodukováné hudby(relaxační hudba, hudba různých žánrů). Poslech náladové hudby – propojování s emocemi. Muzikomalba. Hrou na rytmický nástroj vyjadřovat svoji náladu, pocity.	

7.5 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast :	UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět :	Výtvarná výchova
Období – ročník :	1. – 10. ročník
Počet hodin :	1 hodina týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu **Výtvarná výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova.

Výtvarná výchova je realizována ve všech ročnících a má úzkou vazbu ke všem předmětům. Přispívá ke kultivaci žáků, rozvíjí jejich estetické cítění. Výtvarná výchova rozvíjí tvořivé dovednosti, dochází k poznávání různých výtvarných prostředků a technik. Výtvarné činnosti pomáhají rozvíjet zrak a motoriku žáků.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu usměrňuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

Ve Výtvarné výchově rozvíjíme všechny klíčové kompetence a využíváme k tomu těchto výchovně vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení:

- Používáme obrazový materiál, zástupné předměty či gesta pro znázornění předmětů, činností a vlastností ve výtvarné oblasti a tím vedeme žáka k porozumění jednoduchým pojmům, znakům a symbolům. Žáci provádějí přiřazování a výběr a tím se učí používat

pojmy, znaky a symboly. Znázorňujeme názvy nástrojů, činností a barev piktogramy nebo písmem a tím vedeme žáka k poznávání základních piktogramů a tiskacích písmen.

- Fyzicky vedeme, dopomáháme nebo polohujeme žáka při manipulaci s nástroji a výtvarnými pomůckami a tím podporujeme schopnost napodobit předvedené pohyby a činnosti.
- Upravujeme nástroje podle individuálních potřeb a možností žáka, podporujeme manipulaci a experimentování a tím vedeme žáka k používání učebních pomůcek.

Kompetence k řešení problémů:

- Dodržujeme danou strukturu výtvarných činností a tím vedeme žáka k pochopení a řešení situace na základě opakování.

Kompetence komunikativní:

- V průběhu výtvarných činností zařazujeme jednoduchá cvičení zaměřená na rozvoj komunikačních funkcí (oslovení, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, žádosti apod.) a tím podporujeme reakci na své jméno, jednoduché pokyny a vyjádření souhlasu či nesouhlasu.

Kompetence pracovní:

- Výtvarnými činnostmi navozujeme nebo rozvíjíme u žáků různé úchopy. Podporujeme manipulaci s předměty a koordinaci oko – ruka.
- Používáme předměty a výtvarné pomůcky různých velikostí, tvarů a hmotnosti a tím rozvíjíme rozlišování velikostí, tvarů, manipulaci s předměty a různé druhy úchopů.
- Vysvětlením, strukturou a procesním schématem vedeme žáky k zvládnutí základních výtvarných technik a jednoduchých úkolů a tyto dovednosti uplatňujeme při práci s různými materiály a tím vedeme žáka k využití různých výtvarných technik při práci s různými materiály.

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru, manipulace s objekty, úchop nástrojů a předmětů.	
- používat na elementární úrovni prostředky a postupy	Úchop nástrojů a manipulace s nimi. Kresba a malba různými nástroji (houba, silný a slabý štětec, fix, tužka, pastelky, křídly, tiskátka) na různé povrchy(papír, karton, dřevo, textil). Malba prstovými barvami(obtiskování rukou, roztírání dlaní, malování prstem). Nácvik mačkání a trhání papíru. Nácvik stříhání. Nácvik lepení. Modelování. Netradiční výtvarné postupy, různorodé netradiční materiály.	
- vnímat základní vztahy mezi barvami(barevné kontrasty) a tvary	Poznávání jednotlivých barev, zapouštění barev do sebe(do vody, klovatiny). Poznávání a malování jednotlivých tvarů. Trhání papíru, nácvik stříhání – proužky, celý papír, vystřihování po čáře, bez čáry, vystřihování tvarů. Lepení papíru a papírových kuliček na vymezenou plochu. Koláž. Navlékání natrhaného papíru na špejli. Překládání papíru. Prostorová tvorba a modelování(zpracování hmoty oběma rukama, trhání modelovací hmoty na kousky, krájení hmoty, tvarování kuliček, válečků, placek, vykrajování	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
	různých tvarů).	
- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	Vyjádřit vjemy vybranými prostředky a postupy. Muzikomalba.	
- uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	Malování a kreslení na volné téma.	

7.6 Rehabilitační tělesná výchova

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět :	Pohybová a zdravotní Tv
Období – ročník :	1. - 10. ročník
Počet hodin :	6 hodiny týdně v každém ročníku
Učební texty :	

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu **Rehabilitační tělesná výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví, oboru Zdravotní tělesná výchova. Rehabilitační tělesná výchova je vyučována jako samostatný předmět, prolíná se i s ostatními předměty. Obsahem předmětu je zvládnutí základních pohybových dovedností a zlepšování hybnosti. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění zdravotního postižení žáků, zařazením relaxačních prvků přispívá k odreagování napětí, překonávání únavy a podílí se tak na zlepšování nálady a koncentrace žáků.

Rozvíjením hybnosti přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků.

V rámci časové dotace rehabilitační tělesné výchovy probíhá speciálně pedagogická péče -individuální rehabilitační tělesná výchova u žáků, kteří jsou do ní zařazeni. Do speciálně pedagogické péče - individuální rehabilitační tělesné výchovy jsou žáci zařazeni na základě doporučení dětského lékaře nebo SPC. Týdenní časová dotace speciálně pedagogické péče - individuální rehabilitační tělesné výchovy je upravena podle individuálních potřeb a zdravotního stavu žáka a s ohledem na organizační možnosti školy. Speciálně pedagogická péče – individuální rehabilitační tělesná výchova je hodnocena v rámci předmětu rehabilitační tělesná výchova. U žáků s poruchou autistického spektra jsou respektovány zásady metodiky strukturovaného učení. U žáků se sluchovým postižením jsou dodržovány základní pravidla komunikace se sluchově postiženými.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto vzdělávacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností

- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin.

Výchovně vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

V prvouce rozvíjíme tyto klíčové kompetence a využíváme k tomu těchto výchovně vzdělávacích strategií :

Kompetence k učení:

Pojmy a symboly, které odpovídají úrovni porozumění žáka(předmětová, fotografická, obrázková, psaná)zařazujeme také do pohybových činností a tím vedeme žáka k porozumění pojmům a znakům a jejich užívání.

Polohováním, fyzickým vedením, dopomocí a stimulací hrubé a jemné motoriky podporujeme motorické plánování a schopnost nápodoby a tím vedeme žáka k napodobování různých předvedených pohybů a činností.

Kompetence k řešení problémů:

Používáme jednoduché pojmy a nezahlcujeme žáka množstvím informací, využíváme zrakovou podporu a tím vedeme žáka k pochopení a plnění jednoduchých příkazů.

Dodržujeme danou strukturu tělesné výchovy a tím vedeme žáka k pochopení a řešení známé situace ne základě nápodoby či opakování.

Kompetence komunikativní:

Záměrně zařazujeme situace vedoucí ke spontánní komunikaci a tím vedeme žáka ke snaze o dorozumění se s ostatními verbálními nebo neverbálními formami komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Prostřednictvím cvičení podporujeme vnímání jednotlivých částí těla a tím vedeme žáka k uvědoměním své osoby prostřednictvím svého těla.

Kompetence pracovní:

Před a po tělesné výchově zařazujeme převlékání do cvičebního oblečení a tím vedeme žáka ke zvládnutí základních sebeobslužných dovedností.

Navozujeme různé úchopy při manipulaci s pomůckami a tím vedeme žáka k rozlišování velikostí předmětů, úchopům a účelné manipulaci s nimi.

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- <i>uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách</i>	Dechová cvičení. Cvičení pro správné držení těla, rozvíjení hrubé i jemné motoriky. Polohování s oporou, zvedání hlavy s výdrží, otáčení hlavy. Stimulace pohybu v prostoru, změny polohy. Procvičování sedu na židli, samostatného stání, správného držení těla. Chůze s oporou a bez opory, chůze po schodech.	
- <i>zaujímat správné cvičební polohy</i>	Nácvik základních cvičebních poloh(leh, otočení se, leh na břiše, sed, klek). Cvičení koordinace pohybů(chůze po lavičce, poskoky, stoj na čáře, vyhýbání se překážkám, překračování). Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifitě postižení, pohybové hry.	
- <i>zvládat jednoduchá speciální cvičení</i>	Dechová cvičení. Uvolňovací cvičení. Relaxační cvičení, masáže. Pohybové hry, hry s míčem(kutálení, házení, chytání, kopání). Vnímání pocitů při cvičení.	
- <i>zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů</i>	Jednoduchá dechová, relaxační a uvolňovací cvičení se slovní pomocí.	

7.7 Základy pracovních činností

Vzdělávací oblast :	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět :	Pracovní vyučování
Období – ročník :	1. - 10. ročník
Počet hodin :	1. – 5. ročník 2 hodiny týdně 6. ročník 4 hodiny týdně 7. – 10. ročník 4 hodiny týdně
Učební texty :	

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu **Základy pracovních činností** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce oboru Pracovní výchova a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v oboru Smyslová výchova.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s nejtěžším mentálním postižením. Pracovní činnosti vedou žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků Rozvíjí motorické schopnosti a dovednosti, základní hygienické návyky, činnosti v oblasti sebeobsluhy a současně i komunikační dovednosti při provádění pracovních činností.

Pracovní výchova je realizována ve všech ročnících.

Vzdělávací obsah Vzdělávacího oboru Člověk a svět je rozdělen na tématické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce montážní a demontážní
- Práce s drobným materiálem
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Ve všech těchto okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

V předmětu pracovní a výtvarná výchova jsou žáci vedeni k:

- osvojení a zvládnutí základních sebeobslužných a hygienických úkonů
- rozvoji jemné motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovních a výtvarných činností
- osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- seznámení se s jednoduchými pracovními postupy
- seznámit se za základními domácími spotřebiči
- seznámení s jednoduchými pracovními a výtvarnými činnostmi, které napomáhají vytváření možných zálib

- k seznámení se s hygienickými a bezpečnostními pravidly při práci
- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- seznámení se základními barvami a jejich používání ve výtvarném vyjádření

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí žáků :

1) Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu používání jednoduchých symbolů a znaků, využívá prostředky alternativních komunikačních systémů
- podporuje žáky při napodobování jednoduchých pohybů a činností
- umožňuje žákům aktivně používat učební pomůcky k rozvoji motoriky, sebeobslužných dovedností a výtvarného vyjádření
- vede žáky k poznávání, rozlišování a účelnému používání předmětů denní potřeby

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

2) Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří podmínky pro řešení známých situací vede žáky k požádání o pomoc v situaci, kterou neumí zvládnout samostatně
- zadává žákům jednoduché pokyny a dbá na jejich splnění
- pomáhá žákům překonávat pocity strachu a nejistoty

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- řeší známé situace na základě nápodoby či opakování
- chápe a plní jednoduché příkazy
- překonává pocity strachu

3) Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky při dorozumívání a navazování přátelských vztahů se známými osobami s využitím verbální komunikace i pomocí alternativních a augmentativních forem komunikace
- rozvíjí receptivní složku řeči a dbá na správné reakce na jednoduché pokyny
- vede žáky k vyjádření jejich postojů (souhlasu a nesouhlasu)
- motivuje žáky ke komunikaci a povzbuzuje je k vyjádření jejich potřeb, pocitů a nálad verbálně nebo pomocí alternativních a augmentativních forem komunikace
- dbá na dodržování sociálních konvencí

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

4) Kompetence sociální a personální

Učitel:

- posiluje u žáků uvědomování si své osoby prostřednictvím svého těla
- vytváří podmínky pro navazování sociálních kontaktů s dospělými i spolužáky, podporuje vzájemnou komunikaci s využitím všech forem komunikace
- posiluje schopnost žáků tolerovat blízkost jiných lidí, vede je ke spolupráci při společné činnosti a hře s dospělou osobou i spolužáky
- posiluje sociálně vhodné chování žáků a snaží se o eliminaci problémového chování

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky

5) Kompetence pracovní

Učitel :

- vede žáky k udržování osobní čistoty a ke zvládnutí základů osobní hygieny a nejjednodušších sebeobslužných úkonů
- vede žáky k poznávání, rozlišování a správnému používání předmětů denní potřeby

- seznamujeme žáky s vlastnostmi předmětů, vede je k jejich uchopování a účelné manipulaci s nimi
- rozvíjí u žáků manuální dovednost při práci s různými materiály s využitím jednoduchých technik
- seznamuje žáky s jednoduchými pracovními postupy
- vytváří podmínky pro zvládání jednoduchých praktických činností

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

SEBEOBSLUHA – SEBEOBSLUŽNÉ ČINNOSTI

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- <i>zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)</i>	Spolupráce při hygieně – nápodoba, struktura, fyzické vedení. Osobní hygiena – mytí rukou, používání mýdla, WC. Čištění zubů. Česání vlasů. Používání kapesníku. Nácvik a procvičování svlékání a oblékání oděvů. Oblékání a svlékání jednotlivých částí oděvů. Odkládání oděvů na určené místo. Rozepínání a zapínání knoflíků na velkém modelu, na oblečení. Nácvik a procvičování obouvání a přezouvání šněrovacích bot na velkém modelu, na obuvi. Rozepínání zipu. Udržování pořádku v osobních věcech.	
- <i>dodržovat klid a čistotu při stravování. Umět používat lžíci.</i>	Nácvik správného sezení u jídla. Osvojování správného stolování a samostatnosti při jídle. Nácvik a procvičování používání příboru. Používání ubrousků.	
- <i>udržovat pořádek ve svých věcech a okolí</i>	Úklid osobních věcí na dané místo.	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
	Úklid hraček a pomůcek. Nácvik péče o okolí(zalévání květin, zametání, mytí tabule, úklid ve třídě).	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- <i>zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály</i>	Poznávání vlastností různých materiálů a jeho využití. Přírodní materiály: Sbírání přírodnin a jejich ukládání. Třídění kaštanů, žaludů, šípků, šišek... Výroba figurek z přírodnin za pomoci učitele. Třídění semen fazole, čočky, kukuřice, ukládání do sáčků. Navlékání jeřabin. Trhání listů, obtiskování. Lisování listů, lepení do podzimních motivů. Navlékání listů. Práce s textilními materiály: Navíjení vlny, provázků na cívku, do klubka. Navlékání korálek na šňůrku. Skládání a stříhání látky. Koláže z látky. Vyšívání na cvičné desce. Práce s pískem: Hry s pískem – vybírání kamínků, kostek a dalších drobných předmětů z písku. Hledání zahrabaných předmětů z písku.	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
	Stavění bábovek...přemisťování písku. Připravování pískové plochy rukama, lopatkou, hráběmi.	
- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů	Zpracování hlíny oběma rukama, vyválení placky z hlíny dřevěným válečkem. Vykrajování hlíny. Tvarování hlíny. Zpracování, vykrajování a tvarování z těsta	
- pracovat podle slovního návodu(popř. podle metod AAK)	Práce na jednoduchý pokyn. Práce podle jednoduché obrázkové předlohy. Procesní schémata.	
- udržovat pracovní místo v čistotě	Mytí a úklid pomůcek. Úklid pracovní plochy.	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	Stavění z dřevěné stavebnice. Řazení molitanových kostek ve vodorovném a svislém směru. Práce s hříbkovou a kroužkovou stavebnicí.	

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
	Použití mozaikové a magnetické stavebnice. Šroubování. Ukládání kostek do krabic a košíků. Konstruktivní hry – skládačky , puzzle, kostky. Montáž, demontáž, manipulace s jednoduchými předměty.	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- <i>provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</i>	Vycházky do přírody	
- <i>pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové rostliny</i>	Seznamování se základními podmínkami pro pěstování rostlin. Zalévání rostlin. Přesazování pokojových květin. Setí užitkových rostlin(řeřicha, ředkvička, hrách).	
- <i>používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní</i> - <i>dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě</i>	Práce se zahradním náradím – hrábě, motyčka, konev... Poznávání a používání ochranných pomůcek. Hygienické návyky.	

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Dílčí výstupy	Učivo	Poznámky
- provádět drobné domácí práce	Zapojování žáků do drobných domácích prací – základní úklid, mytí nádobí, podlahy, utírání a vysávání prachu.	
- prostřít stůl pro běžné stolování	Nácvik a procvičování prostírání stolu – jednoduchá úprava stolu. Seznamování s pravidly správného stolování.	
- zvládnout nákup a uložení základních potravin	Nácvik nakupování v obchodě (dle obrázku, piktogramu). Seznamování se skladováním a ukládáním základních potravin.	
- připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	Nácvik a procvičování základních postupů při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů – s pomocí piktogramů, obrázků).	
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	Hygienické zásady – mytí rukou, potravin. Čistota oděvů. Bezpečnost při styku s čistícími prostředky. Zacházení s nimi. Dodržování pořádku a čistoty – úklid. Práce s drobným kuchyňským náčiním. Seznamování s funkcí a užitím domácích spotřebičů a jejich ovládáním, ochranou, údržbou a bezpečností provozu.	

8. Hodnocení žáků

8.1 Hodnocení žáků se středně těžkým MP

Zásady hodnocení :

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a provádí se slovně.
2. Hodnocení se provádí průběžně, ke konci každého pololetí se vydává vysvědčení.
3. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov individuálních vzdělávacích plánů.
4. Chování žáků se nehodnotí.
5. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.
6. Při slovním hodnocení nepoužíváme negativní formulace hodnocení. V hodnocení žákových výkonů by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení jako je pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod.

Postup při hodnocení

1. Při hodnocení učitel přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře jeho postižení. V odůvodněném případě lze žáka nehodnotit, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele a odborného posudku SPC nebo PPP.
2. Učitel ústně informuje nejmeně každé čtvrtletí zákonného zástupce žáka o prospěchu žáka Jeho chování. V případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonného zástupce neprodleně.
3. O provedení těchto sdělení je proveden záznam ve třídních knihách.
4. Přestupuje-li žák na jinou školu, poskytne škola, kterou žák opouští, této škole písemnou zprávu o jeho chování a hodnocení v jednotlivých vyučovacích a výchovných předmětech.

Způsob a kritéria hodnocení

Stanovení následujících kritérií vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy, a tím z postupného naplňování klíčových kompetencí při rozvoji osobnosti každého žáka.

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- hodnocení plnění výstupů individuálního vzdělávacího plánu
- míra schopnosti zvládat řešení nestandardních situací (ve výuce i mimo ni)
- míra individuálního posouzení úrovně komunikačních schopností
- chování v kolektivu, respektování pravidel
- postoje, dovednosti žáka
- míra pracovních dovedností a návyků
- míra samostatnosti

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- **písemné práce:** opis, přepis, diktáty, cvičení, doplňovací cvičení, práce na folii, křížovky, zábavné úkoly, testy
- **ústní forma:** komunikační kruh, výukové zábavné hry (s pohybem), prezentace, mluvený projev, rozhovor, čtení s porozuměním, plnění pokynu na základě porozumění, pamětné zvládnutí textu spojené s dramatizací (role v divadelním představení či hudebně dramatickém vystoupení)
- **samostatné plnění úkolů** (vzkazy, prosby, přání mezi třídami, žádosti, dodržování

- společenských konvencí) a plnění domácích úkolů
- **konkrétní pracovní dovednosti a pracovní postupy** (sebeobsluha, výrobky, jednotlivé pracovní aktivity)
 - **práce ve skupinkách** (v rámci třídy, školy)
 - **projektové vyučování** (školní, třídní)
 - **průběžné pozorování žáka** (ve vyučování, na akcích pořádaných školou i mimo ni, týdenní škola v přírodě, reprezentační pobyty žáků, hudební festivaly, kulturní, sportovní akce)

1) *Kritéria hodnocení pro skupiny předmětů:*

- a) ČJ, M + naukové předměty – hodnocení slovně
- b) Výchovy – hodnocení slovně s přihlédnutím ke schopnostem, snaze a zájmu žáka.

2) *Hodnocení jednotlivých dílčích dovedností:*

(U všech je nutno přihlížet ke snaze, přístupu a zájmu žáka)

- a) skupinová práce - přístup
 - spolupráce s ostatními ve skupině
 - výsledek práce
 - nikdy není klasifikována
- b) ústní prezentace - komunikativnost
 - přesnost vyjádření
 - (ústní zkoušení, soutěže, prezentace školy)
- c) čtenářské dovednosti – hodnotit především porozumění textu, snahu, zájem
- d) grafické úpravy
- e) praktické dovednosti
- f) písemné ověřování znalostí – hodnocení všech forem testů

3) *Hodnocení chování:*

– hodnocení dodržování a porušování pravidel daných školním řádem, který vychází z Úmluvy o právech dítěte a Úmluvy o právech mentálně postižených osob.

4) *Role žáků při tvorbě kritérií:*

- s žáky spolupracujeme při hodnocení jejich vlastní práce, aby měli možnost svou práci sebekriticky zhodnotit a také vyjádřit svůj názor na práce ostatních spolužáků.

1. Na základě písemné žádosti zákonného zástupce má každý žák zpracovaný IVP (individuální vzdělávací plán). Za jeho zpracování zodpovídá třídní učitel a ředitel školy.

2. IVP je zpracováván ve spolupráci SPC, pedagogických pracovníků, asistentů, rodičů a dalších odborníků.

3. Vyučující stanoví úkoly v daném předmětu podle Školního vzdělávacího programu, který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školu speciální.

4. V IVP žáka jsou vymezeny vyučované předměty.

5. V IVP je stanoven způsob slovního hodnocení:

- a) Žák s PAS
 - b) Žák v kombinaci s tělesným postižením bez PAS
 - c) Způsob hodnocení **A** na 1. straně tiskopisu vysvědčení (viz IVP)
 - d) Způsob hodnocení **B** na 1. straně tiskopisu vysvědčení (viz IVP)
6. Učitel v IVP průběžně slovně hodnotí stupeň zvládnutí úkolu.

Žáci s PAS:

- a) zvládá samostatně

- b) zvládá pod dohledem
- c) zvládá se slovním pokynem
- d) zvládá s pomocí
- e) zvládá s plným fyzickým vedením

Žáci v kombinaci s tělesným postižením bez PAS

- a) zvládá samostatně správně
- b) zvládá samostatně s chybou
- c) zvládá se slovní pomocí
- f) zvládá s fyzickou pomocí – aktivně
- g) zvládá s fyzickou pomocí – pasivně

Způsob a kritéria hodnocení na 1. straně tiskopisu vysvědčení

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
3. Absolvent základní školy speciální získá ve smyslu § 45 odst.2 školského zákona č. 561/2004 Sb. **základy vzdělání**. Tato skutečnost bude uvedena na zadní straně tiskopisu vysvědčení v kolonce Doložky o získání stupně základního vzdělání.
4. Žákům, kteří ukončí povinnou školní docházku, bude vydáno výstupní hodnocení na základě § 51 odst. 5 zákona 561/2004 Sb.
5. Škola respektuje chování dítěte v rámci jeho schopností a postižení.
6. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - 1- velmi dobré
 - 2- uspokojivé
 - 3- neuspokojivé

Na vnitřní straně dvojlistu je prováděno širší slovní hodnocení chování žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

7. Na vysvědčení zhodnotí vyučující plnění úkolů dle IVP a na jejich základě vypracuje slovní hodnocení, které je věcné, konkrétní, motivující a má vypovídající hodnotu o způsobu práce v celém pololetí.

8. Pro vyplnění 1. strany tiskopisu vysvědčení používáme níže uvedenou tabulku pro způsob hodnocení **A**. V případě hodnocení **B** používáme formulaci „*hodnocen(a) slovně*“ u všech předmětů

Způsoby hodnocení

Základní pravidla pro hodnocení

- *Zpětná vazba* :
 - jako podmínka efektivního učení
 - poskytuje žákovi informace o jeho správném postupu a výsledku
 - pomáhá zaměřit se na problém, činnost
 - nehodnotí se osobnost žáka, ale jeho výsledky s ohledem k jeho individuálním schopnostem
 - dát přednost pozitivnímu vyjadřování
 - získat zpětnou vazbu i od žáků, tzn. žáci mají mít prostor k vyjádření se k průběhu výuky, ke kvalitě výsledků či efektivitě postupu (komunitní kruh, diskuse, anketa)

Slovní hodnocení na vysvědčení

Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně.

- při hodnocení vychází učitel z doporučení a závěrů příslušných odborných pracovišť a hodnocení je vždy zcela individuální, s přihlédnutím k jeho možnostem a schopnostem
- učitel ve slovním hodnocení zhodnotí to, co žák zvládá nebo nezvládá, v čem má problémy a v čem je úspěšných
- slovní hodnocení porovnává současné výsledky s minulými, obsahuje popis individuálního pokroku žáka a informaci, jak dosáhnout dalšího zlepšení
- je adresováno žákovi

Slovní hodnocení pro potřeby školy

Pro potřeby školy budou žáci komplexně hodnoceni jedenkrát do roka a to na závěr školního roku. Hodnocení bude zapsáno do katalogového listu žáka.

Sebehodnocení

Žákům je dána možnost sebehodnocení ve všech vyučovacích předmětech (i v chování) na 1. i 2. st. ZŠ. Vedeni jsou k tomu, aby volili vhodnou a slušnou formu sebehodnocení (slušná slova, přiměřený tón hlasu). Sebehodnocení probíhá ústní formou (individuálně s učitelem nebo před kolektivem třídy) v průběhu pololetí po ukončení jednotlivých tematických celků. Tato možnost je dána žákům také na konci 1. a 2. pololetí.

Žákovské portfolio

Portfolio je osobní majetek žáka, do něhož vkládá své poznatky, zkušenosti, myšlenky a učitel ho používá jako nedílnou součást výukového procesu. Prostřednictvím portfolio se naučí sledovat, jak se rozvíjí jeho myšlení i jeho vědomosti a dovednosti.

Výhody portfolio:

- splňuje kompetence: dítě se učí – třídit svou práci, sebehodnotit, obhajovat své úspěchy či neúspěchy, nebojí se pracovat s chybou
- učí se obhajovat svou práci
- buduje vlastní sebevědomí
- pozoruje vlastní vývoj

Portfolio obsahuje dostatek takového materiálu, který umožní dobře monitorovat žákovy pokroky:

- písemné, výtvarné a slohové práce
- pochvaly, diplomy
- hodnocení a sebehodnocení
- komentáře okolí

Se zavedením portfolio začínáme v *1. třídě*, jedná se o tzv. sběrné portfolio. Žáci shromažďují své písemné a výtvarné práce. Učí se tím vážit si své práce.

Ve druhé třídě začínají žáci své práce třídit. Samozřejmě s velkou pomocí učitele. Nejdříve se třídí jednoduše: líbí se – nelíbí se, povedlo se – nepovedlo se. Pokouší se o svá první sebehodnocení.

Od třetí třídy začíná práce s portfoliem. Žáci již vědí, co mají zařazovat, jak s tím pracovat, proč je to důležité a začínají vytvářet podobu svého portfolia. Sebehodnocení je již jeho nedílnou součástí.

Do páté třídy si žáci své portfolio zdokonalují, mění jeho tvář, doplňují jej či pozměňují. Na konci páté třídy by mělo vypovídat o svém majiteli: „Kdo jsem, jaký jsem, co mě baví, co mi jde, kde bych měl přidat, kam směřuji.“

Na druhém stupni se materiálový obsah portfolia rozšiřuje o výstupní prověrky a testy, laboratorní práce, výstupy z projektů, referáty a seminární práce.

Portfolio poskytuje podklady pro průběžné a diagnostické hodnocení žáků. Učitel na základě těchto výsledků a rozhovorů pomáhá žákovi plánovat další postup, který vede k neefektivnějšímu rozvoji žáka. Při rozhovoru zůstává iniciativa na straně žáka, učitel může klást doplňující otázky, které se týkají:

- výběru a organizace materiálů (Jak jsi uspořádal(a) portfolio? Proč jsi ho uspořádal(a) tímto způsobem? Na základě jakého kritéria jsi rozhodoval(a) o zařazení materiálů do dílčích částí portfolia?)
- dovedností a postupů – žáci přemýšlejí, jakou práci udělali a jak při ní postupovali
- cílů a priorit (Co chceš dělat dál? Co se chceš dál naučit?)

8.2 Pravidla hodnocení žáků s těžkým MP

Obecná pravidla pro hodnocení

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č.73/2005 Sb. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi a jeho zákonným zástupcům zpětnou vazbu o tom, co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáka motivující. Výsledek činnosti není jediným aspektem k hodnocení žáka, hodnocení zohledňuje i jeho zapojení do činnosti, snahu a zájem („nadšení“). Při hodnocení je nutné uplatňovat pedagogický takt, soustředit se na individuální pokrok každého žáka v daném předmětu, nesrovnávat výkony jednotlivých žáků. Učitel nehodnotí osobu žáka, ale konkrétní problematiku. Hodnocení směřuje k cíli, kterého chceme vyučováním dosáhnout. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Žáci jsou hodnoceni širším slovním hodnocením. Za první pololetí škola vydává žákům výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vydává formulář vysvědčení. Hodnocení prospěchu žáka probíhá vždy ke čtvrtletí. S hodnocením jsou zákonní zástupci prokazatelnou formou seznámeni na konzultacích pro rodiče, které jsou vedeny formou individuálního rozhovoru s jednotlivými zákonnými zástupci žáků. Ostatní pedagogy s výsledky osobnostního rozvoje žáka seznamuje třídní učitel na pedagogické radě (1krát za čtvrt roku). Během školního pololetí probíhá hodnocení v průběhu činnosti po jednotlivých krocích, je vyzdvížena pozitivní stránka tak, aby žáci byli motivováni do další činnosti. Průběžné hodnocení je individuálně přizpůsobeno úrovni daného žáka (hmotná odměna, oblíbená činnost, tiskátko, obrázek apod.). Zákonní zástupci jsou o průběžném hodnocení informováni písemným zápisem v deníčku.

Kriteria pro hodnocení žáků

Stanovení následujících kritérií vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy, a tím z postupného naplňování klíčových kompetencí při rozvoji osobnosti každého žáka.

- změny v chování i dovednostech dle individuálních možností žáka
- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností

- a možností žáka, individuální pokrok každého žáka v daném předmětu
- úroveň komunikačních dovedností odpovídající úrovni postižení žáka
- míra schopnosti navazovat sociální kontakty a adekvátní chování k druhým osobám
- míra schopnosti orientovat se v okolním prostředí a v čase
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- schopnost řešit problémové situace odpovídající mentální úrovni žáka
- zvládání sebeobslužných a hygienických úkonů

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- soustavné pozorování žáka při všech činnostech ve škole a na akcích pořádaných školou
- konkrétní pracovní dovednosti a pracovní postupy (sebeobsluha, výstupy z pracovních a výtvarných činností)
- ústní forma - komunikační kruh, rozhovor - odpovědi na jednoduché otázky, mluvený projev - opakování vět, říkadel apod., plnění pokynu na základě porozumění

Základní pravidla pro slovní hodnocení

V případě širšího slovního hodnocení učitel hodnotí objektivně a individuálně osobní pokrok žáka, porovnávají se aktuální výsledky školní práce s předchozími. Slovní hodnocení obsahuje:

- zvládání učiva podle ŠVP
- úroveň komunikace
- schopnost navazovat a udržovat sociální kontakty adekvátním způsobem
- schopnost orientace v okolním prostředí a čase
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň zvládání sebeobslužných dovedností a hygienických návyků
- snahu a zájem o vyučovací činnosti

• Samostatnost

pracuje samostatně

- *způsob provedení činnosti: je schopen vykonávat procvičenou činnost samostatně a opakovaně*
- *snaha, zájem : aktivní, má soustavný zájem o činnost*

pracuje s dohledem

- *způsob provedení činnosti: fyzická přítomnost učitele v blízkosti, učitel koriguje činnost při chybě, žák po upozornění na chybu dokončí činnost samostatně*
- *snaha, zájem : aktivní, s mírnými výkyvy v zájmu, v aktivitě*

pracuje se slovním vedením

- *způsob provedení činnosti: slovní pokyny jsou pro vykonání činnosti nezbytné, bez nich činnost nevykoná, se slovním vedením vykonává činnost samostatně*
- *snaha, zájem : aktivní pouze se systematickým pobízením, má občasný zájem o činnost*

pracuje s pomocí

- *způsob provedení činnosti: pomoc je poskytována ve formě gesta, navedení ruky, předvedení činnosti (demonstrace) se slovním doprovodem*
- *snaha, zájem : aktivní pouze se systematickým pobízením, má občasný zájem o činnost*

pracuje se systematickou pomocí

- *způsob provedení činnosti : je nutný dohled a časté korigování chyb, je nutná fyzická spolupráce*

- *snaha, zájem : aktivní pouze v minimálním rozsahu , se soustavným pobízením, s minimálním zájmem o činnost*

pracuje s přímým fyzickým vedením

- *způsob provedení činnosti : činnost vykonává s kompletním vedením, činnost vykonává pasivně*
- *snaha, zájem : pasivní, nemá zájem o činnost*

Sebehodnocení

V rámci výchovně vzdělávací činnosti jsou uplatňovány prvky sebehodnocení podle individuálních možností žáků. Žáci by se měli učit hodnotit a vyjádřit verbálně nebo neverbálně svůj podíl na činnosti. Jsou vedeni návodnými otázkami učitele, na které by se měli snažit reagovat. Následuje zhodnocení a shrnutí učitelem. Učitel volí formu zhodnocení nevhodnější pro daného žáka.

Ověřování klíčových kompetencí

Elementárních klíčových kompetencí žáci dosahují s různou mírou dopomoci druhé osoby. Klíčové kompetence ověřovány při všech činnostech, v modelových i praktických situacích v průběhu vyučovacího procesu, na akcích školy. V průběhu činností učitel sleduje úroveň naplnění klíčových kompetencí. Z výsledků pozorování učitel vyvodí závěr pro další práci se žákem.

Hodnocení chování

Pravidla chování jsou stanovena ve Školním řádu, zákonní zástupci jsou s nimi prokazatelně seznámeni na úvodních konzultacích a žáci na počátku školního roku. Chování žáka na základní škole speciální se nehodnotí, je součástí slovního hodnocení.

Evaluační plán

9.Plán autoevaluačních činností

Oblasti evaluace	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Podmínky ke vzdělávání	3	1	2	3
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	1	2	3	1
Průběh vzdělávání	2	3	1	2
Řízení školy, DVPP	3	1	2	3
Výsledky práce školy	1	2	3	1
Výsledky vzdělávání	2	3	1	2

3	priorita období
2	příprava, stanovování záměrů
1	zavádění výsledků evaluace do praxe a jejich sledování

Podmínky ke vzdělávání

Cíl – prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Materiální vybavení – investice	3	Dotazník pro učitele, analýza stavu	všichni učitelé, vedení školy	jaro	vybavenost	Vyhodnocení stavu a investiční záměr, zpracuje vedení školy
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Materiální vybavení – didaktická technika, učební pomůcky a učebnice	3	Dotazník, analýza stavu	všichni učitelé, předsedové PK, vedení školy	průběžně, analýza jaro	vybavenost	Vyhodnocení stavu, zpracuje vedení školy na základě údajů předsedů PK, nákup
	2	Analýza požadavků PK	předsedové PK	listopad	vybavenost	Nákup
	1	Analýza požadavků PK	předsedové PK	listopad	vybavenost	Nákup
Personální situace	3	Rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ
	2	Rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ
	1	Rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ
Vnější okolnosti	3	neprovádí se				
	2	Rozbor stavu	vedení školy spolu s předsedy PK	začátek školního roku	finanční zabezpečení, vztah se zřizovatelem, zájem o studium	Zpráva, zpracuje vedení školy
	1	neprovádí se				

Podpora žáků, spolupráce s rodiči

Cíl – prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Podpora žáků s SPU	3	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, vých. poradce	začátek škol. roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy tř. učitelů, záznamy vých. poradce
	2	souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, vých. poradce	začátek škol. roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy tř. učitelů, záznamy vých. poradce
	1	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, vých. poradce	začátek škol. roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy tř. učitelů, záznamy vých. poradce
Podpora talentovaným žákům	3	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, ZŘ	začátek škol. roku	výsledky studia talent. žáků	Záznamy tř. učitelů, souhrn ZŘ
	2	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, ZŘ	začátek škol. roku	výsledky studia talent. žáků	Záznamy tř. učitelů, souhrn ZŘ
	1	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, ZŘ	začátek škol. roku	výsledky studia talent. žáků	Záznamy tř. učitelů, souhrn ZŘ
Spolupráce s rodiči	3	Dotazník pro rodiče, analýza zápisů tř. schůzek	vedení školy, tř. učitelé	jaro, průběžně	výsledky dotazníkového šetření, spokojenost rodičů	Vyhodnocení dotazníků, zápisy tř. schůzek
	2	Analýza zápisů tř. schůzek	třídní učitelé	průběžně	spokojenost rodičů	Zápisy tř. schůzek
	1	Analýza zápisů tř. schůzek	třídní učitelé	průběžně	spokojenost rodičů	Zápisy tř. schůzek

Průběh vzdělávání

Cíl – prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Hospitační činnost	3	Hospitace, dlouhodobější srovnání	ŘŠ, zástupci, předsedové PK	průběžně, 2. pololetí	podle hosp. záznamu, kvalita výuky v PK	Hospitační záznam, obecné závěry z hospitací, doporučení PK, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
	2	Hospitace	ŘŠ, zástupci, předsedové PK	průběžně	podle hosp. záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím
	1	Hospitace	ŘŠ, zástupci, předsedové PK	průběžně	podle hosp. záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím
Hodnocení učitelů žáky	3	dotazník pro žáky	žáci	jaro	hodnotící škála	Výsledek dotazníku, doporučení PK, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Hodnocení učitelů vedením školy	3	Portfolio, autoevaluační dotazník, rozhovor	každý učitel, vedení školy	příprava celý rok, závěr duben - červen	hodnotící škála	Závěr rozhovoru, stanovení úkolů pro vyučující a PK, stanovení osobního příplatku
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Výuka volitelných předmětů	3	Statistické rozbor, dotazník pro žáky	vedení školy, vých. poradce	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů, korelace s volbou VŠ ..., spokojenost žáků s nabídkou	Souhrn údajů, nabídka volitelných předmětů pro příští rok, případně změna v ŠVP
	2	Zjišťování zájmu	vedení školy	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů	Nabídka volitelných předmětů pro příští rok
	1	Zjišťování zájmu	vedení školy	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů	Nabídka volitelných předmětů pro příští rok

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

Mimovýukové aktivity - exkurze, projekty, kurzy, mezinárodní aktivity ...	3	Hodnocení uskutečněných akcí, celkové posouzení akcí	vedoucí akcí, vední školy	po skončení akce, druhé pololetí	úspěšnost a přínos akce, vhodnost organizace a celkové koncepce	Zpráva, příp. návrh na změny, doporučení PK
	2	Hodnocení uskutečněných akcí	vedoucí akcí, vední školy	po skončení akce	úspěšnost a přínos akce	Zpráva, příp. návrh na změny
	1	Hodnocení uskutečněných akcí	vedoucí akcí, vední školy	po skončení akce	úspěšnost a přínos akce	Zpráva, příp. návrh na změny
Prevence soc. patologických jevů	3	Hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a K-Centrem	Minimální program prevence na příští období
	2	Hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a K-Centrem	Minimální program prevence na příští období
	1	Hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a K-Centrem	Minimální program prevence na příští období

Řízení školy, DVPP

Cíl – prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Hodnocení práce vední školy učiteli	3	Dotazník pro učitele	učitelé	jaro – léto	položky dotazníku	Souhrnná zpráva a návrhy změn – provede vedení školy
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Hodnocení úrovně komunikace uvnitř ped. sboru	3	Dotazník pro učitele	učitelé	jaro – léto	položky dotazníku	Souhrnná zpráva a návrhy změn – provede vedení školy
	2	Analýza stavu	vedení školy	průběžně	účast na dobrovolných poradách, aktivita učitelů	Hodnocení, návrhy na změny
	1	neprovádí se				
Hodnocení stavu DVPP	3	Dotazník pro učitele	učitelé, vyhodnotí vedení školy	zima	nárůst oproti minulému stavu, míra využití	Statistický souhrn, plán DVPP na další období, plán využití vzdělání učitelů
	2	Sběr údajů	vedení školy	průběžně	počty akcí, zapojení učitelů	Statistický souhrn
	1	Sběr údajů	vedení školy	průběžně	počty akcí, zapojení učitelů	Statistický souhrn

Výsledky práce školy

Cíl – prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Výsledky práce školy	3	Rozbor předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání fin. prostředků, využívání možností školy	Výroční zpráva, plán hlavních úkolů škol. roku, autoevaluační zpráva, revize koncepce a ŠVP
	2	Rozbor předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání fin. prostředků, využívání možností školy	Výroční zpráva, plán hlavních úkolů škol. roku, autoevaluační zpráva
	1	Rozbor předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání fin. prostředků, využívání možností školy	Výroční zpráva, plán hlavních úkolů škol. roku, autoevaluační zpráva
Uplatnění absolventů	3	Sběr údajů od absolventů, VŠ, dotazník pro rodiče a absolventy	tř. učitelé, vých. poradce, vedení školy	podzim	úspěšnost absolventů, položky dotazníku	Statistický souhrn, rozbor dotazníkového šetření
	2	Sběr údajů od absolventů	tř. učitelé, vých. Poradce	podzim	úspěšnost absolventů	Statistický souhrn
	1	Sběr údajů od absolventů	tř. učitelé, vých. poradce	podzim	úspěšnost absolventů	Statistický souhrn
Autoevaluace	3	Rozbor kvalita autoevaluačních nástrojů, cílů, kritérií a výstupů	vedení školy	druhé pololetí	vypovídací hodnota nástrojů	Souhrn, příp. změny nástrojů, cílů, kritérií
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				

Školní vzdělávací program „Naše nová škola speciální“

Propagace, vnější vystupování (web, IS, Program, spolupráce s médii ...)	3	Dotazník pro rodiče	rodiče, vedení školy	druhé pololetí	spokojenost rodičů	Výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn
	2	neprovádí se				
	1	Dotazník pro učitele	rodiče, vedení školy	druhé pololetí	spokojenost učitelů	Výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn
Předmětové soutěže, SOČ	3	Hodnocení výsledků	vedoucí PK, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	Souhrnná zpráva, doporučení PK
	2	Hodnocení výsledků	vedoucí PK, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	Souhrnná zpráva, doporučení PK
	1	Hodnocení výsledků	vedoucí PK, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	Souhrnná zpráva, doporučení PK
Vztah ke spolupracujícím institucím	3	Posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	Výroční zpráva
	2	Posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	Výroční zpráva
	1	Posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	Výroční zpráva

Výsledky vzdělávání

Cíl – prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Hodnocení rozvoje KK žáků	3	Hodnoticí škála, analýza hodnotících nástrojů	všichni učitelé, všichni žáci, vedení školy	jaro, léto	podle hodnoticí škály, vypovídací hodnota nástroje	Statistický souhrn, zpráva pro každého žáka, rozbor s rodiči, změna nástroje
	2	Hodnoticí škála	všichni učitelé, všichni žáci	jaro	podle hodnoticí škály	Statistický souhrn, zpráva pro každého žáka, rozbor s rodiči
	1	Hodnoticí škála	všichni učitelé, všichni žáci	jaro	podle hodnoticí škály	Statistický souhrn, zpráva pro každého žáka, rozbor s rodiči
Vlastní srovnávací testy	3	Vlastní testy, rozbor účelnosti a validity testů	všichni žáci příslušných ročníků, předmětové komise, vedení školy	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd, korelace výsledků zábavných testů s klasifikací a absencemi	Statistický souhrn, návrh opatření pro PK
	2	Vlastní testy	všichni žáci příslušných ročníků	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd	Statistický souhrn, návrh opatření pro PK
	1	Vlastní testy	všichni žáci příslušných ročníků	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd	Statistický souhrn, návrh opatření pro PK
Hodnocení prospěchu a absencí	3	Klasifikace žáků	vedení školy	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	Souhrn, použití třídními učiteli

Seznam zkratk

I. díl

Čt - Čtení

Ps - Psaní

Řv - Řečová výchova

M - Matematika

Inf - Informatika

Prv - Prvouka

Vl - Vlastivěda

Přv - Přírodověda

Hv - Hudební výchova

Vv - Výtvarná výchova

VZ - Výchova ke zdraví

Tv - Tělesná výchova

Pv - Pracovní výchova

II díl

Rv - Rozumová výchova

Řv - Řečová výchova

Sv - Smyslová výchova

Hv - Hudební výchova

Vv - Výtvarná výchova

PZTv - Pohybová a zdravotní Tv

Pv - Pracovní výchova